

ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
«ΑΚΡΙΤΕΣ»
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022-2023

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	1
Αντί Προλόγου	3
Μενέλαος Λουντέμης, Ένα παιδί μετράει τ' άστρα.....	3
Μικρή Ιστορία της Τηλλυρίας	5
Διδακτικό Προσωπικό.....	10
Γραμματειακό Προσωπικό	11
Βοηθητικό Προσωπικό.....	11
Προσωπικό Κυλικείου.....	11
Οι μαθητές του Σχολείου μας.....	12
Α' Γυμνασίου	12
Β' Γυμνασίου.....	12
Γ' Γυμνασίου.....	12
Α' Λυκείου	13
Β' Λυκείου.....	13
Γ' Λυκείου	13
Έναρξη Σχολικής Χρονιάς (7/9/2022) Τελετή Αγιασμού (14/9/2022).....	15
1. Έναρξη Σχολικής Χρονιάς (7/9/2022).....	15
2. Τελετή Αγιασμού (14/9/2021).....	17
Εορταστικές Εκδηλώσεις.....	21
1. Επέτειος ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας – 1 ^η Οκτωβρίου (30/9/2022)	23
2. Εορτασμός της Επετείου της 28 ^{ης} Οκτωβρίου 1940 (27/10/2022)	31
3. Επέτειος του Πολυτεχνείου – 17 ^η Νοεμβρίου (17/11/2021)	54
4. Χριστουγεννιάτικη Εκδήλωση (22/12/2022)	61
5. Ημέρα μνήμης Γρηγόρη Αυξεντίου και Ευαγόρα Παλληκαρίδη (9/3/2023)	68
6. Εορτασμός της Επετείου της 25 ^{ης} Μαρτίου 1821 (24/3/2023)	77

7. Παγκοινοτικός Εορτασμός 25 ^{ης} Μαρτίου 1821 και 1 ^{ης} Απριλίου 1955-1959 (25/3/2023)	82
8. Εορτασμός της Επετείου της 1 ^{ης} Απριλίου 1955 (31/3/2022)	85
9. Τελετή Αποφοίτησης.....	96
Δράσεις - Δραστηριότητες.....	99
1. Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλώσσών (26/9/2022)	100
2. Be Active (30/9/2022).....	105
3. Υγιεινό Κολατσιό (3/11/2022).....	116
4. Εκδρομή στη Μητρόπολη Ταμασού (28/11/2022).....	120
5. Παρουσίαση για τη ρύπανση των θαλασσών με έμφαση στα μικροπλαστικά (29/11/2022).....	123
6. «Μαθαίνω, Σέβομαι, Προστατεύω, Αγαπώ»: Ημερίδα ενημέρωσης για τη βιοποικιλότητα της Κύπρου (2/12/2022).....	126
7. Ημέρα του Δέντρου 20 Ιανουαρίου 2023 (3/2/2023)	128
8. «Νόμισμα & Συναλλαγές. Από το χθες στο σήμερα»: Μουσείοβαλίτσα ΑΡΗΑ Τράπεζας Κύπρου (16-29 Ιανουαρίου 2023)	132
9. Παγκόσμια Ημέρα Γενετικών Παθήσεων (28/2/2023) – Δράση „Wear That You Care“ (15/3/2023).....	134
10. Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον (29/3/2022).....	137
11. Ενημέρωση από την Αστυνομία εν όψει των εορτών του Πάσχα (30/3/2023)	142
12. Παγκόσμια Ημέρα Αντισμού, 2 Απριλίου (31/3/2023)	143
13. Υγιεινό πρόγευμα (10/5/2023).....	145
14. Εορτή του Λαζάρου – Δρώμενο (7/4/2023)	146
15. Καθαρισμός παραλίας Ωμέγα (10/5/2023).....	149
Φωτογραφίες Τμημάτων.....	151
A' Γυμνασίου	153
B' Γυμνασίου.....	154
Γ' Γυμνασίου	155
A' Λυκείου	156
B' Λυκείου.....	157
Γ' Λυκείου	158
Πληροφορίες	161

Αντί Προλόγου

Μενέλαος Λουντέμης, Ένα παιδί μετράει τ' άστρα

[Απόσπασμα: Ο δάσκαλος]

Ωσπου να κλείσει κείνη η χρονιά, είχε καταπιεί κι άλλα καμιά δεκαριά βιβλία. Τότε πήρε να γίνεται λόγος για κείνο το παραπαίδι, σ' όλα τα σπίτια. Το 'μαθε κι ο δάσκαλος, και μια μέρα του παράγγειλε να πάει να τον δει. Βάζει, λοιπόν, ένα παστρικό πουκάμισο και πάει.

-Α, έλα δω... του κάνει ο δάσκαλος. Εσύ είσαι που λες τα παραμύθια;

-Δε φταίω γω... έκανε το παιδί.

-Και ποιος σου είπε ότι φταις; Καλά καμωμένα είν' αυτά πού κάνεις. Μα γιατί δεν έρχεσαι να σε γράψουμε να μάθεις και γράμματα του σκολειού; Έ; Δεν τ' αγαπάς;

Γράμματα του σκολειού! Αν τ' αγαπούσε! Μα υπήρχαν πιο γλυκά γράμματα! Πώς όμως να τα μάθει; Αυτός μάθαινε γράμματα του ποδαριού, γράμματα τής τρεχάλας, μιαν αράδα εδώ και μιαν εκεί. Μαζί με τα δαμάλια. Να βοσκάν εκείνα γρασίδι κι αυτός βιβλίο. Αν τ' αγαπούσε λέει! Τι λόγια είν' αυτά που λες, κυρ δάσκαλε! Μα πόσα κομμάτια θα γίνει ένα τόσο δα ανθρωπάκι; Βλέπεις, τα σκολειά σ' αυτόν τον κόσμο είναι όλα σκολειά της μέρας. Ανοίγουνε τις πόρτες τους μαζί με τα μαντριά. Πού να πάει; Εδώ ή εκεί;

Πάει λοιπόν με το κοπάδι. Και παίρνει λίγο χρήμα, που είναι πηχτός ιδρώς. Το μαζεύει λίγο λίγο, όπως το μερμηγκάκι το σπόρο. Έχει κάτι σχέδια... Σκοπεύει, σα θα μαζέψει κάμποσα, να πάει στο δάσκαλο και να του πει: «Να, πάρε, και δος μου γράμματα, γράμματα καλά όμως, του σκολειού...». Έχει την ελπίδα ότι έτσι δε θα τον διώξουν. Έχει ακουστά για τους δασκάλους ότι είναι καταδεχτικοί άνθρωποι και δε θα τον αποπάρουνε.

Και, τώρα, να, ο δάσκαλος ήρθε μοναχός του. Η καλή του τύχη τον έφερε μπροστά του. Και τι;... Δάσκαλος αληθινός, με γυαλιά! Και τον καλάει και στο σπίτι του. Ωρα ήταν λοιπόν. Πιάνει κι αυτός το σακάκι του και το κουνάει.

Τ' είν' αυτό; Ρωτά ο δάσκαλος.

-Χρήματα.

-Πού τα 'βρες;

-Τα κέρδισα.

-Και γιατί τα κουνάς;

-Είναι για γράμματα. Μα δεν είναι πολλά. Αμα τα κάνω μπόλικά, θα τα φέρω εδώ να μου μάθεις. Μπορεί να γίνει αυτό, κυρ δάσκαλε;

-Αν μπορεί;...

Ο δάσκαλος έβαλε τη γροθιά του στο μάτι για να διώξει ένα σκουπίδι. Ύστερα κοίταξε το παιδί βαθιά στα μάτια.

-Λοιπόν... πήγε να του πει.

Η φωνή του ήταν κάπως αλλιώςτικη, έτσι λιγάκι σα βραχνή.

-Ασ' τα... Ασ' τα εκεί, είπε, και πήγαινε... Αύριο, που θα παχνίσεις τα δαμάλια σου, έλα... τον λέει.

-Να πάρω πλακοκόντυλο, δάσκαλε; Να πάρω χαρτιά, μολύβια;

-Όχι, όχι, καλό μου παιδί... πώς είναι τ' όνομά σου;

-Μέλιος.

-Όχι, Μέλιο.

Και πάλι ήταν αλλαγμένη ή φωνή του, πιο πολύ αλλαγμένη και πιο βραχνή. Το παιδί στάθηκε λίγο. Ύστερα άδειασε την τσέπη του στο τραπέζι κι έφυγε. Ο δάσκαλος ούτε γύρισε να το δει. Αφανίστηκε να κοιτά έξω απ' το παράθυρο, σα να ξεφύτρωσε ξαφνικά εκεί έξω κάνας καινούριος κόσμος και πάσκιζε να τον μάθει.

Απ' τ' άλλο βράδυ άρχισε να πηγαίνει. Σα συγύριζε τα βόδια και τα πότιζε και τα πάχνιζε, έχυνε στο κεφάλι του ένα μαστραπά νερό, σφουγγιζότανε, έχωνε στον κόρφο του τα χαρτιά του, και κλεφτά κλεφτά τρύπωνε στο σπίτι του δάσκαλου. Τα 'χανε συμφωνήσει οι δυο τους, να μη μαθευτεί το μυστικό τους πουθενά.

Μενέλαος Λουντέμης,
Ένα παιδί μετράει τ' άστρα

«Χρειάστηκαν εκατομμύρια
χρόνια για να γίνουν τα
τέσσερα πόδια δύο.
Δεν θα τα κάνω πάλι
τέσσερα εγώ»
Μενέλαος Λουντέμης

Μικρή Ιστορία της Τηλλυρίας

Η Τηλλυρία είναι σύμπλεγμα 23 χωριών των επαρχιών Λευκωσίας και Πάφου, μεταξύ των κόλπων Χρυσοχούς και Μόρφου, τα οποία σχηματίζουν ξεχωριστή γεωγραφική περιφέρεια της οποίας η ονομασία απαντάται σε διάφορους τύπους (από απόψεως ορθογραφίας), γιατί υπάρχουν διαφορετικές ετυμολογήσεις της. Έτσι απαντάται ως Τηλλυρία. Τυλληρία ή ακόμη Τιλλυρία. Τιλλιρία κλπ. Στο τοπικό γλωσσικό ιδίωμα η ονομασία της περιοχής είναι Τηλλυρκά (η), οι δε κάτοικοί της λέγονται Τήλλυροι. Στους επίσημους χάρτες η ονομασία της περιοχής απαντάται στον τύπο Τηλλυρία.

Η Τηλλυρία καταλαμβάνει τη χερσόνησο μεταξύ των κόλπων Χρυσοχούς και Μόρφου, εκτείνεται δε σε μήκος 30 περίπου χιλιομέτρων. Το μεγαλύτερο πλάτος της είναι 6 περίπου χιλιόμετρα. Στα νότια της περιοχής είναι το κρατικό δάσος της Πάφου, που περιορίζει την Τηλλυρία στην έκταση μεταξύ του δάσους και της θάλασσας. Ένα μεγάλο μέρος της Τηλλυρίας που περιλαμβάνει τα χωριά Κόκκινα, Αμμαδιές, Ξερόβουνος, Λουτρός, Λιμνίτης, Γαληνή, Ποταμός του Κάμπου και Αμπελικού βρίσκεται από το καλοκαίρι του 1974 κάτω από τουρκική στρατιωτική κατοχή. Ένα επίσης σημαντικό τμήμα της βρίσκεται στη «νεκρή ζώνη».

Το όνομα Τηλλυρία

Οι διάφορες θεωρίες για την προέλευση της ονομασίας της Τηλλυρίας, παραπέμπουν είτε στην Αρχαιότητα είτε στα Πρωτοβυζαντινά χρόνια. Και σχετίζονται είτε με την εγκατάσταση αποίκων στην περιοχή, είτε με τον χαλκό που παραγόταν εκεί. Ωστόσο στην Τηλλυρία υπάρχουν ίχνη που αποδεικνύουν αρχαιότατη κατοίκηση της, ήδη από τα Προϊστορικά χρόνια. Μάλιστα στο νησάκι Πέτρα του Λιμνίτη έχει ανασκαφεί και αρχαιολογικός χώρος των Προϊστορικών χρόνων. Υπήρχαν, ασφαλώς, και άλλοι προϊστορικοί συνοικισμοί στην Τηλλυρία, όπου μάλιστα γινόταν εξαγωγή χαλκού από μεταλλεία της περιοχής.

Ιστορικά Στοιχεία

Κατά την **Αρχαιότητα** η περιοχή βρισκόταν μεταξύ δυο σημαντικών πόλεων - βασιλείων της Κύπρου: των Σόλων και του Μάριου. Η περιοχή, ευρισκόμενη πλησιέστερα προς την πόλη των Σόλων, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι υπαγόταν στο βασίλειο αυτό, τουλάχιστον κατά το μεγαλύτερο μέρος της.

Η Τηλλυρία δεν αναφέρεται ως χωριστή γεωγραφική περιοχή κατά τα **Μεσαιωνικά χρόνια**, σ' αντίθεση προς άλλες περιοχές (όπως λ.χ. η Μαραθάσα και η Σολιά, η Καρπασία κλπ.). Από παλαιούς χάρτες γνωρίζουμε ότι υφίσταντο στην περιοχή διάφοροι μεσαιωνικοί οικισμοί, εκ των οποίων αρκετοί αποτελούσαν φέουδα. Σαν τέτοιους μεσαιωνικούς οικισμούς στην Τηλλυρία αναφέρουμε τους: Αγία Ελένη (S. Eleni), Πωμό (Pomo), Κρεμμύδι (Cremidi), Άγιο Θεόδωρο (S. Todoro), Αλεξανδρέττα (Alesandreta), Άγιο Ιωάννη (S. Zuani), Αγία

Βαρβάρα (S. Barbara), Τίμιο Σταυρό (S. +), Βαρίσια (Vorisa) και Άγιο Νικόλαο (S. N.)¹.

Σε παλαιούς χάρτες αναγράφονται και τα ακρωτήρια του Λιμνίτη και του Πωμού (το δεύτερο με την ονομασία ακρωτήρι Αγίας Ελένης), ενώ το πρώτο αναγράφεται και ως Καλλίνουσα).

Κατά την περίοδο της **Τουρκοκρατίας** η Τηλλυρία δεν αναφέρεται σαν χωριστό διαμέρισμα ή κατηλλίκι. Για κάποια περίοδο αναφέρεται κατηλλίκι Ορεινής και Τηλλυρίας, ενώ αργότερα αναφέρεται κατηλλίκι Λεύκας, στο οποίο η περιοχή υπαγόταν, με πρωτεύουσα βέβαια το χωριό Λεύκα (βλέπε λήμμα κατηλλίκι, όπου και σχετικός χάρτης).

Πάντως η περιοχή αναφέρεται ως Τηλλυρία κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, αφού απαντάται σε σχετικές πηγές, όπως στον αρχιμανδρίτη **Κυπριανό** (Ιστορία Χρονολογική, 1788, σ. 41), που γράφει:

«... Έκεῖνα τὰ βουνά λέγονται Τηλιρία, καί οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰ χωρία Τήλιοι, γένος ἐλθόν ἀπό τῆς Τήλου Νήσου πλησίον τῆς Ρόδου, καί κατοίκησαν ἀπό τοῦ καιροῦ τῆς ἀγίας Ἑλένης, μέ ὑπόσχεσιν νά φυλάττουσι τὰς ἐκεῖ παραθαλάσσιες...»

Ο Κυπριανός (άγνωστο πού βασίστηκε), προσθέτει ότι οι εγκατασταθέντες εκεί άποικοι από την Τήλο σχημάτιζαν και στρατιωτικό τάγμα που αριθμούσε πέραν των 200 ανδρών κατά τα Πρωτοβυζαντινά χρόνια. Συμπληρώνει δε, γράφοντας ότι ήτον τάγμα... γενναίον, καί μιμούμενον τούς Σφακιανούς τῆς Κρήτης κατά πάντα, κι ότι το τάγμα αυτό διαλύθηκε από τους Λουζινιανούς κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας, οπότε τα μέλη του άρχισαν νά γίνωνται κλέπται και λησταί.

Ο **Αθανάσιος Σακελλάριος** (Τά Κυπριακά, τόμος Α', 1890, σσ. 129-130), λέγει ότι βασική ασχολία των κατοίκων της Τηλλυρίας ήταν, μέχρι την εποχή του, η κτηνοτροφία. Θεωρεί δε την περιοχή ως την πλέον καθυστερημένη της Κύπρου, επί των ημερών του:

«... Ἡ Τυλλυρία δέ αὕτη εἶνε χώρα τῆς Κύπρου δασώδης καί κατοικεῖται ὑπό τοῦ μάλλον ἀπολίτιστου λαοῦ τῆς νήσου, σκηνητικόν βίον μέχρι χθες καί πρώην διάγοντος, ἀλλ' ἀπό τίνος χρόνου ἤρξαντο οἱ Τύλλιοι νά ἀσχολῶνται πλήν τῆς κτηνοτροφίας καί εἰς τήν γεωργίαν καί νά κατασκευάζωσιν ἐν μέσῳ φαραγγῶν καί κρυπτῶν καλὰς οἰκίας...»

Ο ίδιος συγγραφέας, αφού αναφέρεται στο βουνό Τυρρίαν που αναφέρει ο Αριστοτέλης, προσθέτει ότι στην περιοχή «ἡ μόνη ἄξια σημειώσεως κώμη εἶναι ἡ καλούμενη Πύργος, ἔχουσα δημοτικόν ἑλληνικόν σχολεῖον, διατηρούμενον ὑπό τῆς ἐν Ἀλεξάνδρειᾳ κυπριακῆς ἀδελφότητος...»

¹ Οι εντός παρενθέσεων ονομασίες είναι όπως αναγράφονται στον χάρτη του A. Ortelius, του 1573.

Ενδιαφέρουσα είναι η μαρτυρία του **Αθ. Σακελλαρίου** ότι μέχρι και τον 19ο αιώνα οι Τήλλυροι ζούσαν σε σκηνές, σκηνητικών βίον διάγοντες. Τούτο, βέβαια, δεν μπορεί να χαρακτηρίσει τη ζωή όλων των κατοίκων της περιοχής, αλλά φαίνεται ότι αρκετοί, που ασχολούντο κυρίως με τη κτηνοτροφία αλλά και την υλοτομία, μετεκινούντο σε διαφορετικές τοποθεσίες ανάλογα με τις εποχές, πράγμα φυσιολογικό (ιδίως για τους βοσκούς).

Η εξαθλίωση της περιοχής, που κατά τον Σακελλάριο έκανε τους κατοίκους της «τον μάλλον απολίτιστο λαό της Κύπρου», θα πρέπει να αποδοθεί στην κακοδιοίκηση του νησιού κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, οπότε κι ολόκληρη η Κύπρος είχε βαδίσει γοργά στον δρόμο της οπισθοδρόμησης, της φτώχειας, της ανέχειας. Αργότερα η Τηλλυρία παρέμεινε σχετικά απομονωμένη, οπότε αναπτύχθηκε με πιο αργό ρυθμό από άλλες περιοχές του νησιού. Πριν από την περίοδο της Τουρκοκρατίας όμως δεν έχουμε μαρτυρίες ώστε να θεωρήσουμε ότι η περιοχή ήταν σοβαρά καθυστερημένη σε σχέση προς άλλες περιοχές του νησιού.

Ο **George Jeffery** (Historic Monuments of Cyprus, 1918, pp. 5, 416-117) περιγράφει την Τηλλυρία ως περιοχή με βουνά και κοιλάδες και την θεωρεί ως την πιο φτωχή και λιγότερο ανεπτυγμένη γεωργικά. Αναφέρει την παράδοση του εποικισμού της από κατοίκους της Τήλου και μνημονεύει μικρή κι ερειπωμένη εκκλησία της Αγίας Ελένης κοντά στην ακτή στο μέσο της απόστασης Καραβοστασίου - Πόλης. Στην ίδια περιοχή γράφει ότι υφίσταντο ίχνη αρχαίου οικισμού και λαξευτών τάφων. Τα χωριά στους λόφους, λέγει, κατοικούνται κυρίως από Μουσουλμάνους και Λινοβάμβακους. Αναφέρει ακόμη την εκκλησία της Παναγίας Γαλόκτιστης κοντά στον Πύργο.

Ο **Rupert Gunnis** (Historic Cyprus, 1936, p. 409) αναφέρει επίσης τον θρύλο του εποικισμού της περιοχής με εντολή της αγίας Ελένης, μόνο που δεν άκουσε καλά το όνομα του ελληνικού νησιού (αναφέρει την Δήλο αντί την Τήλο). Γράφει επίσης ότι η γη είναι φτωχή κι ελάχιστα καλλιεργούμενη, τα δε χωριά είναι χωρίς ενδιαφέρον. Από τις εκκλησίες θεωρεί ως ενδιαφέρουσα μόνο εκείνη της Παναγίας Γαλόκτιστης.

Σύμφωνα προς την παράδοση η εκκλησία αυτή είχε κτιστεί με πηλό ζυμωμένο με γάλα αντί νερό, πράγμα σχεδόν φυσιολογικό σε μια περιοχή όπου για πάρα πολλά χρόνια βασική ασχολία των κατοίκων της ήταν η κτηνοτροφία (άρα και η παραγωγή γάλακτος και υποπροϊόντων του).

Το **καλοκαίρι του 1964** έγιναν στην Τηλλυρία σφοδρές συγκρούσεις Ελλήνων και Τούρκων, μετά την τουρκοκυπριακή ανταρσία που άρχισε από το τέλος του 1963. Οι Τουρκοκύπριοι εξτρεμιστές, καθοδηγούμενοι από Τούρκους αξιωματικούς, είχαν δημιουργήσει στην Τηλλυρία έναν ισχυρό θύλακο που είχε ως πυρήνα του τα χωριά Κόκκινα και Μανσούρα τα οποία είναι παραθαλάσσια. Από τον θύλακο αυτό γινόταν η θαλάσσια επικοινωνία των Τουρκοκυπρίων με την Τουρκία, κι απ' αυτόν εισέρχονταν στην Κύπρο πολεμικό υλικό και άντρες

που στέλνονταν από την Τουρκία. Ο θύλακος αυτός, που αποτελούσε ουσιαστικά προγεφύρωμα της Τουρκίας στο νησί, εκτεινόταν και στις περιοχές των γειτονικών χωριών Αλεύκα, Σελλάδιν Τ' Άππη, Αηγιωρκούδιν, Άγιος Θεόδωρος, που ήσαν κατοικούμενα από Τουρκοκυπρίους. Ο θύλακος συνδεόταν με τον ισχυρό θύλακο της Λεύκας, όπως και μ' εκείνον του Λιμνίτη. Οι επιχειρήσεις της ελληνοκυπριακής Εθνικής Φρουράς (που μόλις είχε τότε ιδρυθεί) στην Τηλλυρία έγιναν αφενός για προστασία των Ελληνοκυπρίων της περιοχής, κι αφετέρου για την εξουδετέρωση των επικινδύνων θυλάκων. Οι σφοδρότερες μάχες έγιναν στις περιοχές Μανσούρας - Κόκκινων, Αγίου Θεοδώρου, και στο ύψωμα Λωρόβουνος το οποίο οι Τούρκοι είχαν οργανώσει στρατιωτικά και οχυρώσει. Τις ίδιες εκείνες μέρες των συγκρούσεων (Αύγουστος του 1964), επενέβη στρατιωτικά η Τουρκία, για ενίσχυση των Τουρκοκυπρίων εξτρεμιστών, και με την πολεμική της αεροπορία βομβάρδισε ολόκληρη την περιοχή, από τον Ξερό και το Καραβοστάσι μέχρι τον Πύργο, προξενώντας θύματα και καταστροφές. Η κρίση που δημιουργήθηκε τότε έφερε στα πρόθυρα του πολέμου και την Ελλάδα και την Τουρκία.

Άλλες γενικές πληροφορίες: Σε παλαιούς χάρτες η περιοχή της Τηλλυρίας παρουσιάζεται να ανήκει στην επαρχία της Λαπηθίας (μια από τις 4 του νησιού), ενώ σε μερικούς τμήμα της φαίνεται να ανήκει στην επαρχία της Παφίας. Σε άλλους χάρτες, όπου η Κύπρος παρουσιάζεται χωρισμένη σε 10 ή περισσότερα διαμερίσματα, η Τηλλυρία ανήκει στο διαμέρισμα των Σόλων ή, κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας, στο διαμέρισμα της Πεντάγυιας. Δεν σημειώνεται όμως η περιοχή με το όνομα Τηλλυρία ή άλλο παραπλήσιο. Η ονομασία της απαντάται σε χάρτες από τα μέσα του 19ου αιώνα και ύστερα, όπως λ.χ. στον χάρτη του Mas Latrie του 1862 (όπου σημειώνεται η περιοχή ως 'Talirgha de Baffo' [= Τηλλυρκά της Πάφου], αλλά σε λανθασμένη θέση). Σαφώς ως 'Tylleria' η περιοχή σημειώνεται στον χάρτη του Henry Kiepert του 1877 και σε άλλους χάρτες. Η περιοχή χαρτογραφήθηκε για πρώτη φορά ικανοποιητικά από τον Κίτσεενερ, λίγο μετά την αγγλική κατάκτηση της Κύπρου.

Πολλοί από τους Τουρκοκυπρίους κατοίκους της Τηλλυρίας θα πρέπει να σημειωθεί ότι ήταν Λινοβάμβακοι, δηλαδή Χριστιανοί που κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας εκτουρκίστηκαν φαινομενικά και που τελικά εκτουρκίστηκαν πλήρως. Αξίζει ν' αναφερθεί ότι οι Τουρκοκύπριοι αυτοί μιλούσαν την ελληνική μέχρι και το 1974.

Ωραία - πραγματικά μαγευτική - είναι η παραλιακή περιοχή της Τηλλυρίας. Καθ' όλη της σχεδόν την έκταση η ξηρά ενώνεται απότομα και εντυπωσιακά με τη θάλασσα και σχηματίζει πλήθος μικρούς πανέμορφους κόλπους και άγρια άκρα.

Η περιοχή ήταν απομονωμένη, ιδίως μετά την τουρκική **εισβολή του 1974**, οπότε αποκόπηκε η πρόσβαση προς την Τηλλυρία μέσω Ξερού.

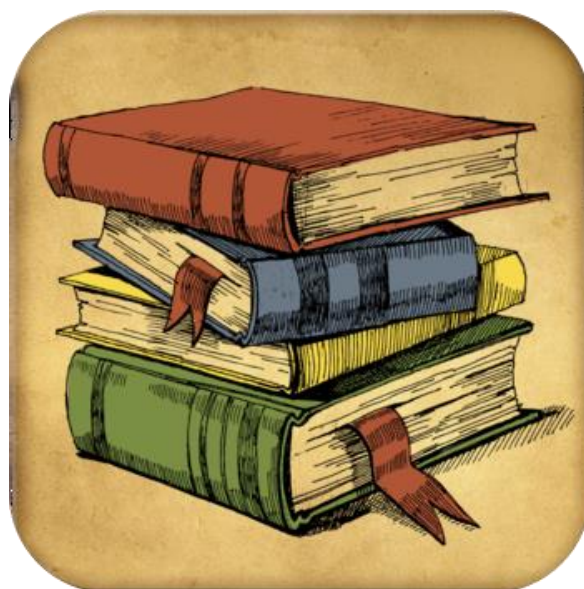
Τα πρώτα οχήματα που πέρασαν από το οδόφραγμα την ημέρα δοκιμαστικής διάνοιξης του τον **Αύγουστο του 2009**, ήταν δυο ασθενοφόρα, ένα του κατοχικού καθεστώτος και ένα του ιατρικού Κέντρου Κάτω Πύργου Τηλλυρίας. Το ασθενοφόρο ακολούθησε τη διαδρομή Κάτω Πύργου-Λευκωσίας μέσω Λιμνίτη, Ξερού Ποταμού και Μόρφου. Κατέληξε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Το ασθενοφόρο των κατεχομένων πέρασε στις ελεύθερες περιοχές και κατευθύνθηκε προς τα Κόκκινα. Στη συμφωνία Χριστόφια-Ταλάτ, προβλεπόταν η διαπλάτυνση αυτού του δρόμου. Το όλο έργο, αξίας 4.300.000 ευρώ, χρηματοδοτήθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία, την ΕΕ και τις ΗΠΑ. Ο δρόμος είναι συνολικού μήκους 5,7 χιλιομέτρων και συνδέει τον Κάτω Πύργο με το Λιμνίτη, καθιστώντας πιο προσιτή τη μετάβαση από την Τηλλυρία στη Λευκωσία. Το οδόφραγμα δόθηκε στην κυκλοφορία για χρήση από το κοινό στις 14 Οκτωβρίου 2010. Ανοίξε στη διάρκεια πανηγυρικής τελετής στην οποία παρευρέθησαν ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, Δημήτρης Χριστόφιας και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, Ντερβίς Ερογλου, ο Ευρωπαίος Επίτροπος για τη Διεύρυνση, Στέφαν Φούλε, ο Ειδικός Σύμβουλος του ΓΓ του ΟΗΕ για την Κύπρο, Αλεξάντερ Ντάουνερ, ο Αμερικανός πρέσβης στην Κύπρο, Φρανκ Ούρμπανιτς και ο αναπληρωτής Διευθυντής του περιφερειακού γραφείου της UNDP, Χαολιάγκ Ξου.

Πηγή: <http://www.polignosi.com/>, 3.6.2023

Διδακτικό Προσωπικό

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
1	Ορφανίδης Ιωάννης	Διευθυντής
2	Ποιητάρης Αριστοτέλης	Φυσικός Β.Δ.
3	Πεττεμερίδης Άριστος	Φυσικός Β.Δ.
4	Χαραλάμπους Στέλλα	Θεολόγος
5	Χριστοδούλου Μαρία	Φιλολόγος
6	Κοσμίδου Εύη	Φιλολόγος
7	Κοντού Θάλεια	Φιλολόγος
8	Νικολάου Ιωάννα	Φιλολόγος
9	Αναστασιάδης Κωνσταντίνος	Μαθηματικός
10	Νεοφύτου Αντρέας	Μαθηματικός
11	Ιωάννου Θάλεια	Μαθηματικός
12	Χατζηχαραλάμπους Μάριος	Χημικός
13	Παναγιώτη Αικατερίτη Κατεριόλα	Βιολόγος
14	Φιλίππου Γεωργία	Αγγλικά
15	Παπαγεωργίου Μάριος	Αγγλικά
16	Κλεάνθους Μαρίνα	Γαλλικά
17	Κοντός Νεόφυτος	Εμπορικά / Οικονομικά
18	Ησαΐας Ησαΐα	Φυσική Αγωγή
19	Στυλιανού Τάσος	Μουσική
20	Κωνσταντή Μαριάννα	Τέχνη
21	Μιχαήλ Πελοπίδα Βίκη	Οικιακή Οικονομία
22	Κουμπάρη Θεοδώρα	Πληροφορική
23	Παπαευσταθίου Ανδρέας	Σχεδιασμού και Τεχνολογίας
24	Χριστοδούλου Ανδρέας	ΣΕΑ

Γραμματειακό Προσωπικό

Στυλιανού Στέλλα

Βοηθητικό Προσωπικό

Θεοδώρα Αρίστη

Κωνσταντίνου Πατσαλίδου Μαρία

Προσωπικό Κυλικείου

Άντζελα Φάρακ

Οι μαθητές του Σχολείου μας

Α' Γυμνασίου

1. Αγαπίου Λουτσία
2. Δημητρίου Σκέλς Ιλαρίωνας
3. Ζωδιάτη Άντρεα
4. Θεοχάρους Ιωάννα
5. Θεοχάρους Νικόλας
6. Κυριάκου Κυριάκος
7. Νικολαΐδης Αλέξανδρος
8. Σταύρου Στυλιανού

Β' Γυμνασίου

1. Θεοχάρους Νικόλαος
2. Μπαρτόσοβα Μαρία
3. Χαραλάμπους Ελπίδα

Γ' Γυμνασίου

1. Βασιλείου Ιωβάννα
2. Ζωδιάτη Ιουλία
3. Θεοχάρους Ευσταθία
4. Ιωάννου Γεράσιμος
5. Σπύρου Μαρία
6. Χαραλάμπους Κατερίνα
7. Χαραλάμπους Μύριος

Α' Λυκείου

1. Θεοχάρους Στέλιος
2. Στυλιανού Μαρίνα
3. Φιλίππου Αθανάσιος

Β' Λυκείου

1. Ανδρέου Αριστείδης
2. Βασίλη Βασίλης
3. Ζαμπά Μαρία
4. Κλεάνθους Στυλιανός
5. Σάββα Μαρία
6. Σάββα Παναγιώτης
7. Χαραλάμπους Χρυσάνθη
8. Χρίστου Ηλίας

Γ' Λυκείου

1. Βασίλη Ηλίας
2. Γεωργίου Τέμπρος
3. Δημητρίου Σκέιλις Νικόλας
4. Ιωάννου Ιωάννης
5. Νικολαΐδου Γεωργία

Έναρξη Σχολικής Χρονιάς (7/9/2022) Τελετή Αγιασμού (14/9/2022)

1. Έναρξη Σχολικής Χρονιάς (7/9/2022)

Κωστής Παλαμάς (1859-1943), *“Τα σχολεία χτίστε”*

«Με τη φλόγα που ψαίνει και που πλάθει,
με της καρδιάς τη φλόγα, με τον Λόγου
τη δύναμη, ξεσκέπαστα, καθάρια,
και με τα χέρια, και με τα μαχαίρια,
τον τόπο πάρτε.

Κάτον σημάδια που έμπηξε το ψέμα!
Τα ταξίματα φέρτε της Αλήθειας
της ιερής το βωμό και τα σφαχτάρια.
Στον τόπο απάνου όχι πολέμων κάστρα•
τα σκολειά χτίστε!

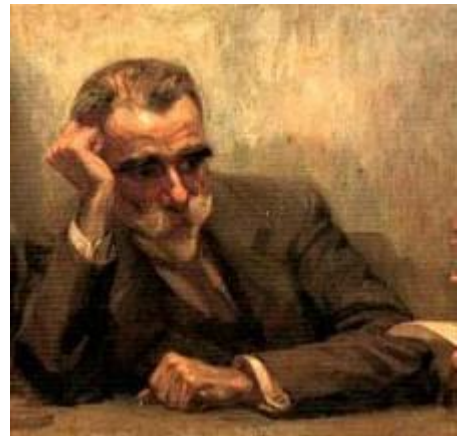
Λιτά χτίστε τα, απλόχωρα, μεγάλα,
γερά θεμελιωμένα, από της χώρας
ακάθαρτης, πολύβοης, αρρωστιάρας
μακριά μακριά τ' ανήλιαγα σοκάκια,
τα σκολειά χτίστε!

Και τα πορτοπαράθυρα των τοίχων
περίσσια ανοίχτε, νάρχεται ο κυρ Ήλιος,
διαφεντευτής, να χύνεται, να φεύγει,
ονειρεμένο πίσω του αργοσέρνοντας
το φεγγάρι.

Γιομίζοντάς τα να τα ζωντανεύουν
μαϊστράλια και βοριάδες και μελτέμια
με τους κελαϊδισμούς και με τους μόσκους
κι ο δάσκαλος, ποιητής και τα βιβλία
να είναι σαν κρίνα.

Του τραγουδιού τη γλώσσα αντιλαλώντας,
και τα βιβλία σαν τα τραγούδια να είναι!
Στη γη της ομορφιάς, αρματωμένη
την Επιστήμη, η Ομορφιά, χαρά της!
αρχή σοφίας!

Τα σκολειά χτίστε, υψώστε τα πλατάνια
για το δροσό της ρεματιάς τη χάρη,
για τον καρπό σπάρτε τα αμπέλια, ας είναι

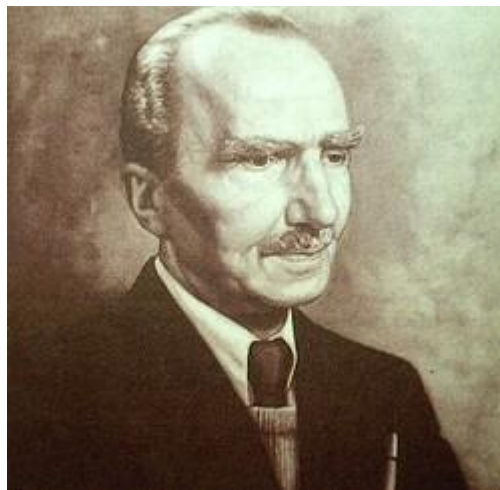
τ' αγαθά τους αγνά κρασιά, και ας είναι
γούρμα σταφύλια,
λογής, κεχριμπαρένια, άλικά, μαύρα.
Όπου απλωσιά, όπου ψήλωμα, όπου υγεία,
στα πέλαα ν' αγναντεύουν τα καράβια
και τους αϊτούς να λαχταράν και τ' άστρα
στα ουράνια πλάτια.
Και βαθιούς τράφους γύρω γύρω σκάφτε
και πύργους πολεμόχαρους υψώστε
και βαρδιατόρους βάλτε να κρατάνε
μακριά μακριά τον ψεύτη και τον πλάνο
της Ρωμιοσύνης.
Ξόβεργα και καρφιά κρατά και πάει
και πιάνει και καρφώνει και σκοτώνει
του φτερωτού πιο απ' όλα κυνηγάρης,
αρχίζοντας από τις πεταλούδες,
φτάνει στη Σκέψη.»

2. Τελετή Αγιασμού (14/9/2021)

Νίκος Καζαντζάκης (1988-1957), Πρώτη μέρα στο σχολείο

Με τα μαγικά πάντα μάτια, με το πολύβουο, γεμάτο μέλι και μέλισσες μυαλό, μ' έναν κόκκινο μάλλινο σκούφο στο κεφάλι και τσαρουχάκια με κόκκινες φούντες στα πόδια, ένα πρωί κίνησα για το σχολείο, μισό χαρούμενος, μισό αλαφιασμένος, και με κρατούσε ο πατέρας μου από το χέρι. Η μητέρα μου είχε δώσει ένα κλωνί βασιλικό, να τον μυρίζομαι, λέει, να παίρνω κουράγιο, και μου κρέμασε το χρυσό σταυρουλάκι της βάφτισής μου στο λαιμό.

– Με την ευχή του Θεού και με την ευχή μου... μουρμούρισε και με κοίταξε με καμάρι.

Ήμουν σαν ένα μικρό καταστολισμένο σφαγάρι κι ένιωθα μέσα μου περφάνια και φόβο, μα το χέρι μου ήταν βαθιά σφηνωμένο στη χούφτα του πατέρα μου κι αντρείευόμουν. Πηγαίναμε, πηγαίναμε, περάσαμε τα στενά σοκάκια, φτάσαμε στην εκκλησιά του Αϊ- Μηνά, στρίψαμε, μπήκαμε σ' ένα παλιό χτίρι, με μια φαρδιά αυλή, με τέσσερις μεγάλες κάμαρες στις γωνιές κι ένα κατασκονισμένο πλατάνι στη μέση. Κοντοστάθηκα, δείλιασα, το χέρι μου άρχισε να τρέμει μέσα στη μεγάλη ζεστή χούφτα.

Ο πατέρας μου έσκυψε, άγγιξε τα μαλλιά μου, με χάιδεψε. Τινάχτηκα, ποτέ δε θυμόμουν να μ' είχε χαϊδέψει. Σήκωσα τα μάτια και τον κοίταξα τρομαγμένος. Είδε πως τρόμαξα, τράβηξε πίσω το χέρι του:

– Εδώ θα μάθεις γράμματα, είπε, να γίνεις άνθρωπος. Κάμε το σταυρό σου.

Ο δάσκαλος πρόβαλε στο κατώφλι, κρατούσε μια μακριά βίτσα και μου φάνηκε άγριος, με μεγάλα δόντια, και κάρφωσα τα μάτια μου στην κορφή του κεφαλιού του να δω αν έχει κέρατα, μα δεν είδα, γιατί φορούσε καπέλο.

– Ετούτος είναι ο γιος μου, του 'πε ο πατέρας μου.

Ξέμπλεξε το χέρι μου από τη χούφτα του και με παράδωσε στο δάσκαλο.

– Το κρέας δικό σου, του 'πε, τα κόκαλα δικά μου, μην τον λυπάσαι, δέρνε τον, κάμε τον άνθρωπο.

– Εγνοια σου, καπετάν Μιχάλη, έχω εδώ το εργαλείο που κάνει τους ανθρώπους, είπε ο δάσκαλος κι έδειξε τη βίτσα.

Μια μέρα που κάναμε Ιερά Ιστορία φτάσαμε στον Ησαύ που πούλησε στον Ιακώβ τα πρωτοτόκια του για ένα πιάτο φακή. Το μεσημέρι, γυρίζοντας στο σπίτι, ρώτησα τον πατέρα μου τι θα πει πρωτοτόκια. Έβηξε, έξυσε το κεφάλι.

– Πήγαινε να φωνάξεις το θείο σου το Νικολάκη.

Είχε βγάλει το Δημοτικό ο θείος μου αυτός, ήταν ο πιο γραμματισμένος της οικογένειας, αδερφός της μητέρας μου. Κοντορεβιθούλης, φαλακρός, με μεγάλα μάτια φοβισμένα, με τεράστια χέρια, όλο τρίχες.

– Έλα εδώ, του' πε ο πατέρας μου ως τον είδε, του λόγου σου που σπούδασες, εξήγα!

Εσκυψαν κι οι δυο τους απάνω στο βιβλίο, έκαμαν συμβούλιο.

– Πρωτοτόκια θα πει κυνηγετική στολή, είπε ύστερα από πολλή σκέψη ο πατέρας μου.

Ο θείος κούνησε το κεφάλι:

– Θαρρώ θα πει τουφέκι, αντιμίλησε μα η φωνή του έτρεμε.

– Κυνηγετική στολή, βρουχήθηκε ο πατέρας μου.

Μάζεψε τα φρύδια του, κι ο θείος μου λούφαξε.

Την άλλη μέρα ο δάσκαλος ρωτάει:

– Τι θα πει πρωτοτόκια;

Πετάχτηκα:

– Κυνηγετική στολή!

– Τι ανοησίες είναι αυτές; Ποιος αγράμματος σου τις είπε;

– Ο πατέρας μου!

Ο δάσκαλος ζάρωσε, τον φοβόταν κι αυτός τον πατέρα μου. Πού να του φέρει αντίρρηση!

Νίκος Καζαντζάκης, Αναφορά στον Γκρέκο

Φωτογραφικό Υλικό

Εορταστικές Εκδηλώσεις Εορταστικές Εκδηλώσεις

1. Επέτειος ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας – 1^η Οκτωβρίου (30/9/2022)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαρία Χριστοδούλου, Φιλόλογος

Συντελεστές: Θεοδώρα Κουμπάρη, Καθηγήτρια πληροφορικής,
Ανδρέας Νεοφύτου, Μαθηματικός

Γενική Επιμέλεια: Ποιητάρης Άριστος, Β.Δ. Φυσικός

Πρόγραμμα - Συντελεστές

Παρουσίαση προγράμματος: Στυλιανού Μαρίνα, Α' Λυκείου

1. Μήνυμα του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Προδρόμου Προδρόμου για την επέτειο Ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας.
Διαβάζει ο Β.Δ. κ. Ποιητάρης Άριστος

Καλλιτεχνικό αφιέρωμα για την Ημέρα της Ανεξαρτησίας 1^η Οκτωβρίου 1960

2. Η Κύπρος γιορτάζει την Ανεξαρτησία της, βιντεοπροβολή
3. Ποιήματα
«Εσύ δεν λες τίποτα», Μιχάλης Πασιαρδής
Ιωάννου Ιωάννης, Γ' Λυκείου
«Ύμνος και θρήνος για την Κύπρο», Γιάννης Ρίτσος
Νικολαΐδου Γεωργία, Γ' Λυκείου
4. Τραγούδια
«Χρυσοπράσινο φύλλο», Στίχοι Λεωνίδα Μαλένη, Μουσική Μίκη Θεοδωράκη
Βιντεοπροβολή
«Άσπρο περιστέρι», Στίχοι Νίκου Γκάτσου, Μουσική Μάνου Χατζιδάκι
Βιντεοπροβολή
5. Εθνικός Ύμνος

Λεωνίδα Μαλένης (1937-2022), Χρυσοπράσινο Φύλλο

Γη της λεμονιάς, της ελιάς
γη της αγκαλιάς, της χαράς
γη του πεύκου, του κυπαρισσιού
των παλικάριών και της αγάπης

Χρυσοπράσινο φύλλο
ριγμένο στο πέλαγο

Γη του ξεραμένου λιβαδιού
γη της πικραμένης Παναγιάς
γη του λίβα, τ' άδικου χαμού
τ' άγριου καιρού, των ηφαιστείων

Χρυσοπράσινο φύλλο
ριγμένο στο πέλαγο

Γη των κοριτσιών που γελούν
γη των αγοριών που μεθούν
γη του μύρου, του χαιρετισμού
Κύπρος της αγάπης και του ονείρου

Χρυσοπράσινο φύλλο
ριγμένο στο πέλαγο

Νίκος Γκάτσος (1911-1992), Άσπρο Περιστέρι

Οποιος πόνεσε μέσα στη ζωή
όποιος έκλαψε σαν μικρό παιδί
τώρα τίποτα πια δε σου ζητά
μόνο στ' όνειρο θα σ' αναζητά

Άσπρο περιστέρι μες στη συννεφιά
μον 'δωσες το χέρι να 'χω συντροφιά
άσπρο περιστέρι μαύρο μου φτερό
κάθε καλοκαίρι θα σε καρτερώ

Όταν σήκωσα το βαρύ σταυρό
μον παράγγειλες να 'ρθω να σε βρω
κι όταν δάκρυσα σαν την Παναγιά
ήταν άνοιξη και Πρωτομαγιά

Άσπρο περιστέρι μες στη συννεφιά
μον 'δωσες το χέρι να 'χω συντροφιά
άσπρο περιστέρι μαύρο μου φτερό
κάθε καλοκαίρι θα σε καρτερώ

Λίνα Σολομωνίδου (1924-2008), Ενθάδε κείται

[...] Αφουγκράζεται ο Γρηγόρης. Δεν ήτανε φωνή; Πλησιάζει το παράθυρο, όχι θα του φάνηκε. Ησυχία, ερημιά! Ψυχή δεν έχει μείνει στο χωριό. Όλοι πήγαν στην πόλη για τ' αποκαλυπτήρια της προτομής. Τα μάτια του σταματούν στα χωράφια, στο νιόβγαλτο σιτάρι, προχωρούν πιο πέρα στο σύδεντρο με τις ελιές, καρφώνονται στα κυπαρίσσια στο βάθος. Ένας κόμπος ανεβαίνει στον λαιμό του, θολώνουν τα μάτια του. Αποτραβιέται από το παράθυρο. Η βαλίτσα μισάνοιχτη πάνω στο ξέστρωτο στρώμα. Φέρνει γύρο το δωμάτιο, όχι δεν ξέχασε τίποτα. Όλη του η περιουσία μέσα σε τούτη τη βαλίτσα. Παίρνει το διαβατήριό του από το τραπέζι, το χώνει στη μέσα τσέπη του σακακιού του. Είν' ώρα να φεύγει, το λεωφορείο περνά στις έντεκα. Κλείνει τα παράθυρα, βγάζει τη βαλίτσα στο κατώφλι, ένα τελευταίο βλέμμα στο μισοσκότεινο δωμάτιο. Κλείνει την πόρτα, γυρνά το κλειδί, το αφήνει κάτω από τη γλάστρα με τη γαρουφαλλιά, παίρνει τη βαλίτσα. Τα πόδια του χώνονται στο χωματόδρομο. Σκυφτός, δεν θέλει να βλέπει, γιατί θα δειλιάσει και τότε θα θελήσει να γυρίσει πίσω. Δυο χρόνια άνεργος, χτύπησε όλες τις πόρτες, τίποτα, καμιά ελπίδα. Δεν τον σηκώνει ο τόπος του. Οικονομική κρίση, χιλιάδες οι μετανάστες, κάθε μήνα, ομαδική έξοδος.

Γυαλίζει η ασφαλτος στον ήλιο. Ακουμπά τη βαλίτσα χάμω, απλώνει το μαντήλι του στο γιοφύρι. Εδώ θα καθίσει να περιμένει το λεωφορείο. Σφυρίζουν οι καλαμιές, έτσι που τις γέρνει ο αγέρας. Ακουμπά τους αγκώνες του στα γόνατά του, κρύβει το πρόσωπό του μέσα στις χούφτες του.

Η φλόγα του κεριού που τρεμοσβήνει. Τέσσερις άνθρωποι κουλουριασμένοι μέσα στο κρησφύγετο, μια τρύπα μέσα στη γη, μόλις που χωράνε. Δέκα μέρες αποκλεισμένοι σε τούτο τον τάφο.

Επιχειρήσεις. Όλο το βουνό γύρω γιόμισε στρατιώτες, ακούνε τις κουβέντες τους, τις πατημασιές τους. Ούτε να βήσουν, έλειψαν τα τρόφιμα, την τελευταία κονσέρβα την άνοιξαν χτες το βράδι. Αποκλεισμένοι οι καλόγεροι της μονής δεν μπορούν ν' ανέβουν ίσαμε δω απάνου να φέρουν προμήθειες.

Μονάχα με την προδοσία αν καταφέρουν να τους ανακαλύψουν. Δέκα μέρες τους τριγυρίζουν και δεν λένε να φύγουν. Γιατί; Κάποιος θα μίλησε. Μήπως οι βοσκοί που φέρνουν τα γίδια τους στη βουνοπλαγιά; Πληρώνουν ακριβά οι Εγγλέζοι την προδοσία. Τέσσερα χρόνια με την ψυχή στο στόμα, αγρίμια που τους στήνουνε παγίδες.

Τρίζουν τα κλαδιά μπροστά στην είσοδο του κρησφύγετου, φυσάει το κερí ο Δημήτρης, σκοτάδι. Ακούνε την καρδιά τους που χτυπά, σφίγγουν τα όπλα τους, το χέρι είναι έτοιμο στη σκανδάλη. Κουβέντες, βήματα βιαστικά. Σφαίρες, τους χτυπάνε!

– Τραβάτε!

Η φωνή του Δημήτρη, οι σφαίρες που σφυρίζουν, γαζώνει το αυτόματο. Φασαρία, σαματάς απ' όξω, χτυπήθηκε ο Εγγλέζος! Το χωνί, να παραδοθούν! Είναι χαμένοι! Αν θέλουν να γλυτώσουν τη ζωή τους, να παραδοθούν! Ησυχία, περιμένουν, καμιά απάντηση. Ο Δημήτρης τούς προστάζει να τραβήξουν σ' όποιον κάνει να πλησιάσει. Τραντάζεται η σπηλιά, τους ρίχνουν χειροβομβίδες. Ξανά το χωνί. Σε λίγο θα τους λείψουν οι σφαίρες, για τρεις ώρες κρατά η μάχη. Όχι, δεν αντέχουν.

– Εσείς να παραδοθείτε. Εγώ θα μείνω.

Τον κοιτάζουν. Όχι, θα μείνουν όλοι τους ίσαμε το τέλος.

– Δεν έχουμε αλλά πυρομαχικά, θα μείνω εγώ με τις σφαίρες που απομένουν. Εξάλλου είναι διαταγή. Εγώ είμαι ο τομεάρχης κι αυτή είναι η προσταγή μου.

Τα χέρια τους ψηλά, ένας-ένας βγαίνουν από τη σπηλιά. Κοντοστέκεται ο Γρηγόρης.

– Δημήτρη, άσε με να μείνω!

– Όχι! Κι εσύ πρέπει να παραδοθείς.

Σκύβει, αρπάζει το χέρι του, το σφίγγει.

Τον σπρώχνουν οι στρατιώτες, ψάχνουν, ναι, είναι άοπλος. Πού είναι ο Δημήτρης Γεωργάρας; Το χωνί. Κάνει ένας Εγγλέζος να πλησιάσει το κρησφύγετο, σφυρίζει η σφαίρα, πέφτει ο Εγγλέζος, τρέχουν οι άλλοι να τον σηκώσουν. Κάτι ετοιμάζουν, τον σκουντά ένας στρατιώτης μπροστά στον λοχαγό τους. Εξηγεί ο διερμηνέας.

– Θα πας πίσω στο κρησφύγετο, θα πεις του Γεωργάρα για τελευταία φορά να παραδοθεί, αλλιώς θα τον κάψουμε ζωντανό.

– Μα δεν μπορείτε να το κάνετε αυτό! Δεν επιτρέπεται. Είναι ατιμία!

– Πήγαινε!

Θεέ μου, είναι ικανοί να το κάμουν!

– Δημήτρη, μην τραβάς! Εγώ είμαι, ο Γρηγόρης.

Πίσσα το σκοτάδι, κλείνει τα μάτια του να συνηθίσει.

– Δημήτρη, θα σε κάψουν, πρέπει να παραδοθείς !

– Ποτέ! Ακούς; Εγώ δεν παραδίνομαι, να με κάψουν.

Τι έχει και σέρνεται;

– Μα είσαι πληγωμένος !

– Ναι, εδώ στον μηρό.

– Ούτε γω δεν φεύγω. Μαζί σου ίσαμε το τέλος.

Ξελαρυγγιάζεται το χωνί, περιμένουν. Θα παραδοθεί ή όχι;

Όχι, δεν θα παραδοθεί ούτε αυτός, ούτε ο Γρηγόρης.

Σωπαίνει το χωνί, ησυχία. Υστερα βήματα βιαστικά, σα να σέρνουν κορμούς, κλαδιά. Κουβέντες πνιχτές, μυρουδιά από βενζίνη. Προσταγές, γαζώνει το στεν.

– Πάρε. Πέντε σφαίρες ο καθένας μας, δεν έχουμε άλλες.

Πρόσεξε, καλύψου πίσω από μένα!

Τους πνίγει ο καπνός, καίνε τα μάτια τους, βήχουν, τους έχουνε ζώσει οι φλόγες, καίγονται! Είναι στην κόλαση!

– Γρηγόρη, η τελευταία σφαίρα. Τούτη είναι για μένα.

Παραδώσου εσύ.

Σέρνεται με τα γόνατα, με τους αγκώνες. Να γλυτώσει από την κόλαση! Ανοίγουν τα πλεμόνια του, αέρα! Βήχει, βήχει, τρέχουν τα μάτια του. Δόξα τω Θεώ, αέρα! Τον τραβάνε, το πρόσωπό του, τα χέρια του είναι τσουρουφλισμένα. Για τον Θεό, λίγο νερό! Του δίνει ο Εγγλέζος το παγούρι του, ρουφά με απληστία, γιομίζει τις χούφτες του, βουτάει το πρόσωπό του. Όπου αγγίζει είναι φωτιά.

Σταμάτησαν οι σφαίρες, δεν ακούγεται ο ξερός κρότος του στεν που γαζώνει, οι φλόγες έχουνε σβήσει, μερικά κούτσουρα καπνίζουν. Τρεις στρατιώτες σέρνουν ένα μπόγο τυλιγμένο μέσα σε μια κουβέρτα στρατιωτική, τον αφήνουν μπροστά στον λοχαγό. Κάνει μερικά βήματα, κοντοστέκεται. Μυρουδιά από καμένες σάρκες. Όχι, δεν είναι δυνατόν! Ανοίγουν την κουβέρτα. Τούτο το κούτσουρο το καμένο δεν μπορεί να 'ναι ο Δημήτρης! Τα μάτια του σταματούν στις αρβύλες. Οι αρβύλες του Δημήτρη. Ένας κόμπος τού φράζει τον λαιμό του, σκοτεινιάζει ο ήλιος. Ταλαντεύεται, θα πέσει, ακουμπά σ' ένα πεύκο, δεν τον σηκώνουν τα πόδια του, γονατίζει. Οι χούφτες του αγγίζουν τις ξερές βελόνες, κλείνει τα μάτια του, η μυρουδιά του πεύκου, η μυρουδιά της γης. [...]

Φωτογραφικό Υλικό

2. Εορτασμός της Επετείου της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940 (27/10/2022)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαρία Χριστοδούλου, Φιλολόγος

Συντελεστές: Στυλιανού Τάσος, Μουσικός,
Ησαΐας Ησαΐα, Φυσική Αγωγή

Γενική Επιμέλεια: Ποιητάρης Άριστος, Β.Δ., Φυσικός

Πρόγραμμα – Συντελεστές

Παρουσίαση του προγράμματος: Σπύρου Μαρία, Γ' Γυμνασίου

Μέρος Α': Γιορτή της Σημαίας

1. Ανακήρυξη Σημαιοφόρων και Παραστατών. Την απόφαση του Καθηγητικού Συλλόγου. Διαβάζει ο Β.Δ. κ. Ποιητάρης .
2. Προσφώνηση και παράδοση των Σημαίων και του Λαβάρου στους Σημαιοφόρους από τον Διευθυντή του Σχολείου κ. Γιάννη Ορφανίδη.
3. Όρκος και αντιφώνηση Σημαιοφόρων. Τον όρκο εκφωνεί η μαθήτρια Νικολαΐδου Γεωργία, Γ' Λυκείου.

Μέρος Β' Αφιέρωμα στο Έπος του '40

1. Μήνυμα του Υπουργού παιδείας και πολιτισμού κ. Προδρόμου Προδρόμου
Διαβάζει ο Β.Δ. κ. Ποιητάρης Άριστος
2. Το αθάνατο έπος του 1940-1941, Βιντεοπροβολή
3. Ποιήματα:
«Άσμα ηρωικό και πένθιμο για τον χαμένο ανθυπολοχαγό», Οδυσσέας Ελύτης
Απόδοση Θεοχάρους Στέλιος, Α' Λυκείου
«Θερμοπύλες», Κωνσταντίνος Καβάφης
Απόδοση Βασιλείου Ιωβάννα, Γ' Γυμνασίου
«Εικοσιοχτώ του Οχτώβρη του 1940», Άγγελος Σικελιανός
Απόδοση Ιωάννης Ιωάννου, Γ' Λυκείου
4. Βιντεοπροβολή, Πορεία προς το μέτωπο (Άξιον εστί), Οδυσσέας Ελύτης
5. Τραγούδια
«Της Δικαιοσύνης Ήλιε Νοητέ», Μουσική Μίκης Θεοδωράκης, Στίχοι Οδυσσέας Ελύτης
«Ο έφεδρος Ανθυπολοχαγός», Μουσική Γιώργου Κατσαρού, Στίχοι Πυθαγόρας
Εκτέλεση από τη χορωδία του σχολείου
Διδασκαλία τραγουδιών Στυλιανού Τάσος, Καθηγητής Μουσικής

6. Χοροί
«Μεσσαρήτικος Κυθήρων»
«Μαζωμένος Μυτηλίνης»
Διδασκαλία χορών Δήμη Τσαπουρνή-Ησαΐα, Καθηγήτρια φυσικής αγωγής
Ησαΐας Ησαΐα, Καθηγητής Φυσικής Αγωγής
6. Εθνικός Ύμνος

*Οδυσσέας Ελύτης (1911-1996), Άσμα ηρωικό και πένθικο για τον χαμένο
ανθυπολοχαγό της Αλβανίας*

Α΄ Εκεί που πρώτα εκατοικούσε ο ήλιος
 Που με τα μάτια μιας παρθένας άνοιγε ο καιρός
 Καθώς εχιόνιζε απ' το σκούνημα της μυγδαλιάς ο αγέρας
 Κι άναβαν στις κορφές των χόρτων καβαλάρηδες

 Εκεί που χτύπαγεν η οπλή ενός πλάτανου λεβέντικου
 Και μια σημαία πλατάγιζε ψηλά γη και νερό
 Που όπλο ποτέ σε πλάτη δεν εβάραινε
 Μα όλος ο κόπος τ' ουρανού
 Όλος ο κόσμος έλαμπε σαν μια νεροσταγόνα
 Πρωί, στα πόδια του βουνού

 Τώρα, σαν από στεναγμό Θεού ένας ίσκιος μεγαλώνει.

 Τώρα η αγωνία σκυφτή με χέρια κοκαλιάρικα
 Πιάνει και σβήνει ένα ένα τα λουλούδια επάνω της·
 Μεσ στις χαράδρες όπου τα νερά σταμάτησαν
 Από λιμό χαράς κείτουνται τα τραγούδια·
 Βράχοι καλόγεροι με κρύα μαλλιά
 Κόβουνε σιωπηλοί της ερημιάς τον άρτο.

 Χειμώνας μπαίνει ως το μυαλό. Κάτι κακό
 Θ' ανάψει. Αγριεύει η τρίχα του αλογόβουνου

 Τα όρνια μοιράζονται ψηλά τις ψίχες τ' ουρανού.

Β΄ Τώρα μες στα θολά νερά μια ταραχή ανεβαίνει·

Ο άνεμος αρπαγμένος απ' τις φυλλωσιές
Φυσάει μακριά τη σκόνη του
Τα φρούτα φτύνουν το κουκούτσι τους
Η γη κρύβει τις πέτρες της
Ο φόβος σκάβει ένα λαγούμι και τρυπώνει τρέχοντας
Την ώρα που μέσ' από τα ουράνια θάμνα
Το ούρλιασμα της συννεφολύκαινας
Σκορπάει στον κάμπου το πετσί θύελλα ανατριχίλας
Κι ύστερα στρώνει στρώνει χιόνι χιόνι αλύπητο
Κι ύστερα πάει φρουμάζοντας στις νηστικές κοιλάδες
Κι ύστερα βάζει τους ανθρώπους ν' αντιχαιρετίσουνε:
Φωτιά ή μαχαίρι!

Γι' αυτούς που με φωτιά ή μαχαίρι κίνησαν
Κακό θ' ανάψει εδώ. Μην απελπίζεται ο σταυρός
Μόνο ας προσευχηθούν μακριά του οι μενεξέδες!

Γ΄ Γι' αυτούς η νύχτα ήταν μια μέρα πιο πικρή
Λιώναν το σίδερο, μασούσανε τη γης
Ο Θεός τους μύριζε μπαρούτι και μουλαροτόμαρο

Κάθε βροντή ένας θάνατος καβάλα στον αέρα
Κάθε βροντή ένας άντρας χαμογελώντας άντικρυ
Στο θάνατο —κι η μοίρα ό,τι θέλει ας πει.

Ξάφνου η στιγμή ξαστόχησε κι ήβρε το θάρρος
Καταμέτωπο πέταξε θρύψαλα μες στον ήλιο
Κιάλια, τηλέμετρα, όλμοι, κέρωσαν!

Εύκολα σαν χασές που σκίστηκεν ο αγέρας!
Εύκολα σαν πλεμόνια που άνοιξαν οι πέτρες!
Το κράνος κύλησε από την αριστερή μεριά...

Στο χώμα μόνο μια στιγμή ταραχτήκαν οι ρίζες
Ύστερα σκόρπισε ο καπνός κι η μέρα πήε δειλά
Να ξεγελάσει την αντάρα από τα καταχθόνια

Μα η νύχτα ανασηκώθηκε σαν πατημένη οχιά
Μόλις σταμάτησε για λίγο μες στα δόντια ο θάνατος—
Κι ύστερα χύθηκε μεμιάς ως τα χλωμά του νύχια!

Δ' Τώρα κείται απάνω στην τσουρουφλισμένη χλαίνη
Μ' ένα σταματημένο αγέρα στα ήσυχχα μαλλιά
Μ' ένα κλαδάκι λησμονιάς στ' αριστερό του αυτί
Μοιάζει μπαξές που τού 'φυγαν άξαφνα τα πουλιά
Μοιάζει τραγούδι που το φίμωσαν μέσα στη σκοτεινιά
Μοιάζει ρολόι αγγέλου που εσταμάτησε
Μόλις είπανε «γεια παιδιά» τα ματοτσίνορα
Κι η απορία μαρμάρωσε...

Κείται απάνω στην τσουρουφλισμένη χλαίνη.
Αιώνες μαύροι γύρω του
Αλυχτούν με σκελετούς σκυλιών τη φοβερή σιωπή
Κι οι ώρες που ξανάγιναν πέτρινες περισσότερες
Ακούν με προσοχή·
Όμως το γέλιο κάηκε, όμως η γη κουφάθηκε
Όμως κανείς δεν άκουσε την πιο στερνή κραυγή
Όλος ο κόσμος άδειασε με τη στερνή κραυγή.

Κάτω απ' τα πέντε κέδρα
Χωρίς άλλα κεριά
Κείται στην τσουρουφλισμένη χλαίνη·
Αδειο το κράνος, λασπωμένο το αίμα
Στο πλάι το μισοτελειωμένο μπράτσο
Κι ανάμεσ' απ' τα φρύδια—
Μικρό πικρό πηγάδι, δαχτυλιά της μοίρας
Μικρό πικρό πηγάδι κοκκινόμαυρο
Πηγάδι όπου κρυνώνει η θύμηση!
Ω! μην κοιτάτε, ω μην κοιτάτε από πού του-
Από πού του 'φυγε η ζωή. Μην πείτε πώς
Μην πείτε πώς ανέβηκε ψηλά ο καπνός του ονείρου
Έτσι λοιπόν η μια στιγμή Έτσι λοιπόν η μια
Έτσι λοιπόν η μια στιγμή παράτησε την άλλη
Κι ο ήλιος ο παντοτινός έτσι μεμιάς τον κόσμο!

Ε' Ήλιε δεν ήσουν ο παντοτινός;
Πουλί δεν ήσουν η στιγμή χαράς που δεν καθίζει;
Λάμψη δεν ήσουν η αφοβιά του σύγνεφου;
Κι εσύ περβόλι ωδείο των λουλουδιών
Κι εσύ ρίξα σγουρή φλογέρα της μαγνόλιας!

Έτσι καθώς τινάζεται μες στη βροχή το δέντρο
Και το κορμί αδειανό μαυρίζει από τη μοίρα
Κι ένας τρελός δέρνεται με το χιόνι

Και τα δυο μάτια πάνε να δακρύνουν—
Γιατί, ρωτάει ο αϊτός, πού 'ναι το παλικάρι;
Κι όλα τ' αϊτόπουλ' απορούν πού 'ναι το παλικάρι!
Γιατί, ρωτάει στενάζοντας η μάνα, πού 'ναι ο γιος μου;
Κι όλες οι μάνες απορούν πού να 'ναι το παιδί!
Γιατί, ρωτάει ο σύντροφος, πού να 'ναι ο αδερφός μου;
Κι όλοι του οι σύντροφοι απορούν πού να 'ναι ο πιο μικρός!
Πιάνουν το χιόνι, καίει ο πυρετός
Πιάνουν το χέρι και παγώνει
Παν να δαγκάσουνε ψωμί κι εκείνο στάζει από αίμα
Κοιτούν μακριά τον ουρανό κι εκείνος μελανιάζει
Γιατί γιατί γιατί γιατί να μη ζεσταίνει ο θάνατος
Γιατί ένα τέτοιο ανόσιο ψωμί
Γιατί ένας τέτοιος ουρανός εκεί που πρώτα εκατοικούσε ο ήλιος!

ΣΤ' Ήταν ωραίο παιδί. Την πρώτη μέρα που γεννήθηκε
Σκύψανε τα βουνά της Θράκης να φανεί
Στους ώμους της στεριάς το στάρι που αναγάλλιαζε·
Σκύψανε τα βουνά της Θράκης και το φτύσανε
Μια στο κεφάλι, μια στον κόρφο, μια μέσα στο κλάμα του·
Βγήκαν Ρωμιοί με μπράτσα φοβερά
Και το σηκώσαν στον βοριά τα σπάργανα...
Υστερα οι μέρες τρέξανε, παράβγαν στο λιθάρι
Καβάλα σε φοραδοπούλες χοροπήδηξαν
Υστερα κύλησαν Στρυμόνες πρωινοί
Ωσπου κουδούνισαν παντού οι τσιγγάνες ανεμώνες
Κι ήρθαν από της γης τα πέρατα
Οι πελαγίτες οι βοσκοί να παν των φλόκων τα κοπάδια
Εκεί που βαθιανάσαινε μια θαλασσοσπηλιά
Εκεί που μια μεγάλη πέτρα εστέναζε!

Ήταν γερό παιδί·
Τις νύχτες αγκαλιά με τα νεραντζοκόριτσα
Λέρωνε τις μεγάλες φορεσιές των άστρων
Ήταν τόσοσ ο έρωτας στα σπλάχνα του
Που έπινε μέσα στο κρασί τη γέψη όλης της γης,
Πιάνοντας ύστερα χορό μ' όλες τις νύφες λεύκες
Ωσπου ν' ακούσει και να χύσ' η αυγή το φως μες στα μαλλιά του
Η αυγή που μ' ανοιχτά μπράτσα τον έβρισκε
Στη σέλα δυο μικρών κλαδιών να γρατσουνάει τον ήλιο
Να βάφει τα λουλούδια
Ή πάλι με στοργή να σιγονανουρίζει
Τις μικρές κουκουβάγιες που ξαγρύπνησαν...

Α τι θυμάρι δυνατό η ανασαιμιά του
Τι χάρτης περηφάνιας το γυμνό του στήθος
Οπου ξεσπούσαν λευτεριά και θάλασσα...

Ήταν γενναίο παιδί.
Με τα θαμπόχρυσα κουμπιά και το πιστόλι του
Με τον αέρα του άντρα στην περπατηξιά
Και με το κράνος του, γυαλιστερό σημάδι
(Φτάσανε τόσο εύκολα μες στο μυαλό
Που δεν ε γνώρισε κακό ποτέ του)
Με τους στρατιώτες του ζερβά δεξιά
Και την εκδίκηση της αδικίας μπροστά του
—Φωτιά στην άνομη φωτιά!—
Με το αίμα πάνω από τα φρύδια
Τα βουνά της Αλβανίας βροντήξανε
Υστερα λιώσαν χιόνι να ξεπλύνουν
Το κορμί του, σιωπηλό ναυάγιο της αυγής
Και το στόμα του, μικρό πουλί ακελάηδιστο
Και τα χέρια του, ανοιχτές πλατείες της ερημίας
Βρόντηξαν τα βουνά της Αλβανίας
Δεν έκλαψαν
Γιατί να κλάψουν
Ήταν γενναίο παιδί!

Ζ' Τα δέντρα είναι από κάρβουνο που η νύχτα δεν κορώνει.
Χιμάει, χτυπιέται ο άνεμος, ξαναχτυπιέται ο άνεμος
Τίποτε. Μες στην παγωνιά κουρνιάζουν τα βουνά
Γονατισμένα. Κι από τις χαράδρες βονίζοντας
Απ' τα κεφάλια των νεκρών η άβυσσο ανεβαίνει...
Δεν κλαίει πια ούτε η Λύπη. Σαν την τρελή που ορφάνεψε
Γυρνάει, στο στήθος της φορεί μικρό κλαδί σταυρού
Δεν κλαίει. Μονάχ' από τα μελανά ζωσμένη Ακροκεραύνια
Πάει ψηλά και στήνει μια πλάκα φεγγαριού
Μήπως και δουν τον ίσκιο τους γυρνώντας οι πλανήτες
Και κρύψουν τις αχτίδες τους
Και σταματήσουν
Εκεί στο χάος ασθμαίνοντας εκστατικοί...

Χιμάει, χτυπιέται ο άνεμος, ξαναχτυπιέται ο άνεμος
Σφίγγεται η ερημιά στον μαύρο της μποξά
Σκυφτή πίσω από μήνες-σύννεφα αφουκράζεται
Τι να 'ναι που αφουκράζεται, σύννεφα-μήνες μακριά;
Με τα κουρέλια των μαλλιών στους ώμους —αχ αφήστε την—

Μισή κερί μισή φωτιά μια μάνα κλαίει —αφήστε την—
Στις παγωμένες άδειες κάμαρες όπου γυρνάει αφήστε την!
Γιατί δεν είναι η μοίρα χήρα κανενός
Κι οι μάνες είναι για να κλαιν, οι άντρες για να παλεύουν
Τα περιβόλια για ν' ανθούν των κοριτσιών οι κόρφοι
Το αίμα για να ξοδεύεται, ο αφρός για να χτυπά
Κι η λευτεριά για ν' αστραφτογεννιέται αδιάκοπα!

Η' Πέστε λοιπόν στον ήλιο νά 'βρει έναν καινούριο δρόμο
Τώρα που πια η πατρίδα του σκοτείνιασε στη γη
Αν θέλει να μη χάσει από την περηφάνια του·
Ή τότε πάλι με χώμα και νερό
Ας γαλαζοβολήσει αλλού μιαν αδελφούλα Ελλάδα!
Πέστε στον ήλιο νά 'βρει έναν καινούριο δρόμο
Μην καταπροσώπησει πια μήτε μια μαργαρίτα
Στη μαργαρίτα πέστε νά 'βγει μ' άλλη παρθενιά
Μη λερωθεί από δάχτυλα που δεν της πάνε!

Χωρίστε από τα δάχτυλα τ' αγριοπερίστερα
Και μην αφήστε ήχο να πει το πάθος του νερού
Καθώς γλυκά φυσά ουρανός μες σ' αδειανό κοχύλι
Μη στείλτε πουθενά σημάδι απελπισιάς
Μόν' φέрте από τις περιβόλες της παλικάριάς
Τις ροδωνιές όπου η ψυχή του ανάδευε
Τις ροδωνιές όπου η ανάσα του έπαιζε
Μικρή τη νύφη χρυσαλλίδα
Που αλλάζει τόσες ντυμασιές όσες ριπές το ατλάζι
Στον ήλιο, σαν μεθοκοπούν χρυσόσκον' οι χρυσόμυγες
Και παν με βιάση τα πουλιά ν' ακούσουνε απ' τα δέντρα
Ποιου σπόρου γέννα στύλωσε το φημισμένο κόσμο!

Θ' Φέрте κανούρια χέρια τι τώρα ποιος θα πάει
Ψηλά να νανουρίσει τα μωρά των άστρων!
Φέрте καινούρια πόδια τι τώρα ποιος θα μπει
Στον πεντοζάλη πρώτος των αγγέλων!
Καινούρια μάτια —Θε μου— τι τώρα πού θα παν
Να σκύψουν τα κρινάκια της αγαπημένης!
Αίμα καινούριο τι με ποιο χαράς χαίρε θ' ανάψουν
Και στόμα, στόμα δροσερόν από χαλκό κι αμάραντο
Τι τώρα ποιος στα σύννεφα θα πει «γεια σας παιδιά!»

Μέρα, ποιος θ' αψηφήσει τα ροδακινόφυλλα
Νύχτα, ποιος θα μερέψει τα σπαρτά

Ποιος θα σκορπίσει πράσινα καντήλια μες στους κάμπους
Ή θ' αλαλάξει θαρρετά κατάντικρυ απ' τον ήλιο
Για να ντυθεί τις θύελλες καβάλα σ' άτρωτο άλογο
Και να γενεί Αχιλλέας των ταρσανάδων!
Ποιος θ' ανεβεί στο μυθικό και μαύρο ερημονήσι
Για ν' ασπαστεί τα βότσαλα
Και ποιος θα κοιμηθεί
Για να περάσει από τους Ευβοϊκούς του ονείρου
Νά 'βρει καινούρια χέρια, πόδια, μάτια
Αίμα και λαλιά
Να ξαναστυλωθεί στα μαρμαρένια αλώνια
Και να ριχτεί —αχ τούτη τη φορά—
Και να ριχτεί του Χάρου με την αγιοσύνη του!

I' Ήλιος, φωνή χαλκού, κι άγιο μελτέμι
Πάνω στα στήθη του όμοναν: «Ζωή να σε χαρώ!»
Δύναμη εκεί πιο μαύρη δε χωρούσε
Μόνο με φως χυμένο από δαφνόκλαδο
Κι ασήμι από δροσιά μόνον εκεί ο σταυρός
Αστραφτε, καθώς χάραζε η μεγαλοσύνη
Κι η καλοσύνη με σπαθί στο χέρι πρόβελνε
Να πει μεσ' απ' τα μάτια του και τις σημαίες τους «Ζω!»

Γεια σου μωρέ ποτάμι οπού 'βλεπες χαράματα
Παρόμοιο τέκνο θεού μ' ένα κλωνί ρογδιάς
Στα δόντια, να ευωδιάζεται από τα νερά σου·
Γεια σου κι εσύ χωριατομουσμουλιά που αντρείευες
Κάθε που 'θελε πάρει Αντρούτσος τα όνειρά του·
Κι εσύ βρυσούλα του μεσημεριού που έφτανες ως τα πόδια του
Κι εσύ κοπέλα που ήσουν η Ελένη του
Που ήσουν το πουλί του, η Παναγιά του, η Πούλια του
Γιατί και μια μόνο φορά μες στη ζωή αν σημάνει
Αγάπη ανθρώπου ανάβοντας
Άστρον απ' άστρο τα κρυφά στερεώματα,
Θα βασιλεύει πάντοτε παντού η θεία ηχώ
Για να στολίζει με μικρές καρδιές πουλιών τα δάση
Με λύρες από γιασεμιά τα λόγια των ποιητών

Κι όπου κακό κρυφό να το παιδεύει—
Κι όπου κακό κρυφό να το παιδεύει ανάβοντας!

ΙΑ΄ Κείνοι που επράξαν το κακό — γιατί τους είχε πάρει
Τα μάτια η θλίψη πήγαιναν τρικλίζοντας
Γιατί τους είχε πάρει
Τη θλίψη ο τρόμος χάνονταν μέσα στο μαύρο σύγνεφο
Πίσω! και πια χωρίς φτερά στο μέτωπο
Πίσω! και πια χωρίς καρφιά στα πόδια
Εκεί που γδύν' η θάλασσα τ' αμπέλια και τα ηφαίστεια
Στους κάμπους της πατρίδας πάλι και με το φεγγάρι αλέτρι
Πίσω! Στα μέρη όπου λαγωνικά τα δάχτυλα
Μυρίζονται τη σάρκα κι όπου η τρικυμία βαστά
Όσο ένα γιασεμί λευκό στο θέρος της γυναίκας!

Κείνοι που επράξαν το κακό — τους πήρε μαύρο σύγνεφο
Ζωή δεν είχαν πίσω τους μ' έλατα και με κρύα νερά
Μ' αρνί, κρασί και τουφεκιά, βέργα και κληματόσταυρο
Παππού δεν είχαν από δρυ κι απ' οργισμένο άνεμο
Στο καραούλι δεκαοχτώ μερόνυχτα
Με πικραμένα μάτια·
Τους πήρε μαύρο σύγνεφο — δεν είχαν πίσω τους αυτοί
Θεio μπουρλοτιέρη, πατέρα γεμιτζή
Μάνα που να 'χει σφάξει με τα χέρια της
Ή μάνα μάνας που με το βυζί γυμνό
Χορεύοντας να 'χει δοθεί στη λευτεριά του Χάρου!

Κείνοι που επράξαν το κακό — τους πήρε μαύρο σύγνεφο
Μα κείνος που τ' αντίκρισε στους δρόμους τ' ουρανού
Ανεβαίνει τώρα μοναχός και ολόλαμπρος!

ΙΒ΄ Με βήμα πρωινό στη χλόη που μεγαλώνει
Ανεβαίνει μοναχός και ολόλαμπρος...

Λουλούδια αγοροκόριτσα του κρυφογνέφουνε
Και του μιλούν με μια ψηλή φωνή που αχνίζει στον αιθέρα
Γέρνουν και κατ' αυτόν τα δέντρα ερωτεμένα
Με τις φωλιές χωμένες στη μασχάλη τους
Με τα κλαδιά τους βουτηγμένα μες στο λάδι του ήλιου
Θαύμα — τι θαύμα χαμηλά στη γη!
Ασπρες φυλές μ' ένα γαλάζιο υνί χαράζουνε τους κάμπους
Στράφτουν βαθιά οι λοφοσειρές
Και πιο βαθιά τ' απρόσιτα όνειρα των βουνών της άνοιξης!

Ανεβαίνει μοναχός και ολόλαμπρος
Τόσο πιωμένος από φως που φαίνεται η καρδιά του

Φαίνεται μες στα σύννεφα ο Όλυμπος ο αληθινός
Και στον αέρα ολόγυρα ο αίνος των συντρόφων...
Τώρα χτυπάει πιο γρήγορα τ' όνειρο από το αίμα
Στους όχτους του μονοπατιού συνάζονται τα ζώα
Γρυλίζουν και κοιτάζουνε σα να μιλούνε
Ο κόσμος όλος είναι αληθινά μεγάλος
Γίγας που κανακεύει τα παιδιά του

Μακριά χτυπούν καμπάνες από κρύσταλλο
Αύριο, αύριο λένε, το Πάσχα τ' ουρανού!

ΙΓ' Μακριά χτυπούν καμπάνες από κρύσταλλο—

Λένε γι' αυτόν που κάηκε μες στη ζωή
Όπως η μέλισσα μέσα στον θυμαριού το ανάβρυσμα·
Για την αυγή που πνίγηκε στα χωματένια στήθια
Ενώ μηνούσε μιαν ημέρα πάλλαμπρη·
Για τη νιφάδα που άστραψε μες στο μυαλό κι εσβήστη
Τότες που ακούστηκε μακριά η σφυριγματιά της σφαίρας
Και πέταξε ψηλά θρηνώντας η Αλβανίδα πέρδικα!

Λένε γι' αυτόν που μήτε καν επρόφτασε να κλάψει
Για τον βαθύ καημό του Έρωτα της ζωής
Που είχε όταν δυνάμωνε μακριά ο αγέρας
Και κρώζαν τα πουλιά στον χαλασμένου μύλου τα δοκάρια
Για τις γυναίκες που έπιναν την άγρια μουσική
Στο παραθύρι ορθές σφίγγοντας το μαντίλι τους
Για τις γυναίκες που απελπίζαν την απελπισιά
Προσμένοντας ένα σημάδι μαύρο στην αρχή του κάμπου

Υστερα δυνατά πέταλα έξω απ' το κατώφλι
Λένε για το ζεστό και αχάιδευτο κεφάλι του
Για τα μεγάλα μάτια του όπου χώρεσε η ζωή
Τόσο βαθιά, που πια να μην μπορεί να βγει ποτέ της!

ΙΔ' Τώρα χτυπάει πιο γρήγορα τ' όνειρο μες στο αίμα
Του κόσμου η πιο σωστή στιγμή σημαίνει:
Ελευθερία
Έλληνες μες στα σκοτεινά δείχνουν το δρόμο:
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
Για σένα θα δακρύσει από χαρά ο ήλιος

Στεριές ιριδοχτυπημένες πέφτουν στά νερά

Καράβια μ' ανοιχτά πανιά πλέουν μες στους λειμώνες
Τα πιο αθώα κορίτσια
Τρέχουν γυμνά στα μάτια των αντρών
Κι η σεμνότη φωνάζει πίσω από το φράχτη
Παιδιά! δεν είναι άλλη γη ωραιότερη...

Του κόσμου η πιο σωστή στιγμή σημαίνει!

Με βήμα πρωινό στη χλόη που μεγαλώνει
Ολοένα εκείνος ανεβαίνει·
Τώρα λάμπουνε γύρω του οι πόθοι που ήταν μια φορά
Χαμένοι μες στις αμαρτίας τη μοναξιά·
Γειτόνοι της καρδιάς του οι πόθοι φλέγονται·
Πουλιά τον χαιρετούν, του φαίνονται αδερφάκια του
Άνθρωποι τον φωνάζουν, του φαίνονται συντρόφοι του
«Πουλιά καλά πουλιά μου, εδώ τελειώνει ο θάνατος!»
«Σύντροφοι σύντροφοι καλοί μου, εδώ η ζωή αρχίζει!»
Αγιάζι ουράνιας ομορφιάς γυαλίζει στα μαλλιά του

Μακριά χτυπούν καμπάνες από κρύσταλλο
Αύριο, αύριο, αύριο: το Πάσχα του Θεού!

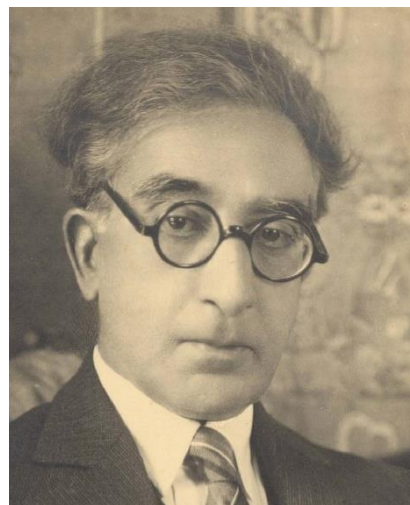
Κωνσταντίνος Καβάφης (1863-1933), Θερμοπύλες

Τιμή σ' εκείνους όπου στην ζωή των
όρισαν και φυλάγουν Θερμοπύλες.
Ποτέ από το χρέος μη κινούντες·
δίκαιοι κι ίσιοι σ' όλες των τες πράξεις,

αλλά με λύπη κιόλας κι ευσπλαχνία·
γενναίοι οσάκις είναι πλούσιοι, κι όταν
είναι πτωχοί, πάλ' εις μικρόν γενναίοι,
πάλι συντρέχοντες όσο μπορούν·
πάντοτε την αλήθεια ομιλούντες,

πλην χωρίς μίσος για τους ψευδομένους.
Και περισσότερη τιμή τούς πρέπει
όταν προβλέπουν (και πολλοί προβλέπουν)
πως ο Εφιάλτης θα φανεί στο τέλος,
κι οι Μήδοι επιτέλους θα διαβούνε.

[1901, 1903*]

Άγγελος Σικελιανός (1884-1951), 28 του Οχτώβρη του 1940

Το γένος βουλιαγμένο μες στον αιώνα
να λυτρωθεί μονάχο του μπορεί
μα να ξυπνήσει πρέπει η πλέρια Μνήμη
βαθειά του, αδάμαστη και τρομερή.

*

Κανείς δε θα ξεφύγει τη γενιά του!
το βάρος της θα σπάσει ως τη στιγμή,
που βγαίνοντας από τη λησμονιά του
στο φως που πια δεν στέκουν δισταγμοί.

*

Της ζωής θε να ντυθεί την πανοπλία,
και μ' ακέριο τον άγιο σκελετό
των περασμένων, θα στηθεί στη γη του
με το κεφάλι αλύγιστο κι ορτό!

*

Ελέγαμε: ένα Μαραθώνα ακόμα! Ελέγαμε: Μια Σαλαμίνα ακόμα! Ελέγαμε:
Ακόμα ένα εικοσιένα! Κι ήρτες τέλος συ, Μητέρα-Μέρα, οπού αγκάλιασες κι
ανύψωσες ολόκληρα τα περασμένα στον ανώτατο λυτρωτικό σκοπό τους, στον
υπέρτατο τους ηθικόν Ιστορικό Ρυθμό!

*

Ω δικαίωση όλων των ελληνικών αγώνων! Ω ύψιστη ηθική στροφή μέσα στο
χάος ολόκληρου του Κόσμου! Και μαζί, ω γιγάντια, πλέρια ιστορική καταβολή, από
την οποία, ..Νικητές, οι Έλληνες, θα ξεκινήσουμε αύριο, πρωτοπόροι της
πνευματικής ανάπλασης ολόκληρης της γης!

*

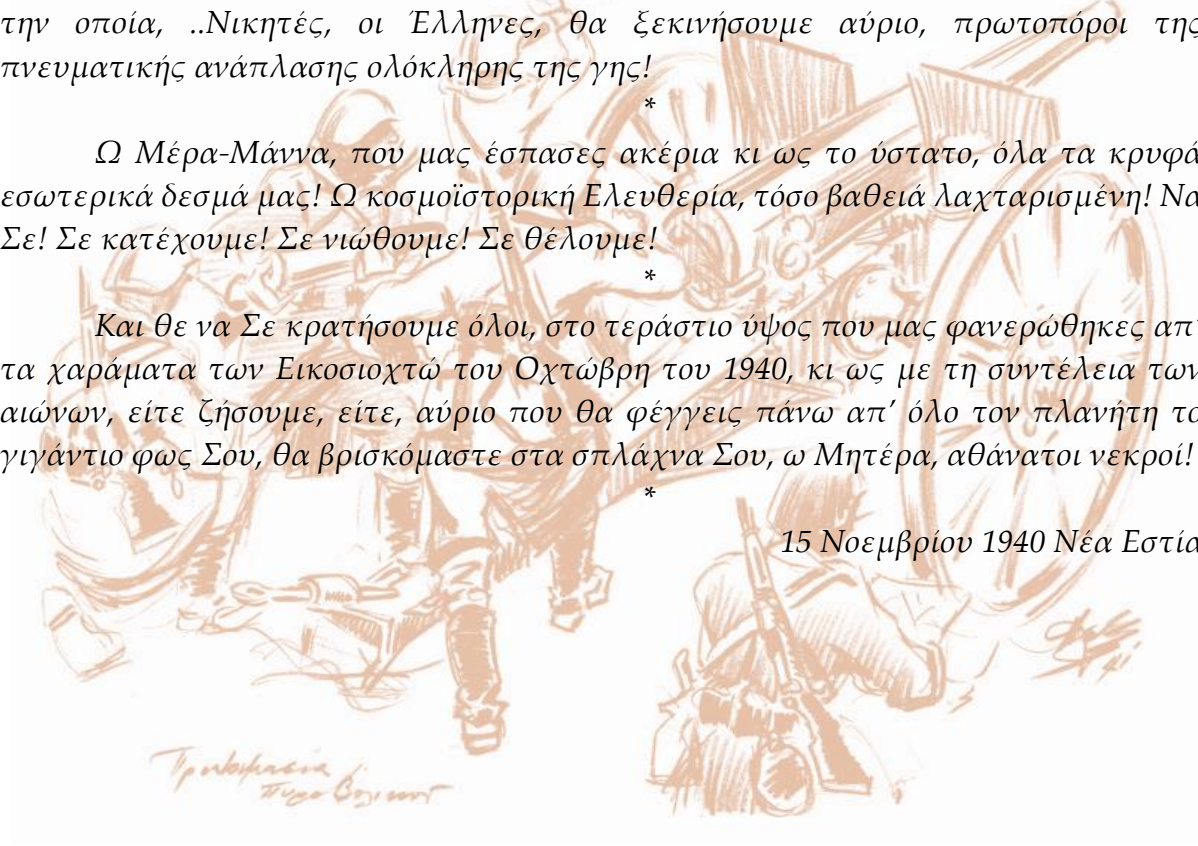
Ω Μέρα-Μάννα, που μας έσπασες ακέρια κι ως το ύστατο, όλα τα κρυφά
εσωτερικά δεσμά μας! Ω κοσμοϊστορική Ελευθερία, τόσο βαθεία λαχταρισμένη! Να
Σε! Σε κατέχουμε! Σε νιώθουμε! Σε θέλουμε!

*

Και θε να Σε κρατήσουμε όλοι, στο τεράστιο ύψος που μας φανερώθηκες απ'
τα χαράματα των Εικοσιοχτώ του Οχτώβρη του 1940, κι ως με τη συντέλεια των
αιώνων, είτε ζήσουμε, είτε, αύριο που θα φέγγεις πάνω απ' όλο τον πλανήτη το
γιγάντιο φως Σου, θα βρισκόμαστε στα σπλάχνα Σου, ω Μητέρα, αθάνατοι νεκροί!

*

15 Νοεμβρίου 1940 Νέα Εστία

Φωτογραφικό Υλικό

Φωτογραφικό Υλικό Παρέλαση (28 Οκτωβρίου 2022)

3. Επέτειος του Πολυτεχνείου – 17^η Νοεμβρίου (17/11/2021)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαρία Χριστοδούλου, Φιλολόγος

Συντελεστές: Στυλιανού Τάσος, Καθηγητής Μουσικής,
Θεοδώρα Κουππάρη, Καθηγήτρια πληροφορικής,
Ανδρέας Νεοφύτου, Μαθηματικός

Γενική Επιμέλεια: Ποιητάρης Άριστος, Β.Δ., Φυσικός

Πρόγραμμα - Συντελεστές

Παρουσίαση προγράμματος: Χαραλάμπους Χρυσάνθη, Β' Λυκείου

1. Μήνυμα του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Προδρόμου Προδρόμου για την επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Διαβάζει ο Β.Δ. κ. Ποιητάρης Άριστος.

Καλλιτεχνικό αφιέρωμα στους σπουδαστές του Πολυτεχνείου

2. Χρονικό της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, βιντεοπροβολή
3. Ποιήματα
«1050 Χιλιόκυκλοι», Κωστούλα Μητροπούλου
Κλεάνθους Στυλιανός, Β' Λυκείου
«Στους σκοτωμένους σπουδαστές του Νοεμβρίου», Λένα Παππά
Ανδρέου Αριστείδης, Β' Λυκείου
«Αχός βαρύς ακούγεται», Φώντας Λάδης
Βασίλης Βασίλη, Β' Λυκείου
4. Τραγούδι
«Ο δρόμος», Μουσική, Μάνος Λοΐζος, Στίχοι Κωστούλα Μητροπούλου
Βιντεοπροβολή
«Στο σφαγείο», Στίχοι-Μουσική Μίκη Θεοδωράκη
Βιντεοπροβολή
5. Εθνικός Ύμνος

Κωστούλα Μητροπούλου (1933-2004), 1050 Χιλιόκυκλοι

«Εδώ Πολυτεχνείο, εδώ Πολυτεχνείο»!
Αυτή η φωνή που τρέμει στον αέρα,
δεν σου 'στειλε ένα μήνυμα μητέρα,
αυτή η φωνή δεν ήτανε του γιου σου,
ήταν φωνές χιλιάδες του λαού σου.
«Εδώ Πολυτεχνείο, εδώ Πολυτεχνείο»!

Μιλάει ένα κορίτσι κι ένα αγόρι,
εκπέμπουνε τραγούδι μοιρολόι,
χίλιες πενήντα αντένες η λαχτάρα,
σε στόματα μανάδων η κατάρρα.
Και τα κορίτσια και τ' αγόρια που μιλούσαν,
τρεις μέρες και τρεις νύχτες δεν μετρούσαν,
δοκίμαζαν τις λέξεις με αγωνία,
κι αλλάζανε ρυθμό στην ιστορία.

«Εδώ Πολυτεχνείο, εδώ Πολυτεχνείο»!
Γραμμένα μένουν τα ονόματα στο αρχείο,
δεν αναφέρονται οι νεκροί που είναι στο ψυγείο,
λένε πως είναι τέσσερις κι είναι εκατό οι μανάδες,
πρώτα σκοτώθηκε η φωνή και σώπασαν χιλιάδες.

Κωστούλα, Μητροπούλου, Ο δρόμος

*Ο δρόμος είχε τη δική του ιστορία
κάποιος την έγραψε στον τοίχο με μπογιά
ήταν μια λέξη μοναχά ελευθερία
κι ύστερα είπαν πως την έγραψαν παιδιά*

*Κι ύστερα πέρασε ο καιρός κι η ιστορία
πέρασε εύκολα απ' τη μνήμη στην καρδιά
ο τοίχος έγραφε μοναδική ευκαιρία
εντός πωλούνται πάσης φύσεως υλικά*

*Τις Κυριακές από νωρίς στα καφενεία
κι ύστερα γήπεδο στοιχήματα κανγιάς
ο δρόμος είχε τη δική του ιστορία
είπανε όμως πως την έγραψαν παιδιά...*

Λένα Παππά (1932-), Στους σκοτωμένους σπουδαστές του Νοεμβρίου

*Μάτια κλειδωμένα, χέρια παγωμένα
κείτεται
—δεκαοχτώ χρονώ ήτανε δεν ήτανε—
για να έχω εγώ πουλιά — φτερά στα χέρια μου,
και συ το σπιτάκι σου,
μια γλάστρα με βασιλικό στο πεζουλάκι
και τα παιδιά μας ξένοιαστα να χτίζουνε το μέλλον.*

*Η μάνα του τον περιμένει και δεν έρχεται,
η άνοιξη του παίζει και δεν τήνε ξέρει πια.
Στις φλέβες του αίμα σταματημένο και πικρό,
γυαλί σπασμένο ο κόσμος, σωριασμένο πάνω του.
Για να έχω εγώ τον άσπρο μου ύπνο
και συ γαρίφαλο χαμόγελο στο στόμα σου,
για να 'χουν τα παιδιά μας το δικό τους ήλιο...*

Φώντας Λάδης (1943-), Αχός βαρύς ακούγεται

*Αχός βαρύς ακούγεται
κι ερπύστριες κυλάνε.
Πατήσια κι Αμπελόκηποι
καίγονται σα λαμπάδες.*

*Ξένοι δεν είναι τούτοι εδώ.
Ελληνικά μιλάνε.
Οπου μωρό πυροβολούν,
όπου γυναίκα ρίχνουν.*

*Βαρούν ντουφέκια από παντού,
βαρούν τα πολυβόλα.
Σφαλούν πορτοπαράθυρα.
Στο δρόμο κάποιος τρέχει.*

*Καρδιά, για πάψε να χτυπάς,
καρδιά, που πας να σπάσεις.
Η πόλη τούτη είν' άπαρτη.
Τα σπίτια είναι δικά μας.*

Φωτογραφικό Υλικό

4. Χριστουγεννιάτικη Εκδήλωση (22/12/2022)

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Μαρία Χριστοδύλου, Φιλόλογος

Συντελεστές: Στυλιανού Τάσος, Καθηγητής Μουσικής,
Θεοδώρα Κουππάρη, Καθηγήτρια πληροφορικής,

Γενική Επιμέλεια: Ποιητάρης Άριτος, Β.Δ., Φυσικός

Πρόγραμμα - Συντελεστές

Παρουσίαση προγράμματος: Χαραλάμπους Χρυσάνθη, Β' Λυκείου

1. Θεατρική Παράσταση (βλ. παρακάτω)
2. Τραγούδια
«Άγια Νύχτα»
«Χριστούγεννα Λευκά»
«Κάλαντα Χριστουγέννων»
3. Κέρασμα συνδέσμου γονέων – τυχεροί λαχνοί
4. Κλήρωση συνδέσμου γονέων
5. Τόμπολα

Θεατρική Παράσταση

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Θάλεια Κοντού, Φιλόλογος
Νικολάου Ιωάννα, Φιλόλογος

Τίτλος: Χάρης και Πάνος Κατσιμίχας, Η αγέλαστη πολιτεία και οι καλικάντζαροι

Διανομή Ρόλων:

Μανδρακούλος:	Αλέξανδρος Νικολαΐδης, Α' Γυμνασίου
Το πνεύμα της παπαρούνας:	Ιωβάννα Βασιλείου, Γ' Γυμνασίου
Καλικάντζαροι:	Ιλαρίων Δημητρίου, Α' Γυμνασίου
	Κυριάκος Κυριάκου, Α' Γυμνασίου
Παιδιά:	Ιωάννα Θεοχάρους, Α' Γυμνασίου
	Ελπίδα Χαραλάμπους, Β' Γυμνασίου
	Νικόλας Θεοχάρους, Β' Γυμνασίου
	Μαρία Μπαρτόσοβα, Β' Γυμνασίου
Αφηγήσεις:	Μαρία Ζαμπά, Β' Λυκείου
	Βασίλης Βασίλη, Β' Λυκείου

Χάρης και Πάνος Κατσιμίχας, Η αγέλαστη Πολιτεία και οι Καλικάντζαροι

Κόκκινη κλωστή δεμένη, στην ανέμη τυλιγμένη,
δωσ' της κλώτσο να γυρίσει, παραμύθι ν' αρχινίσει.
Δεν ξέρω αν είναι αλήθεια, πάει πολύς καιρός...
Μου το 'πανε κι εμένα, σαν ήμουνα μικρός...

Μία φορά κι έναν καιρό, ήταν μια πολιτεία
που απ' όλες εξεχώριζε σ' ολόκληρη τη χώρα,
μια πολιτεία όμορφη, μα πάντα λυπημένη,
οι άνθρωποι αγέλαστοι, χαζοί και μουντρωμένοι,
δεν ξέρανε χαμόγελο κι αγάπη τι σημαίνει.

Καθένας τους κοιτάζε μονάχα τη δουλίτσα του,
η καλημέρα ακριβή, σα να 'τανε χρυσάφι,
ποτέ δεν παίζαν τα παιδιά στους δρόμους, στην πλατεία,
ποτέ δεν έγινε γιορτή, χορός και φασαρία,
της βγήκε και το όνομα: Αγέλαστη Πολιτεία.

Την ξέρω αυτή την πόλη. Εκεί γεννήθηκα. Και θυμάμαι ακόμα κάποια Χριστούγεννα, που ήρθαν οι καλικάντζαροι και έφεραν τα πάνω κάτω. Τι είναι όμως οι καλικάντζαροι; [...]

Φωτογραφικό υλικό

5. Ημέρα μνήμης Γρηγόρη Αυξεντίου και Ευαγόρα Παλληκαρίδη (9/3/2023)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαρία Χριστοδούλου, Φιλόλογος

Συντελεστές: Τάσος Στυλιανού, Μουσικός,
Θεοδώρα Κουππάρη, Καθηγήτρια πληροφορικής,
Ανδρέου Αριστείδης, Β΄ ΛΥκείου

Γενική Επιμέλεια: Ποιητάρης Άριστος, Β.Δ. Φυσικός

Πρόγραμμα – Συντελεστές

Παρουσίαση προγράμματος: Σπύρου Μαρία, Γ' Γυμνασίου

1. «Γρηγόρης Αυξεντίου», Βιντεοπροβολή
2. «Αποχαιρετισμός» απόσπασμα από το ποίημα του Γ. Ρίτσου
Απόδοση Θεοχάρους Ευσταθία, Γ' Γυμνασίου
3. «Το ηρωϊκό τέλος του Γρηγόρη Αυξεντίου», Βιντεοπροβολή
4. «Ο Ευαγόρας», Βιντεοπροβολή
5. «Ευαγόρα Παλληκαρίδη», ποίημα του Φώτη Βαρέλη
Απόδοση Ιωάννης Ιωάννου, Γ' Λυκείου
6. «Του Βαγορή», Στίχοι Ανδρέας Παράσχος, Μουσική Κούλης Θεοδώρου
Εκτέλεση από τη χορωδία του σχολείου
7. «Θα πάρω μια ανηφοριάν», Στίχοι Ευαγόρας Παλληκαρίδης, Μουσική
Θεοδώρου Κούλη, Βιντεοπροβολή

Α' Σκηνή

Όλο ετοιμάζομαι να φύγω. Όλο
σας αποχαιρετώ, κι ακόμα στέκω
σαν κάτι να 'χω να προστέσω
ακόμα στον κόσμο. Σα να 'χω
να προσφέρω λίγη ακόμα ευτυχία
σε σας απ' το μεδούλι μου.

Θυμάμαι –
καλοκαιριάτικο σούρουπο ήταν –
σταμάτησα τ' αμάξι μπροστά σε
μια καλύβα. Διψούσα.

Μια μαυροφορεμένη γριά με φίλεψε με το κανάτι δροσερό νερό.
"Φχαριστώ γιαγιά ", της είπα. "Καλή λευτεριά, γιε μου ", αποκρίθηκε.
"Καλή λευτεριά, γιαγιά " της ξανάπα –
κ' ένιωσα πως της την χρωστάω.

Μού 'βγαλε το κασκέτο και μου σφούγγισε με το χέρι της το κούτελό μου.
(Ξέρετε, κ' οι γριές μπορούνε να χαμογελάνε.)
Τη λευτεριά το λοιπόν ο καθένας μας τήνε χρωστάει σ' όλους.
Μια λευτεριά μονάχα για τον ένα δε φελάει σε τίποτα (αν υπάρχει).
Τίποτα δεν είναι μήτε για τον ίδιον.
" Άντε γεια σου γιαγιά. Καλή λευτεριά, το λοιπόν "
– κι' έτριψα λίγο τα μάτια μου –
έπεφτε κιόλας γαλανό το θάμπος της βραδιάς, δεν καλόβλεπα.

Κι όπως τράβηξα πάλι με χαμηλωμένα τα δυο φώτα μου
(γιατί έφεγγε ακόμα) ένιωθα ν' ανεβαίνω με τ' αμάξι μου,
μαζί και ο μέγας κάμπος της Μεσαορίας βαθύς και σιωπηλός,
αχνισμένος απ' το αργό φεγγαρόφωτο,
ένιωθα ν' ανεβαίνω ίσα στον ουρανό κ' ένιωθα το φεγγάρι
που με χτύπησε κατάστηθα ολόδροσο,
σάμπως χρυσό κωνσταντινάτο το φεγγάρι κρεμασμένο
μ' ένα σπάγκο απ' το λαιμό μου, να με δροσίζει τη καρδιά και λίγο –
λίγο να ζεσταίνεται και ν' αχνίζει στον κόρφο μου.
Κι έλεγα: δε φτάνει το τραπέζι,
μήτε κάμποσος παράς στην τσέπη, μήτε το ψωμί και το φιλί –
ο άνθρωπος είναι πιο τρανός
απ' την καθημερινή την έγνοια του.
Κ' έλεγα πάλι που ο άνθρωπος αρχίζει την έγνοια του για το ψωμί
κι όλο τραβάει πιο πέρα απ' τη σκλαβιά του από σκλαβιά σε σκλαβιά,
από ξεσκλάβωμα σε ξεσκλάβωμα,
απ' το ξεσκλάβωμα της πατρίδας στο ξεσκλάβωμα του κόσμου
ώσπου να νιώσει, μπαίνοντας ίσα στον ουρανό,

ν' αχνίζει το φεγγάρι στον κόρφο του,
ώσπου να κλάψει μια νύχτα από αγάπη για όλο τον κόσμο.
Έτσι άφησα σ' ένα χαντάκι τ' αμάξι μου.
Πήρα τ' όπλο. Κι ανέβηκα στο βουνό.

Β' Σκηνή

Έτσι βρέθηκα σε τούτη τη σπηλιά που το στόμιό της
βλέπει ολόισα τον ήλιο.
Το στρογγυλό της στόμιο είναι ο ίδιος ο ήλιος
που θα τον νιώσω πάλι δροσερό, καθώς θα με περνάνε,
(όπως κείνη τη νύχτα το φεγγάρι) –
θα τον νιώσω δροσερό κωνσταντινάτο να μου δροσίζει το καμένο στήθος,
κ' έτσι λίγο – λίγο να ζεσταίνεται ο ήλιος
και ν' αχνίζει στον κόρφο μας.
Γεια σας.

(Όλες οι καμπάνες της Γης σήμαναν μεμιάς. Όλα τα ανθρώπινα μέτωπα ψηλά. Όλες οι καρδιές μεσίστιες. Στο χωριό Λύση, ανάμεσα Λευκωσία κι Αμμόχωστος, η μάνα του έσφιξε το μαύρο της τσεμπέρι κάτω απ' το δυνατό σαγόνι της κ' είπε ακριβώς τα λόγια που περίμενε ο γιος της: " Είμαι πέρφανη. Κάλλιο μια φούχτα τιμημένη στάχτη, παρά γονατισμένος ο λεβέντης μου ". Ο πατέρας του πάλι, σαν πήγε στο στρατιωτικό νοσοκομείο της Λευκωσίας, αναγνώρισε το καμένο παιδί του απ' τις χοντρές ελληνικές κοκάλες του κι από κείνο το χρυσό κωνσταντινάτο που άχνιζε στον κόρφο του και στον κόρφο του κόσμου.)

ΑΘΗΝΑ 5 ΕΩΣ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1957

Ευαγόρας Παλληκαρίδης (1938-1957), Θα πάρω μίαν ανηφοριά

Στις 14 Μαρτίου του 1957, σε ηλικία μόλις 19 ετών, εκτελέστηκε ο **Ευαγόρας Παλληκαρίδης**. Ήταν ο νεαρότερος αλλά και ο τελευταίος αγωνιστής που απαγχονίστηκε από τους Άγγλους.

Ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης απευθύνεται προς τους συμμαθητές του (5/12/1955) με το εξής ποίημα (από την εποχή του αγώνα ήδη μελοποιημένο):

Θα πάρω μίαν ανηφοριά,
θα πάρω μονοπάτια
να βρω τα σκαλοπάτια
που παν στη Λευτεριά.
Θ' αφήσω αδέρφια, συγγενείς
τη μάνα τον πατέρα
μες στα λαγκάδια πέρα
και τις βουνοπλαγιές.

Ψάχνοντας για τη Λευτεριά
θάχω παρέα μόνη
κατάλευκο το χιόνι
βουνά και ρεματιές.

Τώρα κι αν είναι χειμωνιά,
θαρθεί το καλοκαίρι
τη Λευτεριά να φέρει
σε πόλεις και χωριά.

Μα δεν μπορώ να καρτερώ.

Θα πάρω μίαν ανηφοριά,
θα πάρω μονοπάτια
να βρω τα σκαλοπάτια
που παν στη Λευτεριά.

Τα σκαλοπάτια θ' ανεβώ
θα μπω σ' ένα παλάτι
το ξέρω θαν' απάτη
δε θάναι αληθινό.

Μες στο παλάτι θα γυρνώ
ώσπου να βρω το θρόνο·
βασίλισσα μια μόνο
να κάθεται σ' αυτόν.

Κόρη πανώρια, θα της πω,
άνοιξε τα φτερά σου
και πάρε με κοντά σου,
μονάχ' αυτό ζητώ.

Γεια σας παλιοί συμμαθηταί.
Τα τελευταία λόγια τα γράφω
σήμερα για σάς. Κι όποιος
θελήσει για να βρει ένα
«χαμένον αδερφό», έναν παλιό
του φίλο,

Ας πάρει μιαν ανηφοριά,
ας πάρει μονοπάτια
να βρει τα σκαλοπάτια
που παν στη Λευτεριά.

Με την Ελευθεριά μαζί
μπορεί να βρει και μένα.
Αν ζω θα μ' εύρη εκεί.

Φώτης Βαρέλης (1911-2012), Ευαγόρας Παλληκαρίδης

Εψές πουρνό, μεσάνυχτα, στις φυλακής την μάντρα
πα στις κρεμάλας τη θηλειά σπαρτάραγε ό Βαγόρας
Σπαρτάρησε, ξεψύχησε, δεν τákουσε κανένας.
Η μάνα του ήταν μακριά, ό κύρης του δεμένος
η νια που τον ορμήνεβε δεν είδε νυχτοπούλι
κι οι νιοι συμμαθητάδες του μαύρο όνειρο δεν είδαν...

Εψές πουρνό, μεσάνυχτα, θάψαν τον Ευαγόρα...

Σήμερα, Σάββατο ταχιά, όλη η ζωή σαν πρώτα.
Ετούτος πάει στο μαγαζί, εκείνος πάει στον κάμπο.
Ψηλώνει ό χτίστης εκκλησία, πανίν απλώνει ο ναύτης
και στο σκολειόν ό μαθητής συλλογισμένος πάει.

Χτυπά κουδούνι μπαίνουνε αράδα η κάθε τάξη
Μπαίνει κι η πρώτη η άταχτη κι η τρίτη που διαβάζει,
μπαίνει κι η Πέμπτη αμίλητη η τάξη του Ευαγόρα.

– Παρόντες όλοι;

– Κύριε ό Ευαγόρας λείπει...

– Παρόντες! λέει ό δάσκαλος και με φωνή πού τρέμει.
Σήκω Ευαγόρα να μας πεις Ελληνική Ιστορία.

Ο δίπλα, ο πίσω κι ό μπροστά βουβοί και δακρυσμένοι
αναρωτιούνται στην αρχή ώσπου η σιωπή τους κάμνει
να πέσουν μ' αναφιλητό, ετούτοι κι όλη η τάξη.

– Παλληκαρίδη, άριστα, Ευαγόρα πάντα πρώτος!
Στους πρώτους πρώτος, άγγελε πατρίδας δοξασμένης
συ μέχρι χθες της μάνας σου ελπίδα κι αποκούμπι
και του σκολειού μας σήμερα Δευτέρα Παρουσία!

Τάπε κι απλώθηκε σιωπή πα στα κλαμένα νιάτα
που μπρούμυτα γεμίζανε της τάξης τα θρανία
έξω από κείνο τ' αδειανό, παντοτινά γεμάτο!

(Τόγραφα μέσα στην τάξη ενώ οι μαθητές έγραφαν έκθεση με θέμα
“Ευαγόρας Παλληκαρίδης” την επομένη της εκτέλεσής του.)

Αντρέας Παράσχος (1958-), Του Βαγόρη (1994)

Εννιά τζιαι δέκα τζι' εκατόν τζιαί σίλιοι πεντακόσιοι
τ' άρματα εζωστήκασιν στον πόλεμον τζιαι πάσιν
ο πκιό μιτσής τριών γρονών χαζίριν τζιαι παρπάταν
τζι' ο μιάλος ήτουν εκατόν τζι' έδειγνεν τους τη στράτα

Ητουν ο γρόνος δίσεχτος μήνας Δευτερογιούνης
τη στράταν που πηαίννασιν λαμπρόν την πκιάννει
μιάλον
ο πρώτος ο μιτσότερος ελούθην του κλαμάτου
πον εισιεν μάνα να το δει μήτε γονιόν κοντά του

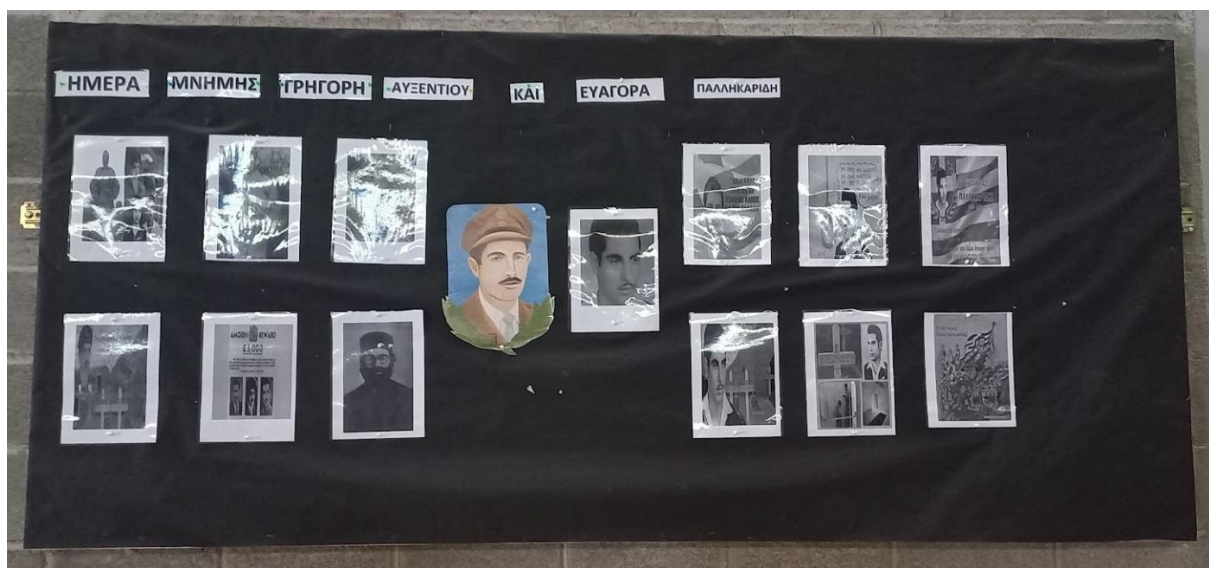
Τζι' έτσι σαν ήτουν το λαμπρόν τζι' ούλλα κατάπιννεν τα
τζι' ο φόος ήτουν δακρυκόν τζιαι τ άρμάτα κρουσμένα
ομπρός τους συνομπλάστηκεν πέρκαλλος τζειν' την ώραν
τζι' ώρα καλή εφώναξεν λαλούν `με Ευαγόρα

Τζι' επολογήθειν ο παππούς στα εκατόν του γρόνια
τζιαι άννοιξεν το στόμαν του τζιαι λέει τζιαι λαλεί του
ώρα καλή σου Ααγορή που `ρτες που την αγχόνην
είμασταν αγνοσύμενοι που πάππον ως αγγόνιν

Πάππος, μωρόν τζιαι πέρκαλλος τα μμάθκια εσηκώσαν
καρτζιλατούν τον Πλάστην μας πκιάννουν εντζιήν τζιαι στράταν
τζιαι εφκήκαν μιαν ανηφορκάν τζιαι στην Τζειρύνειαν πάσιν
τζι' η νύχτα που `ταν Βαρετή έφεξεν στο Καρπάσιν

Φωτογραφικό Υλικό

6. Εορτασμός της Επετείου της 25^{ης} Μαρτίου 1821 (24/3/2023)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαρία Χριστοδούλου, Φιλολόγος

Συντελεστές: Στυλιανού Τάσος, Μουσικός,
Θεοδώρα Κουμπάρη, Καθηγήτρια πληροφορικής
Ανδρέου Αριστείδης, Β' Λυκείου

Γενική Επιμέλεια: Ποιητάρης Άριστος, Β.Δ., Φυσικός

Πρόγραμμα – Συντελεστές

Παρουσίαση προγράμματος: Χαραλάμπους Χρυσάνθη, Β' Λυκείου

1. «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια», Βιντεοπροβολή
2. Μήνυμα της Υπουργού παιδείας και πολιτισμού κ. Μιχαηλίδη Αθηνάς, διαβάζει ο Β.Δ. κ. Ποιητάρης Άριστος
3. Έκρηξη της Ελληνικής Επανάστασης, Βιντεοπροβολή
4. Ποιήματα
«Είμαστε στο εμείς», απόσπασμα από τα απομνημονεύματα του Μακρυγιάννη, Νικολαΐδου Γεωργία, Γ' Λυκείου
«Ελεύθεροι Πολιορκημένοι», Σχεδιάσμα Β', Διονύσιος Σολωμός, απόσπασμα Απόδοση Βασίλης Βασίλη, Β' Λυκείου
«9^η Ιουλίου 1821», Βασίλης Μιχαηλίδης, απόσπασμα Απόδοση Ιωάννου Ιωάννης, Γ' Λυκείου
5. Τραγούδια
«Να 'τανε το 21», Στίχοι Σταύρος Κουριουμτζής, Μουσική Σώτια Τσώτου
«Ωδή στον Γεώργιο Καραϊσκάκη», Στίχοι Διονύσης Σαββόπουλος, Μουσική Διονύσης Σαββόπουλος
«Θούριος», Στίχοι Ρήγα Φεραίου, Μουσική Παραδοσιακή, από βιντεοπροβολή
6. Χοροί
«Καβοντορίτικος»
«Ζωναράδικος»
«Χασάπικο»
«Καλαματιανός»
Διδασκαλία χορών
Δήμη Τσαπουρνή,
Ησαΐας Ησαΐου,
καθηγητές φυσικής αγωγής

Γιάννης Μακρυγιάννης (1797-1864), Είμαστε εις το «εμείς»

«...Όσοι έχουν την τύχη μας σήμερα εις τα χέρια τους, όσοι μας κυβερνούν, μεγάλοι και μικροί, και υπουργοί και βουλευταί, το 'χουν σε δόξα, το 'χουν σε τιμή, το 'χουν σε ικανότη το να τους ειπής ότι έκλεψαν, ότι πρόδωσαν, ότι ήφεραν τόσα κακά εις την πατρίδα. Είναι άξιοι άνθρωποι και τιμώνται και βραβεύονται. Όσοι είναι τίμιοι κατατρέχονται ως ανάξιοι της κοινωνίας και της πολιτείας.

...Κι' όσα σημειώνω τα σημειώνω γιατί δεν υποφέρνω να βλέπω το άδίκον να πνίγη το δίκιον. Διά 'κείνο έμαθα γράμματα εις τα γεράματα και κάνω αυτό το γράψιμον το απελέκητο, ότι δεν είχα τον τρόπον όντας παιδί να σπουδάξω· ήμουν φτωχός κ' έκανα τον υπερέτη και τιμάρενα άλογα κι' άλλες πλήθος δουλειές έκανα να βγάλω το πατρικό μου χρέος, οπού μας χρέωσαν οι χαραμήδες, και να ζήσω κ' εγώ σε τούτην την κοινωνίαν όσο έχω τ' αμανέτι του Θεού εις το σώμα μου.

Κι' αφού ο Θεός θέλησε να κάμη νεκρανάστασιν εις την πατρίδα μου, να την λευτερώση από την τυραγνίαν των Τούρκων, αξίωσε κ' εμένα να δουλέψω κατά δύναμη λιγώτερον από τον χερώτερον πατριώτη μου Έλληνα. Γράφουν σοφοί άντρες πολλοί, γράφουν τυπογράφοι ντόπιοι και ξένοι διαβασμένοι για την Ελλάδα – ένα πράμα μόνον με παρακίνησε κ' εμένα να γράψω, ότι τούτην την πατρίδα την έχομεν όλοι μαζί, και σοφοί και αμαθείς και πλούσιοι και φτωχοί και πολιτικοί και στρατιωτικοί και οι πλέον μικρότεροι άνθρωποι· όσοι αγωνιστήκαμεν, αναλόγως ο καθείς, έχομεν να ζήσωμεν εδώ.

Το λοιπόν δουλέψαμεν όλοι μαζί, να την φυλάμεν κι' όλοι μαζί και να μην λέγη ούτε ο δυνατός «εγώ», ούτε ο αδύνατος. Ξέρετε πότε να λέγη ο καθείς «εγώ»; Όταν αγωνιστή μόνος του και φκειάση, ή χαλάση, να λέγη εγώ· όταν όμως αγωνίζονται πολλοί και φκειάνουν, τότε να λένε «εμείς». Είμαστε εις το «εμείς» κι' όχι εις το «εγώ». Και εις το εξής να μάθωμεν γνώση, αν θέλωμεν να φκειάσωμεν χωριόν, να ζήσωμεν όλοι μαζί.

Εγραψα γυμνή την αλήθεια, να ειδούνε όλοι οι Έλληνες ν' αγωνίζονται διά την πατρίδα τους, διά την θρησκεία τους, να ιδούνε και τα παιδιά μου και να λένε· «Έχομεν αγώνες πατρικούς, έχομεν θυσίες», αν είναι αγώνες και θυσίες. Και να μπαίνουν σε φιλοτιμίαν και να εργάζωνται εις το καλό της πατρίδας τους, της θρησκείας τους και της κοινωνίας. Ότι θα είναι καλά δικά τους. Όχι όμως να φαντάζονται για τα κατορθώματα τα πατρικά, όχι να πορνεύουν την αρετή και να καταπατούν τον νόμον και να 'χουν την επιρροή για ικανότη».

«Στρατηγού Μακρυγιάννη Απομνημονεύματα», τόμος Β',
Ελληνικά Γράμματα/Τα Νέα 2006

Διονύσιος Σολωμός (1798-1857), Ελεύθεροι Πολιορκημένοι, Σχεδιάσμα Β, Απόσπασμα 1

1. Ακρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει·
Λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί, κι' η μάνα το ζηλεύει.
Τα μάτια η πείνα εμαύρισε· στα μάτια η μάνα μνέει·
Στέκει ο Σουλιώτης ο καλός παράμερα και κλαίει:
«Ερμο τουφέκι σκοτεινό, τί σ' έχω γω στο χέρι;
Οπού συ μούγινες βαρύ κι' ο Αγαρηνός το ξέρει.»

2. Το Μεσολόγγι έπεσε την άνοιξη· ο ποιητής
παρασταίνει την Φύση, εις τη στιγμή που είναι ωραιότερη,
ως μία δύναμη, η οποία, με όλα τ' άλλα και υλικά και ηθικά
ενάντια, προσπαθεί να δειλιάση τους πολιορκημένους· ιδού
οι Στοχασμοί του ποιητή:

Η ζωή που ανασταίνεται με όλες της τες χαρές,
αναβρύζοντας ολούθε, νέα, λαχταριστή, περιχυνόμενη εις όλα τα όντα· η ζωή
ακέραιη, απ' όλα της φύσης τα μέρη, θέλει να καταβάλη την ανθρώπινη ψυχή·
θάλασσα, γη, ουρανός, συγχωνευμένα, επιφάνεια και βάθος συγχωνευμένα, τα
οποία πάλι πολιορκούν την ανθρώπινη φύση στην επιφάνεια και εις το βάθος της.

Η ωραιότης της φύσης, που τους περιτριγυρίζει, αυξάνει εις τους εχθρούς
την ανυπομονησία να πάρουν τη χαριτωμένη γη, και εις τους πολιορκημένους τον
πόνο ότι θα τη χάσουν.

Ο Απρίλης με τον Έρωτα χορεύουν και γελούνε,
Κι' όσ' άνθια βγαίνουν και καρποί τόσ' άρματα σε κλειούνε.

Λευκό βουνάκι πρόβατα κινούμενο βελάζει,
Και μες στη θάλασσα βαθιά ξαναπετιέται πάλι,
Κι' ολόλευκο εσύμιξε με τ' ουρανού τα κάλλη.
Και μες στης λίμνης τα νερά, όπ' έφθασε μ' ασπούδα,
Έπαιξε με τον ίσκιο της γαλάζια πεταλούδα,
Που ευώδιασε τον ύπνο της μέσα στον άγριο κρίνο·
Το σκουληκάκι βρίσκεται σ' ώρα γλυκιά κι' εκείνο.
Μάγεμα η φύσις κι' όνειρο στην ομορφιά και χάρη,
Η μαύρη πέτρα ολόχρυση και το ξερό χορτάρι·
Με χίλιες βρύσες χύνεται, με χίλιες γλώσσες κραίνει·
Όποιος πεθάνη σήμερα χίλιες φορές πεθαίνει.

Τρέμ' η ψυχή και ξαστοχά γλυκά τον εαυτό της.

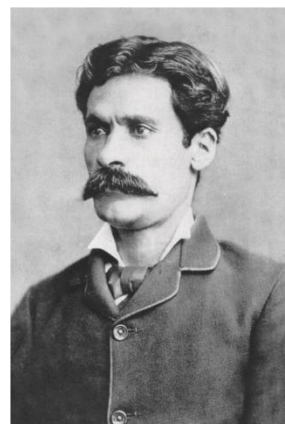

$$\left[\begin{array}{c} \vdots \end{array} \right]$$

- 18 «Πίσκοπε, ἴγῳ τὴν γινώμην μου ποττέ δεν τὴν ἀλλάσσω,
τζί ὅσα τζί αν πης μεν θαρευτής πως εν να σου πιστέψω.
Εχω στον νουν μου, πίσκοπε, να σφάξω, να κρεμμιάσω,
τζί αν ημπορώ που τους Ρωμιούς τὴν Τζιύπρουν να
 παστρέψω,
τζί ακόμα αν ημπόρεια τον κόσμον να γυρίσω,
έθεν να σφάξω τους Ρωμιούς, ψυσιήν να μεν αφήσω.»
«Η Ρωμοσύνη εν φυλή συνότζαιρη του κόσμου,
κανένας δεν εβρέθηκεν για να τὴν ι-ξηλείψη,
κανένας, γιατί σιέπει τὴν που τα ᾿ψη ο Θεός μου.
Η Ρωμοσύνη εν να χαθή, όντες ο κόσμος λείψει!
- 19 Σφάξε μας ούλους τζί ας γενεί το γαίμαν μας αυλάτζιν,
κάμε τον κόσμον ματζιελλειόν τζαι τους Ρωμιούς ταούλλια,
αμμά ξέρε πως ύλαντρον όντες κοπεί καβάτζιν
τριγύρου του πετάσσουνται τρακόσια παραπούλια.
Το ᾿νιν αντάν να τρώ' τὴν γην, τρώει τὴν γην θαρκέται
μα πάντα τζειίνον τρώεται τζαι τζειίνον καταλυέται.
Είσαι πολλά πικράντερος, όμως αν θεν να σφάξης,
σφάξε τους λας που πολεμούν αλλού αρματωμένοι.
Εμάς με σιέρκα όφκαιρα γιατί να μας πειράξεις,
πού ᾿μαστον δίχως άρματα, τζί είμαστον νεπαμένοι;»

$$[\dots]$$

- 53 Εφαίνονταν περίλυποι οι Τούρτζ' οι Τζινπριώτες,
γιατ' ήτουν ούλλοι τους βριχτοί τζιαι σγιαν δκιαλοϊσμένοι.
Επρόσταξεν χαρούσιμος ο Μεσελλίμης τότες,
τζι επήραν τον Τζινπριανόν, δκυο-τρεις αρματωμένοι
πουκάτω που την Συκαμινιάν, κοντά στον θάνατόν του
τζι εφάκκαν η συρτοθηλειά πάνω στο μέτωπόν του.
Υστερα γονατίσασιν τους άλλους τρεις πισκόπους
κατά την δύσην τζιαι τους τρεις αράδαν, τζι ομπροστά τους
ήτουν οι τρεις τζ'ελλάττηδες ούλλα τους αρκαθρώπους
τζι ελάμνασιν πουπανωθκιόν τζι επαίζαν τα σπαθικά τους.

- 54 Τότες, Αρχιεπίσκοπος εψήλωσεν το δειν του
στον ουρανόν, τζι εφάνησαν τα μμάδκια του κλαμένα,
εφάνην πως επόνησεν που μέσα στην ψυσιήν του,
τζι είπεν τα τούν' τα δκυο λόγια με δκυο σιείλη καμένα:
«Θεέ, που νάκραν δεν έσιεις ποττέ στην καλωσύνην,
λυπήθου μας τζιαι δώσε πκιον χαράν στην Ρωμοσύνην».
Τζι ετρέξασιν τα 'δρώματα απού το πρόσωπόν του,
απού του ήλιου την πολλήν την καψερήν την αύραν
τζι εβάλαν την συρτοθληϊάν ευτύς εις τον λαιμόν του
τζιαι τζιει πκιον ετελειώσασιν τα κάστια που ταύραν.
- 55 Υστερα οι τζ'ελλάττηδες με μιαν ψηλήνμανιέραν
εκόψασιν τους άλλους τρεις πού 'τον γονατισμένοι
τζιαι τον Δημήτρην τον βοσκόν, ευτύς που τον εφέρον,
τζι εστάθησαν με τα σπαθκιά τζι οι τρεις ματζιελλεμένοι.
Το γαίμαν εκολύμπωσεν χαμαί στην γην τζι εππέσαν
τζι ελαχταρούσαν τα κορμιά τζι οι τζιεφαλάδες μέσα.
Το ματζιελειόν που γίνηκεν τζι οι Τούρτζ' ελυπηθήκαν,
δεν είσιεν πλάσμαν πων είπεν απού καρδκιάς: εν κρίμαν.
Ακούστην εις τον μιναρέν δείλις τζι εποσπαστήκαν,
τζι εφύασιν τζι αφήκαν τους δίχως θαφκίόν τζιαι μνήμαν.
- 56 Υστερα πκιον που το κακόν ακούστην μεσ' στην Χώραν,
τζιαι που το κλάμαν άρτζιεψεν η Χώρα πκιον να βράζει,
ύστερα που το βούττημαν του ήλιου νάκκον ώραν,
τέλεια πκιον, ότι τζι έκαμεν αρκήν να σουρουπκιάζει,
επήασιν δκυο μπροεστοί τζιαι τέσσερεις παπάδες
τζι είπαν του Μουσελλίμ-αγά: «Δώσ' μας τους δεσποτάδες
τζιαι τον Δημήτρην για θαφκίόν, να μεν μείνουν τζι εν κρίμαν.»
τζι είπεν με κάμποσους θυμούς τζιαι κάμποσες φοβέρες:
«Φύετε τζι εν σας δκιω τωρά κανέναν για το μνήμαν,
θέλω να μείνουν τζιει χαμαί άθαφτοι τρεις ημέρες!»

7. Παγκοινοτικός Εορτασμός 25^{ης} Μαρτίου 1821 και 1^{ης} Απριλίου 1955-1959 (25/3/2023)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαρία Χριστοδούλου, Φιλόλογος

Συντελεστές: Στυλιανού Τάσος, Καθηγητής Μουσικής

Γενική Επιμέλεια: Ποιητάρης Άριστος, Β.Δ. Φυσικό

Πρόγραμμα - Συντελεστές

1. Τραγούδια από τη χορωδία του Δημοτικού Σχολείου
«Φλάμπουρο»
«Περήφανοι Όλοι»
Διδασκαλία από την κ. Γαλάτεια Ανάφτη
2. Τραγούδια από τη χορωδία του Γυμνασίου – Λυκείου
«Να τανε το 21»
«Ωδή στον Γεώργιο Καραϊσκάκη »
Διδασκαλία από τον καθηγητή Μουσικής κ. Στυλιανού Τάσο
3. Χοροί από τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου
«Μενούσης»
«Παλαμάκια Μακεδονίας»
Διδασκαλία από την κ. Δήμη Τσαπουρνή Ησαΐα
4. Χοροί από τα παιδιά του Γυμνασίου – Λυκείου
«Καβοντορίτικος»
«Ζωναράδικος»
«Χασάπικο»
Διδασκαλία από την κ. Δήμη Τσαπουρνή Ησαΐα και κ. Ησαΐα Ησαΐου
5. Εκφώνηση λόγου από τον σεβασμιότατο Αρχιμανδρίτη Αγαθόνικο Κυκκώτη
6. «Καλαματιανός». Όλοι μαζί.

Σταύρος Κουγιουμτζής (1932-2005), Να 'τανε το '21 (1969)

Μου ξανάρχονται ένα ένα χρόνια δοξασμένα
να 'τανε το 21 να 'ρθει μια στιγμή

Να περνάω καβαλάρης στο πλατύ τ' αλώνι
και με τον Κολοκοτρώνη να 'πινα κρασί

Να πολεμάω τις μέρες στα κάστρα
και το σπαθί μου να πιάνει φωτιά
και να κρατάω τις νύχτες με τ' άστρα
μια Τουρκοπούλα (ομορφούλα) αγκαλιά

Μου ξανάρχονται ένα ένα χρόνια δοξασμένα
να 'τανε το 21 να 'ρθει μια βραδιά

Πρώτος το χορό να σέρνω στου Μοριά τις στράτες
και ξοπίσω μου Μανιάτες και οι Ψαριανοί

Κι όταν λαβωμένος γέρνω κάτω απ' τους μπαξέδες
να με ραίνουν μενεξέδες χέρια κι ουρανοί

Να πολεμάω τις μέρες στα κάστρα
και το σπαθί μου να πιάνει φωτιά
και να κρατάω τις νύχτες με τ' άστρα
μια Τουρκοπούλα (ομορφούλα) αγκαλιά

Μου ξανάρχονται ένα ένα χρόνια δοξασμένα
να 'τανε το 21 να 'ρθει μια βραδιά

Διονύσης Σαββόπουλος (1944-), Ωδή στον Γεώργιο Καραϊσκάκη (1969)

Η οθόνη βουλιάζει σαλεύει το πλήθος
εικόνες ξεχύνονται με μιας
που πας παλικάρι ωραίο σαν μύθος
κι ολόισια στο θάνατο κολυμπάς

Και όλες οι αντένες μιας γης χτυπημένης
μεγάφωνα και ασύρματοι από παντού
γλυκά σε νανουρίζουν κι εσύ ανεβαίνεις
ψηλά στους βασιλιάδες τ' ουρανού

Ποιος στ' αλήθεια είμαι εγώ και που πάω
με χίλιες δυο εικόνες στο μυαλό
προβολείς με στραβώνουν και πάω
και γονατίζω και το αίμα σου φιλώ

Που πας παλικάρι πομπές ξεκινούνε
κι οι σκλάβες σου ουρλιάζουν στο βωμό
ουρλιάζουν τα πλήθη καμπάνες ηχούνε
κι ο ύμνος σου τραντάζει το ναό

Ποιος στ' αλήθεια είμαι εγώ και που πάω
με χίλιες δυο εικόνες στο μυαλό
οι προβολείς με στραβώνουν και πάω
και γονατίζω και το αίμα σου φιλώ

8. Εορτασμός της Επετείου της 1^{ης} Απριλίου 1955 (31/3/2022)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαρία Χριστοδούλου, Φιλολόγος

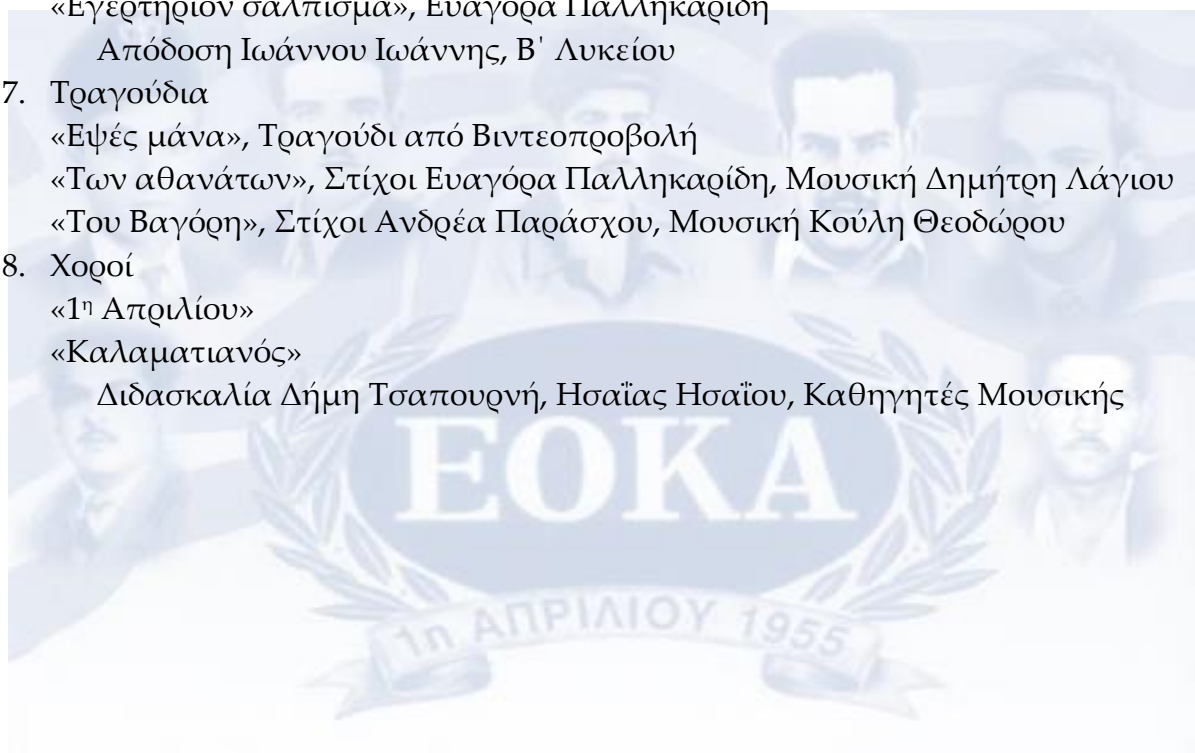
Συντελεστές: Στυλιανού Τάσος, Μουσικός,
Κουμπάρη Θεοδώρα, καθηγήτρια Πληροφορικής
Ανδρέου Αριστείδης, Β' Λυκείου

Γενική Επιμέλεια: Ποιητάρης Άριστος, Β.Δ. Φυσικός

Πρόγραμμα – Συντελεστές

Παρουσίαση προγράμματος: Βασίλης Βασίλη, Β' Λυκείου

1. Έπαρση Σημαιών
2. Τρισάγιο για τους πεσόντες της Τηλλυρίας κατά τους απελευθερωτικούς αγώνες
3. Κατάθεση Στεφάνων
4. Μήνυμα της Υπουργού παιδείας και πολιτισμού κ. Μιχαηλίδου Αθηνάς διαβάζει ο Β.Δ. κ. Ποιητάρης Άριστος
5. Ε.Ο.Κ.Α. Ο απελευθερωτικός αγώνας, Βιντεοπροβολή
6. Ποιήματα
 - «Το γράμμα και η οδός», Γιάννη Παπαδόπουλου,
Απόδοση Βασιλείου Ιωβάννα, Γ' Γυμνασίου
 - «Άδεια θρανία», Ανδρέα Παστελλά
Απόδοση Θεοχάρους Στέλιος, Α' Λυκείου
 - «Επιστολή Ανδρέα Ζάκου»
Απόδοση Κλεάνθους Στέλιος, Β' Λυκείου
 - «Εγερτήριον σάλπισμα», Ευαγόρα Παλληκαρίδη
Απόδοση Ιωάννου Ιωάννης, Β' Λυκείου
7. Τραγούδια
 - «Εψές μάνα», Τραγούδι από Βιντεοπροβολή
 - «Των αθανάτων», Στίχοι Ευαγόρα Παλληκαρίδη, Μουσική Δημήτρη Λάγιου
 - «Του Βαγόρη», Στίχοι Ανδρέα Παράσχου, Μουσική Κούλη Θεοδώρου
8. Χοροί
 - «1^η Απριλίου»
 - «Καλαματιανός»
Διδασκαλία Δήμη Τσαπουρνή, Ησαΐας Ησαΐου, Καθηγητές Μουσικής

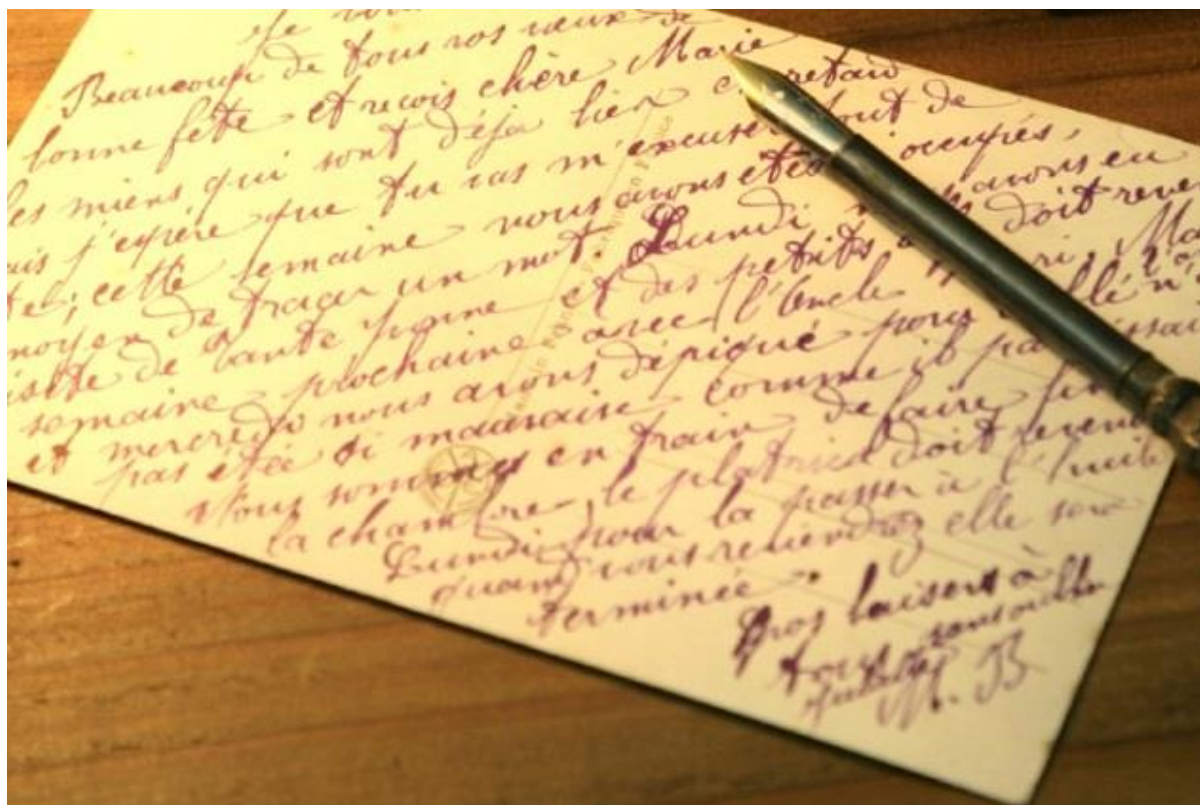

Γιάννης Παπαδόπουλος (1928-1997), Το Γράμμα και η Οδός

Όταν πια είδαμε και αποείδαμε
με τα τηλεγραφήματα και τες πρεσβείες,
κλείσαμε τη ζωή μας, τη μικρή ζωή μας
σ' ένα φάκελο, σ' ένα φάκελο μικρό
που να χωράει στη φούχτα μιας μαθητριάδας,
στον προβολέα ενός ποδηλάτου, στη ράχη ενός βιβλίου
και γράψαμε με κόκκινο μελάνι τη διεύθυνση:

Αξιότιμον Ελληνικόν Κυπριακόν λαόν,
Οδόν Ελευθερίας ή Θανάτου,
χωριά και πόλεις,
Κύπρον.

Το στείλαμε χωρίς το γραμματόσημο με την ξένη βασίλισσα.
Ταξίδεψε με χίλιους δικούς μας συνδέσμους,
κρυμμένο σε γαλάζιες ποδιές και κόρφους παρθένων
ή το πέρασαν από μπλόκα γαϊδουράκια αθώα
που κουβαλούσαν χειροβομβίδες κι άλλους καρπούς της γης μας.

Ανδρέας Παστελλάς (1932-2013), Άδεια Θρανία

Διάβασα το κατάλογο και σεις λείπατε,
γράφατε την ορθογραφία σας στους τοίχους.
Διάβασα τον κατάλογο
Και σεις βρισκόσαστε στα οδοφράγματα

Διάβασα τον κατάλογο
και σεις γράφατε στις φυλακές
στα μικρά σας γόνατα
την Ιστορία του ανθρώπου.

Κι' έγραψα στον κατάλογο: όλοι παρόντες!
Και πλάι το βαθμό του καθενός σας: Άριστα.

(Άδεια Θρανία – Από τη συλλογή “Χώρος διασποράς”,
1970 – Ανδρέας Παστελλάς)

Ανδρέας Ζάκος (1931-1956), Επιστολή

«Αγαπητέ πατέρα,

Γράφω το γράμμα αυτό σήμερα Τρίτη αν και θα έλθετε να με δείτε και αύριο Τετάρτη. Θέλω όμως να βρίσκεται στα χέρια σας όταν θα το χρειάζεστε και γι' αυτό το στέλλω από τώρα.

Όπως σας είπα, αφού είμαστε Χριστιανοί, πιστεύουμε στην Ουράνια Βασιλεία και δεν πρέπει να μας φοβίζει ο θάνατος. Εξ άλλου εμείς έχουμε το πλεονέκτημα να ξέρουμε την ώρα του θανάτου μας και έτσι να προπαρασκευασθούμε.

Σας παρακαλώ λοιπόν μη θλίβεστε. Τα εικοσιπέντε και τα εκατό χρόνια που μπορεί να ζήσει κανένας είναι ένα μικρό κλασματάκι μπροστά στο άπειρο. Η ζωή είναι μικρή, τα χρόνια περνούν γρήγορα. Και η αλήθεια είναι ότι είναι καλύτερα να πεθάνει κανένας παρά να περάσει τα νειάτα του στη φυλακή.

Φροντίσατε λοιπόν να φανείτε αντάξιοι της περιστάσεως. Σας διαβεβαιώ ότι η ψυχή μου που θα φτερουγίζει πάντα κοντά σας, θ' αγάλλεται όταν θα βλέπει ότι επάψατε να θρηνείτε για μένα. Αυτή είναι και η τελευταία μου επιθυμία. Να μην αφήσετε τη λύπη να σας κυριεύσει. Αναζητήσατε παρηγοριά στην προσευχή και η θλίψη σας θα σβήσει χωρίς να το καταλάβετε.

Σας φιλώ,
Ανδρέας Ζάκος".
7/8/1956

«Αγαπητέ αδελφέ,

Όταν θα πάρεις το γράμμα μου αυτό θα έχω φύγει για πάντα. (Υπάρχει κανείς που θα μείνει;).

Η ώρα του θανάτου πλησιάζει μα στην ψυχή μας φωλιάζει η ηρεμία. Τη στιγμή αυτή ακούμε την Ηρωική Συμφωνία του Μπετόβεν. Στη θέση που βρισκόμαστε τώρα ούτε με το μικροσκόπιο δεν μπορούμε να ανακαλύψουμε, πού υπάρχει τραγωδία στο θάνατο. Τότε μόνο θα αισθανόμουν λύπη, αν ήξερα ότι θα μπορούσα να μείνω για πάντα νέος κι αθάνατος, αν απέφευγα την εκτέλεση. Νομίζω ότι μόνο με την εκτέλεση θα μπορέσω να μείνω πάντα νέος κι αθάνατος. Πρώτα ή ύστερα έπρεπε να διαθέσω τη ζωή μου. Δε βλέπω πιο κατάλληλη στιγμή από την τωρινή, για να το κάνω. Δίνε θάρρος στην οικογένεια. Προσπάθησε να παρηγορήσεις τη μητέρα μας. Ο πρώτος της γιος από τώρα και στο εξής θα είσαι εσύ και όχι εγώ.

Σε φιλώ,
Ο αδελφός σου Ανδρέας».

Ευαγόρας Παλληκαρίδης (1938-1957), Εγερτήριο Σάλπισμα

Την παραμονή της μέρας που ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης θα εμφανιζόταν μπροστά στον Άγγλο δικαστή...πλησίασε τον πατέρα του: «Πατέρα, αύριο είναι η δίκη μου. Ξέρω ότι από το δικαστήριο θα γλιτώσω, μα η αστυνομία θα με συλλάβει και θα με στείλει στο Κάστρο. Εγώ στη φυλακή δε μπορώ να μείνω. Αν δε μπορέσω να δραπετεύσω, θα σκοτώσω κανέναν από τους φρουρούς και θα με σκοτώσουν. Προτιμώ να φύγω, να βγω στο βουνό». Τι μπορούσε να πει και ποια θα ταν η απόφαση του πατέρα μπροστά σε τούτη την αποφασιστική δήλωση του παιδιού του; Είδε πως ο κύβος ερρίφθη...«Παιδί μου, εκεί που θα πας πρόσεξε προ πάντων να σαι τίμιος και ηθικός...πήγαινε στην ευχή μου!»...

Μα είχε κάτι άλλο να κάνει πριν πάρει τις ανηφοριές. Εκτός από τον πατέρα του, είναι το σχολείο του, την τάξη του, τους συμμαθητές του να αποχαιρετήσει. Μα είναι απόγευμα και κανένας τούτη την ώρα δε βρίσκεται εκεί. Κι αύριο θα ναι πολύ αργά. Έτσι ο αποχαιρετισμός πρέπει να γίνει γραπτός...μπαίνει στην αδειανή αίθουσα της τάξης του...αφήνει πάνω στην έδρα ένα χαρτί, με τίτλο «Εγερτήριο σάλπισμα» και τρέχει...ν' ανέβει τα σκαλοπάτια της Λευτεριάς...

«Παλιοί συμμαθηταί. Αυτή την ώρα κάποιος λείπει ανάμεσά σας, κάποιος που φεύγει αναζητώντας λίγο ελεύθερο αέρα, κάποιος που μπορεί να μη τον ξαναδείτε παρά μόνο νεκρό. Μην κλάψετε στον τάφο του. Δεν κάνει να τον κλαίτε. Λίγα λουλούδια του Μαγιού σκορπάτε του στον τάφο. Του φτάνει αυτό ΜΟΝΑΧΑ.

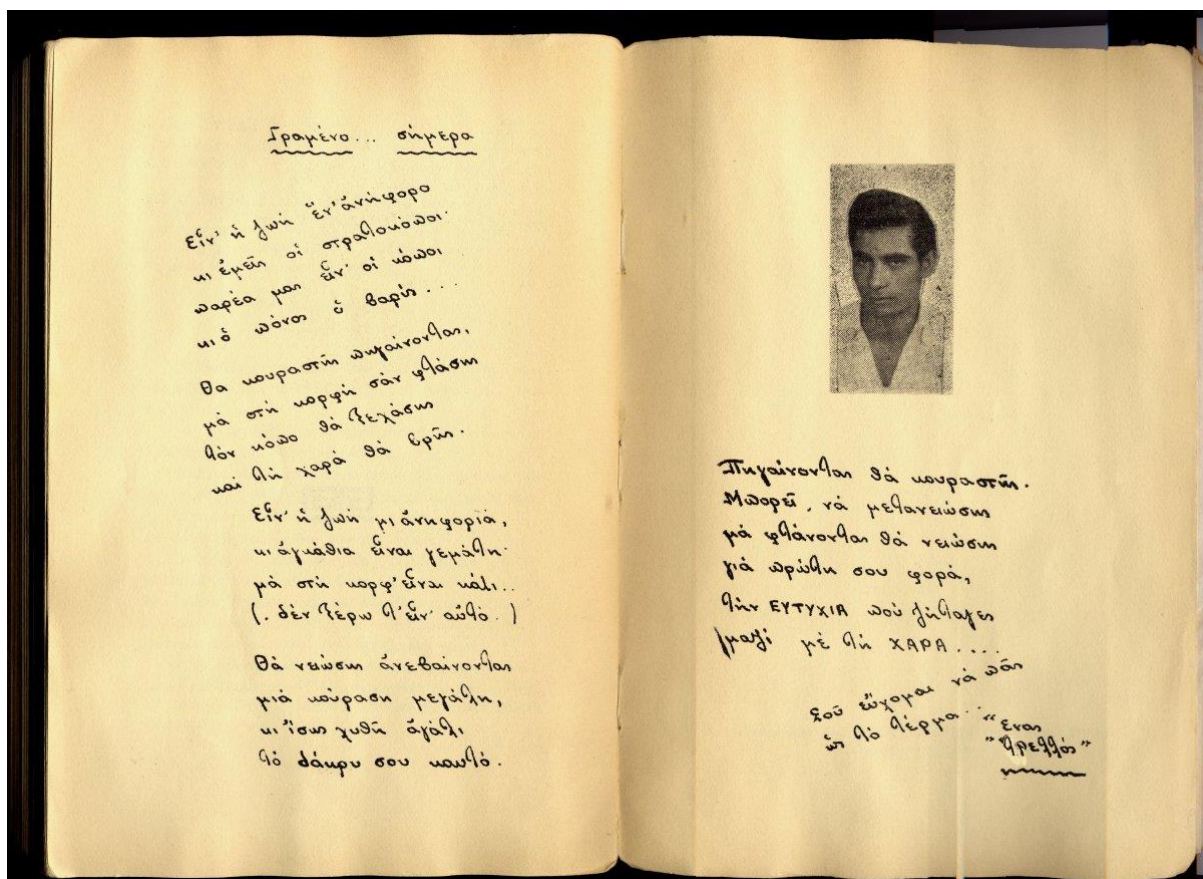
Θα πάρω μιαν ανηφοριά, θα πάρω μονοπάτια,
να βρω τα σκαλοπάτια που παν στη Λευτεριά.
Θ' αφήσω αδέρφια συγγενείς, τη μάνα, τον πατέρα
μέσ' τα λαγκάδια πέρα και στις βουνοπλαγιές.
Ψάχνοντας για τη Λευτεριά θα 'χω παρέα μόνη
κατάλευκο το χιόνι, βουνά και ρεματιές.
Τώρα κι αν είναι χειμωνιά, θα 'ρθει το καλοκαίρι
Τη Λευτεριά να φέρει σε πόλεις και χωριά.

Θα πάρω μιαν ανηφοριά θα πάρω μονοπάτια
να βρω τα σκαλοπάτια που παν στη Λευτεριά.
Τα σκαλοπάτια θ' ανεβώ, θα μπω σ' ένα παλάτι,
το ξέρω θαν απάτη, δεν θαν αληθινό.
Μέσ' το παλάτι θα γυρνάω ώσπου να βρω τον θρόνο,
βασίλισσα μια μόνο να κάθεται σ' αυτό.
Κόρη πανώρια θα της πω, άνοιξε τα φτερά σου
και πάρε με κοντά σου, μονάχα αυτό ζητώ.

Γεια σας παλιοί συμμαθηταί. Τα τελευταία λόγια τα γράφω σήμερα για σας.
Κι όποιος θελήσει για να βρει ένα χαμένο αδελφό, ένα παλιό του φίλο,

ας πάρει μian ανηφοριά,
ας πάρει μονοπάτια,
να βρει τα σκαλοπάτια που παν στη Λευτεριά.
Με την ελευθερία μαζί, μπορεί να βρει και μένα.
Αν ζω, θα με' βρει εκεί.

Ευαγόρας Παλλικαρίδης 5.12.1953

Φωτογραφικό Υλικό

9. Τελετή Αποφοίτησης

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαρία Χριστοδούλου, Φιλολόγος

Συντελεστές: Στυλιανού Τάσος, Μουσικός,
Θεοδώρα Κουππάρη, Καθηγήτρια πληροφορικής

Γενική Επιμέλεια: Ποιητάρης Άριστος, Β.Δ. Φυσικός

Πρόγραμμα – Συντελεστές

1. Χαιρετισμός και απολογισμός του έργου του Σχολείου από τον διευθυντή κ. Ιωάννη Ορφανίδη
2. Χαιρετισμός από τον πρόεδρο του Συνδέσμου Γονέων και Κηδεμόνων του Λυκείου κ. Σάββα Σάββα
3. Αποχαιρετισμός από την πρωτεύσασα τελειόφοιτη μαθήτρια του Σχολείου Νικολαΐδου Γεωργία
4. Σύντομος Αποχαιρετισμός από τον αφυπηρετούντα Διευθυντή κ. Ιωάννη Ορφανίδη
5. Σύντομος αποχαιρετισμός από τον καθηγητικό σύλλογο του Σχολείου μας
6. Καλλιτεχνικό μέρος της εκδήλωσης – Τραγούδι :»Το αστέρι του βοριά» από τη χορωδία του Σχολείου μας
Διδασκαλία: Στυλιανού Τάσος, καθηγητής Μουσικής
7. Ανάγνωση των αριστευσάντων και πρωτευσάντων, διαβάζει ο Β.Δ. κ. Πεττεμερίδης Άριστος
8. Απονομή βραβείων στους διακριθέντες μαθητές/τριες. Το πρακτικό της απονομής διαβάζει ο Β.Δ. κ. Ποιητάρης Άριστος
9. Επίδοση των Απολυτηρίων και Τιμητικών Διπλωμάτων στη Γ' Γυμνασίου
10. Επίδοση των Απολυτηρίων, Αναμνηστικών Πλακετών και Τιμητικών Διπλωμάτων στη Γ' Λυκείου

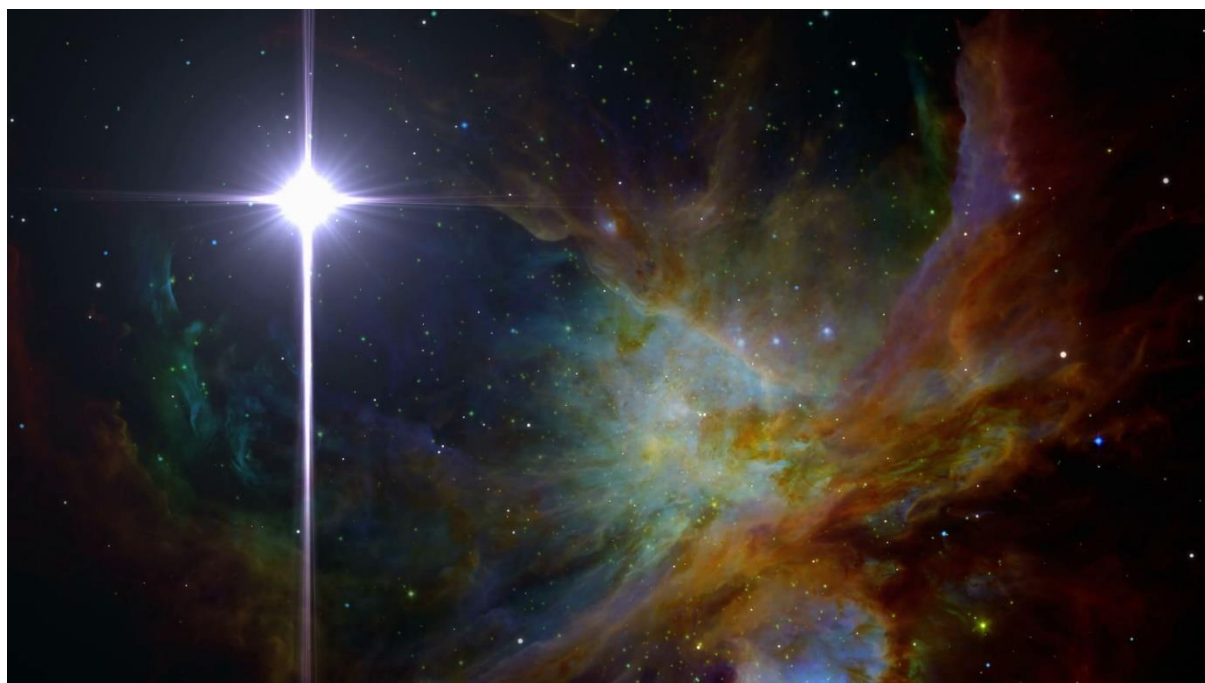
Νίκος Γκάστος, Το αστέρι του βοριά

Τ' αστέρι του βοριά
θα φέρει η ξαστεριά
μα πριν φανεί μέσα από το πέλαγο πανί
θα γίνω κύμα και φωτιά
να σ' αγκαλιάσω ξενιτιά

Κι εσύ χαμένη μου Πατρίδα μακρινή
θα γίνεις χάδι και πληγή
σαν ξημερώσει σ' άλλη γη

Τώρα πετώ για της ζωής το πανηγύρι,
Τώρα πετώ για της χαράς μου τη γιορτή

Φεγγάρια μου παλιά
καινούρια μου πουλιά
διώχτε τον ήλιο και τη μέρα απ' το βουνό
για να με δείτε να περνώ
σαν αστραπή στον ουρανό.

Αποστόλης Ζυμβραγάκης (1988-), "Στις εξετάσεις της ζωής"

Στις εξετάσεις της ζωής
πολλοί αποτυγχάνουν
κυρίως επειδή προσπαθούν να αντιγράψουν
αγνοώντας πως καθενός η ερώτηση είναι
μοναδική.

Στις εξετάσεις της ζωής
πολλοί αδυνατούν να αξιολογηθούν
κυρίως επειδή προσπαθούν να βρουν το σωστό
αγνοώντας πως δεν υπάρχει μόνο μία ορθή
απάντηση.

Στις εξετάσεις της ζωής
μη βιαστείς να συμμετάσχεις
μάθε την ύλη πρώτα καλά, λύσε ένα σωρό ασκήσεις της
και ύστερα γεμάτος γνώσεις κι εμπειρίες διαγωνίσου.

Στις εξετάσεις της ζωής ο πρώτος σκοπός
είναι να αξιολογήσεις ποια απ' τις σωστές σου απαντήσεις
θα δώσεις στη μοναδική σου ερώτηση
και ο απώτερος να ζήσεις.

Δράσεις -

Δραστηριότητες

1. Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλώσσών (26/9/2022)

Υπεύθυνοι Καθηγητές: Μάριος Παπαγεωργίου, Αγγλικά

Γεωργία Φιλίππου, Αγγλικά

Genève Chao, Émigré

Μετάφραση τριών πολυγλωσσικών ποιημάτων της Genève Chao, από Μαριάννα Πλιάκου & Jane Gregersen

Η Genève Chao, με καταγωγή από Κίνα και Γαλλία, ζει στην Καλιφόρνια και διδάσκει Αγγλικά και Δημιουργική Γραφή στο Long Beach City College. Η δουλειά της έχει δημοσιευθεί στο *The best American experimental writing*, σε διάφορες μεταφράσεις βιβλίων και στις τρεις ποιητικές συλλογές της. Η τελευταία, με τίτλο *Émigré*, μία ποιητική ιστορία της διασποράς και της απομάκρυνσης, εμπεριέχει πολυγλωσσικά ποιήματα (σε αγγλικά, γαλλικά, πατουά του Γκέρνσι, και πίζιν της Χαβάης).

Κάθε ποίημα εδώ εμφανίζεται σε τρεις μορφές: α) μεταφρασμένα μόνον τα αγγλικά, β) μεταφρασμένα μόνον τα γαλλικά, και γ) το πρωτότυπο. Οι ελάχιστες λέξεις που είναι σε πατουά Γκέρνσι και πίζιν Χαβάης παραραμένουν στην πρωτότυπη μορφή και εξηγούνται ξεχωριστά. Από το βιβλίο της: G.Chao (2018), *Émigré*, Berkeley, California: Tinfish Press

PLAINTE

Μεταφρασμένα μόνο τα Αγγλικά	Μεταφρασμένα μόνο τα Γαλλικά	Το πρωτότυπο
<i>PLAINTE</i>	<i>ΘΡΗΝΟΣ</i>	<i>PLAINTE</i>
<i>σ' αυτόν η ελάχιστη φωνή της σηκώθηκε πάνω από ωκεανούς</i>	<i>in this her tiny voice raised over oceans</i>	<i>in this her tiny voice raised over oceans</i>
<i>sa voix θρηνεί faible κομπιάζει sous la κάτω από fureur des κυμάτων vagues κραυγάζουν</i>	<i>η φωνή της cries αδύναμα falter κάτω από under τη μανία από waves' κύματα roar</i>	<i>sa voix cries faible falter sous la under fureur des waves' vagues roar</i>

BRULAÏR

Μεταφρασμένα μόνο τα Αγγλικά	Μεταφρασμένα μόνο τα Γαλλικά	Το πρωτότυπο
BRULAÏR*	BRULAÏR*	BRULAÏR*
τρεμοπαίζοντας ένα μακρινό χωράφι καίγεται	<i>in flickers a faraway field burns</i>	<i>in flickers a faraway field burns</i>
<i>une incendie lointaine et silencieuse</i>	μια φωτιά μακρινή και αθόρυβη	<i>une incendie lointaine et silencieuse</i>
καθώς το πράσινο kō* καίγεται μουντζουρωμένοι ουρανοί	<i>as the green kō* in smoke smudged skies</i>	<i>as the green kō* in smoke smudged skies</i>
τα νέα μια χλωμή χώρα σκορπισμένη με κρύα χέρια	<i>the news an ashen country strewn with cold hands</i>	<i>the news an ashen country strewn with cold hands</i>
<i>le retour σε μαύρα σύννεφα κενή γη</i>	η επιστροφή to black clouds blank earth	<i>le retour to black clouds blank earth</i>

Brulaïr = καίω (σε πατουά του Γκέρνσι, που βασίζεται στη γαλλική γλώσσα).

Kō = ζαχαροκάλαμο (σε πίτζιν της Χαβάης)

FÔIM

Μεταφρασμένα μόνο τα Αγγλικά	Μεταφρασμένα μόνο τα Γαλλικά	Το πρωτότυπο
FÔIM*	FÔIM*	FÔIM*
μέρες σε <i>enfin</i> νύχτες <i>la faim</i> μόχθου <i>gagne</i>	<i>days into</i> τελικά <i>nights of</i> η πείνα <i>labour</i> νικά	<i>days into</i> <i>enfin</i> <i>nights of</i> <i>la faim</i> <i>labour</i> <i>gagne</i>
νύχτες <i>affamés</i> σε μέρες <i>de tout</i> πείνας <i>poison</i>	<i>nights</i> λιμοκτονώντας <i>into days</i> για κάθε <i>of hunger</i> δηλητήριο	<i>nights</i> <i>affamés</i> <i>into days</i> <i>de tout</i> <i>of hunger</i> <i>poison</i>

*Fôim = πείνα (σε πατουά του Γκέρνσι, που βασίζεται στη γαλλική γλώσσα).

Συνέντευξη (ρωτάει η Μαριάννα Πλιάκου)

Ερώτηση: Στην ομιλία σας στο Λογοτεχνικό Φεστιβάλ του Γκέρνσι (Guernsey Literary Festival), είπατε πως ποιητής είναι κάποιος που νιώθει έντονα όσα συμβαίνουν γύρω. Πώς βλέπετε το ρόλο του ποιητή, ειδικά στα σημερινά συμφραζόμενα;

GC. Νομίζω πως ο ρόλος του ποιητή είναι διπλός: από τη μία, να παρατηρεί και να εκφράζει πράγματα που δε μπορεί ο καθένας να αρθρώσει, αλλά που μας επηρεάζουν όλους. Μαζί, να χρησιμοποιεί τη γλώσσα με περίσκεψη και ανθρωπιά (τόσο απέναντι στη γλώσσα καθαυτή όσο και τον αναγνώστη). Αυτό, φυσικά, είναι διαφορετικό από να είναι κανείς διπλωματικός και ευχάριστος.

Ερώτηση: Πώς βρίσκετε τις Η.Π.Α. καθώς βγαίνουν από την περίοδο Τραμπ, και πώς ήταν να περάσετε ένα χρόνο εκτός;

GC. Νιώθω ενθουσιασμό για την αμερικανική κουλτούρα αυτή τη στιγμή επειδή υπάρχουν τόσα κινήματα με όραμα– η Αμερική είναι η χώρα του οράματος, το οποίο η διαμονή μου στο εξωτερικό μου έχει δείξει ως τον λόγο που ο υπόλοιπος κόσμος την αγαπά και μαζί τη χλευάζει – προς περισσότερη συμπονετική περίσκεψη, ισότητα, δικαιοσύνη, και δυνατότητα. Πολλά θα αποτύχουν, όμως όλα θα επηρεάσουν σε κάποιο βαθμό τη κουλτούρα ως σύνολο. Ένα από τα πράγματα

που η παραμονή μου, ειδικά στη Μ. Βρετανία, με έκανε να παρατηρήσω, είναι ότι η Αμερική ως κουλτούρα βάζει τις ιδέες και τα ιδανικά πριν την ασφάλεια. Αυτό μπορεί να είναι καταστροφικό, όπως στην περίπτωση που ένα διαταραγμένο άτομο διαπράττει μαζική δολοφονική επίθεση, αλλά μαζί είναι συχνά ριζικά ανθρώπινο, όπως με το κίνημα Οι Ζωές των Μαύρων Μετράνε (BLM).

Ερώτηση; Η ποίησή σας φαίνεται να ασχολείται, και μαζί να δείχνει σκεπτικισμό προς, την έννοια της γλώσσας. Πώς βλέπετε τη γλώσσα και την επάρκεια ή ανεπάρκεια της;

GC. Η γλώσσα είναι πάντα ανεπαρκής μπροστά στην απεραντοσύνη της ανθρώπινης εμπειρίας και κάθε γλώσσα είναι ανεπαρκής με λίγο διαφορετικό τρόπο. Η δουλειά του ποιητή είναι να δουλεύει στα όρια της δυνατότητας.

Ερώτηση; Νιώθω συχνά ότι οι μετανάστες, συμπεριλαμβάνοντας τον εαυτό μου, τείνουν να εστιάζουν σε ό,τι κανείς κερδίζει με αυτή την εμπειρία. Αλλά εσείς συζητάτε αυτό που «αναγκαστικά τραυματίζεται ή χάνεται».

GC. Νομίζω ότι υπάρχει ένας μύθος, που πολλοί μετανάστες προάγουν, σχετικά με τα πλεονεκτήματα της νέας χώρας, που δεν λαμβάνει υπόψη πόσα σημαντικά κομμάτια της μνήμης και της κουλτούρας μας χάνονται προκειμένου να τα αποκτήσουμε. Η γλώσσα, για τα παιδιά μας, είναι το πρώτο από αυτά, όμως περισσότερο η αίσθηση του να ανήκεις γνωστικά, η γνώση ότι θα σε νιώσουν με τον τρόπο που επιθυμείς. Αυτό είναι κάτι που ποτέ δεν είχα ως παιδί μεταναστών, με ρίζες σε δύο ηπείρους, που μετακόμισαν στον τόπο της γέννησής μου μια εβδομάδα πριν συμβεί, επομένως ίσως το παρατηρώ περισσότερο.

Σχετικά με τα πολυγλωσσικά ποιήματα του Εμιγκρέ, έχετε πει, αν καταλαβαίνω σωστά, πως σε κάποιο βαθμό ο στόχος σας ήταν να δείξετε πως οι γλώσσες μεταφράζονται λάθος ή μία στην άλλη. Όμως κανείς θα μπορούσε να διαβάσει δύο ποιήματα σε κάθε ποίημα, σα φούγκα· ένα στα γαλλικά, ένα στα αγγλικά, συμπληρώνοντας το ένα το άλλο.

Κανείς θα μπορούσε και θα έπρεπε, επειδή αυτό είναι που συμβαίνει όταν ζούμε σε δύο γλώσσες. Συχνά προσποιούμαστε ότι οι δύο (ή περισσότερες) γλώσσες εκφράζουν τις ίδιες σκέψεις και τα ίδια νοήματα, αλλά το μυστικό της εμπειρίας του εμιγκρέ είναι ότι συχνά αυτό δε είναι έτσι.

Ερώτηση; Τέλος, δουλεύετε πάνω σε κάτι αυτή την περίοδο;

GC. Έχω γράψει μία νουβέλα σε στίχο για την τρανσφοβία, το νεανικό έρωτα, τη χαμένη δυνατότητα, τις δολοφονίες με όπλα, τα εγκλήματα μίσους, την ομορφιά της παράδοσης, και την υπέρβαση – με λίγα λόγια, σχετικά με την αμερικανική εμπειρία – και ψάχνω για εκδότη.

Πηγή: <https://www.monocleread.gr/2021/06/04/metafrasi-triwn-polyglwssikwn-poiimatwn-tis-geneve-chao-apo-marianna-pliakou-jane-gregersen/>, 8.10.2022

Φωτογραφικό Υλικό

2. Be Active (30/9/2022)

Υπεύθυνος Καθηγητής: Ησαΐας Ησαΐα, Καθηγητής Φυσικής Αγωγής

Συνδιοργάνωση: Γυμνάσιο Λύκειο Κάτω Πύργου

Δημοτικό Σχολείο Κάτω Πύργου

Προσκεκλημένοι: Ανδρέας Θεοχάρους, Διατροφολόγος

Κατερίνα Νικολάου, Διασώστρια

Μάριος Γεωργίου, Διασώστης

Συμμετοχή - Βοήθεια: Γιώτα Ιγνατίου (Δασκάλα), Μιχαλένα Μιχαήλ (Δασκάλα), Στέλιος Στυλιανού (Ειδικός Δάσκαλος), Θάλεια Κοντού (Φιλολόγος), Ανδρέας Παπαευσταθίου (Τεχνολόγος), Ανδρέας Χριστοδούλου (ΣΕΑ), Μάριος Παπαγεωργίου (Αγγλικός), Χριστόδουλος Μαρκίδης

Η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προαγωγή του αθλητισμού και της σωματικής άσκησης σε όλη την Ευρώπη. Το 2021 θα πραγματοποιηθεί η έβδομη Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού. Με βάση την επιτυχία της πρώτης Εβδομάδας, η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού θα εξακολουθήσει να δημιουργεί νέες δραστηριότητες, αξιοποιώντας, παράλληλα, τις ήδη υφιστάμενες επιτυχείς δραστηριότητες. Το γενικό θέμα της εκστρατείας είναι και πάλι «#BeActive» («να είστε ενεργοί») και θα πρέπει να ενθαρρύνει όλους τους πολίτες να ενεργοποιηθούν κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας, αλλά και να παραμείνουν ενεργοί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Πηγή: <http://ec.europa.eu/sport/week>

Ανακοίνωση αποτελεσμάτων των Εθνικών Βραβείων #BeActive Awards 2022

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ανακοινώνει τους νικητές του Εθνικού Διαγωνισμού #BeActive Awards 2022, ο οποίος διεξάχθηκε στο πλαίσιο της 8ης Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού. Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και απονομή των βραβείων έγινε στο πλαίσιο της τελετής παρουσίασης των αποτελεσμάτων του #BeActive 2022, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2022.

Συγχρηματοδοτείται από
το Πρόγραμμα Erasmus+
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

#BEACTIVE
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
23-30 Σεπτεμβρίου

Εθνικός Οργανισμός Αθλητισμού
Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Αθλητισμού

Ο διαγωνισμός διεξάχθηκε από τις 23 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 17 Οκτωβρίου 2022 και σε αυτόν είχαν δικαίωμα συμμετοχής όλοι οι φορείς που συμμετείχαν ως διοργανωτές δράσεων στο πλαίσιο της Εβδομάδας #BeActive.

Ο εθνικός διαγωνισμός έχει θεσμοθετηθεί από το 2016 και έχει διττό στόχο. Επιδιώκει τον εντοπισμό νέων, καινοτόμων προγραμμάτων άθλησης που να προσελκύουν το ενδιαφέρον των πολιτών έτσι ώστε να εφαρμόζονται καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς και επιπλέον επιβραβεύει τα άτομα εκείνα που εμπνεύστηκαν, οργάνωσαν και υλοποίησαν τις δράσεις της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού, τους εκπροσώπους δηλαδή των φορέων που αποτέλεσαν τους βασικούς συντελεστές της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού και άμεσους συνεργάτες του ΚΟΑ.

#BeActive @ ΤΟΜΕΑ
ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1ο Βραβείο
Ησαΐας
Ησαΐα

Δράση:
Άθληση το οξυγόνο της ζωής

Διοργανωτής: Γυμνάσιο – Λύκειο Κάτω Πύργου

#BEACTIVE
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ευχαριστούμε για το Πρόγραμμα Εργασιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εθνικός Συντονιστής Φορέας Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού

Πηγή: <https://www.beactive.cy/index.php/nea-kai-eidiseis/teleftaia-nea/beactive-awards->

[2023#:~:text=Ανακοίνωση%20αποτελεσμάτων%20των%20Εθνικών%20Βραβείων%202023BeActive%20Awards%202022,διεξάχθηκε%20στο%20πλαίσιο%20της%208ης%20Ευρωπαϊκής%20Εβδομάδας%20Αθλητισμού.,4.6.2023](https://www.beactive.cy/index.php/nea-kai-eidiseis/teleftaia-nea/beactive-awards-2023#:~:text=Ανακοίνωση%20αποτελεσμάτων%20των%20Εθνικών%20Βραβείων%202023BeActive%20Awards%202022,διεξάχθηκε%20στο%20πλαίσιο%20της%208ης%20Ευρωπαϊκής%20Εβδομάδας%20Αθλητισμού.,4.6.2023)

Φωτογραφικό Υλικό από τα Αγώνισματα

Φωτογραφικό Υλικό από την παρουσίαση του Διατροφολόγου

Φωτογραφικό Υλικό από την ενημέρωση των Τραυματιοφορέων

3. Υγιεινό Κολατσιό (3/11/2022)

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Βίκη Πελοπίδα, Καθηγήτρια Οικιακής Οικονομίας

Προσκεκλημένες: Χρυστάλλα Νικολάου, Διαιτολόγος / Διατροφολόγος
Ξένια Ιωάννου, Σεφ

Η Lidl Food Academy, το πετυχημένο γαστρονομικό στοίχημα της Lidl Κύπρου, συνεχίζει το γευστικό της ταξίδι και το 2023 προσφέροντας γνώσεις και εμπειρίες με τα προϊόντα Lidl!

Τη νέα χρονιά υποδέχεται η Lidl Food Academy, με νέες γαστρονομικές προτάσεις, χρήσιμη γνώση για μικρούς και μεγάλους, πολλές δραστηριότητες και όμορφες στιγμές αλλά και πολύτιμες συμβουλές για μια σωστή και ισορροπημένη διατροφή.

Μια σειρά από πολύ ενδιαφέροντα μαθήματα έχει προγραμματιστεί για τη νέα χρονιά, με γεύσεις και συνταγές από τις κουζίνες του κόσμου και με θεματικά μαθήματα που αφορούν υλικά, τρόπους μαγειρέματος, ειδικές περιπτώσεις και ειδικές διατροφικές συνήθειες. Το σύνολο των φετινών δωρεάν μαθημάτων αγγίζει τα 100, εξίσου μοιρασμένα σε ενήλικες και παιδιά.

Το μενού της Lidl Food Academy

Στην πολύ πετυχημένη «συνταγή» της Lidl, προστίθενται φέτος και ακόμη περισσότερα μαθήματα για χορτοφάγους και αυστηρούς χορτοφάγους ενώ, η υπεύθυνη γαστρονομία μπαίνει στο προσκήνιο, καθώς και ο περιορισμός της σπατάλης φαγητού.

Τα φεστιβάλ, τα δείπνα και τα ειδικά γεύματα και φέτος, έχουν την τιμητική τους στη Lidl Food Academy, όπως το φεστιβάλ μπύρας και BBQ, οι γαστρονομικές βραδιές κινηματογράφου, τα brunch στον κήπο και οι βραδιές ποδοσφαίρου. Ξεχωριστές εμπειρίες, που υπόσχονται να προσφέρουν όμορφες στιγμές συνοδεία με τα αγαπημένα προϊόντα Lidl.

Κατά τη διάρκεια του 2022 διεξάχθηκαν πάνω από 130 δράσεις και μαθήματα από την Ακαδημία της Lidl, με τη δωρεάν συμμετοχή 4.000 ατόμων! Με πολλές αιτήσεις συμμετοχής για κάθε ένα και ειδικά για τα παιδικά μαθήματα, οι κληρώσεις συμμετοχής ήταν πάντα ένα μεγάλο γεγονός για την Ακαδημία. Για το 2022, τα πιο δημοφιλή μαθήματα ενηλίκων αφορούσαν ασιατικές κουζίνες, τοπικές κουζίνες της Ιταλίας, burgers και street-food, ενώ τα χορτοφαγικά μαθήματα κερδίζουν ολοένα περισσότερο ενδιαφέρον.

Τα παιδιά αγαπούν τη σωστή διατροφή

Τα παιδιά στη Lidl Food Academy το 2023 θα ζήσουν ακόμα περισσότερες εμπειρίες και γνώσεις για το καλό σπιτικό φαγητό, με νέες σειρές μαθημάτων και ενεργειών. Μία από αυτές, είναι και το δημοφιλές πρόγραμμα Lidl Little Chefs για γονείς και παιδιά από 6 ως 12 χρονών, όπου όσο οι μικροί σεφ μαγειρεύουν με τις

ειδικές εκπαιδευτήριες στις κουζίνες, οι γονείς έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν όλα όσα τους απασχολούν με μέλη του Συνδέσμου Διαιτολόγων και Διατροφολόγων Κύπρου.

Ένα ακόμη πολύ επιτυχημένο πρόγραμμα είναι και η Ακαδημία Φαγητού για Παιδιά, το οποίο διεξάγεται για 5η χρονιά, σε συνεργασία με το τμήμα Οικιακής Οικονομίας του Υπουργείου Παιδείας και αποσκοπεί να διδάξει στα παιδιά την αξία του θρεπτικού και σπιτικού φαγητού. Στο πρόγραμμα έχουν δηλώσει συμμετοχή όλα σχεδόν τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου. Για τις ημέρες διακοπών και όταν τα σχολεία είναι κλειστά, το πρόγραμμα Μαγειρική για όλη την Οικογένεια φέρνει παιδιά και γονείς στη Lidl Food Academy και τους διδάσκει πως μαζί στην κουζίνα, ο χρόνος μπορεί να είναι ευχάριστος και αποδοτικός!

Η Lidl Food Academy ταξιδεύει!

Η εντυπωσιακή κινητή εκδοχή της Ακαδημίας της Lidl, η Lidl Food Academy ON THE GO, από το 2021 ταξιδεύει σε κάθε γωνιά της Κύπρου και προσφέρει την εμπειρία της Lidl Food Academy. Η LFA – ON THE GO, ταξίδεψε τον περασμένο χρόνο στον Πύργο Τηλλυρίας, στην Πόλη Χρυσοχόους, στη Λεμύθου, στο Πολέμι, στον Αγρό, στη Ψιμολόφου, ενώ παρέμεινε αρκετές ημέρες στη Λεμεσό το καλοκαίρι, προσφέροντας ένα πλούσιο πρόγραμμα με γεύσεις και ψυχαγωγία.

Η Lidl Food Academy συνεχίζει και φέτος να ενθουσιάζει με τις ιδέες και τις γεύσεις της, να μας προσφέρει πολύτιμες γνώσεις ώστε να αγαπήσουμε όλοι το καλό, σπιτικό φαγητό και να βελτιώνει την υγεία και την ποιότητα ζωής μας, με τον πιο δημιουργικό και διασκεδαστικό τρόπο.

Πηγή: <https://corporate.lidl.com.cy/el/media-center/pressreleases/2023/lidl-food-academy-opening>, 4.6.2023

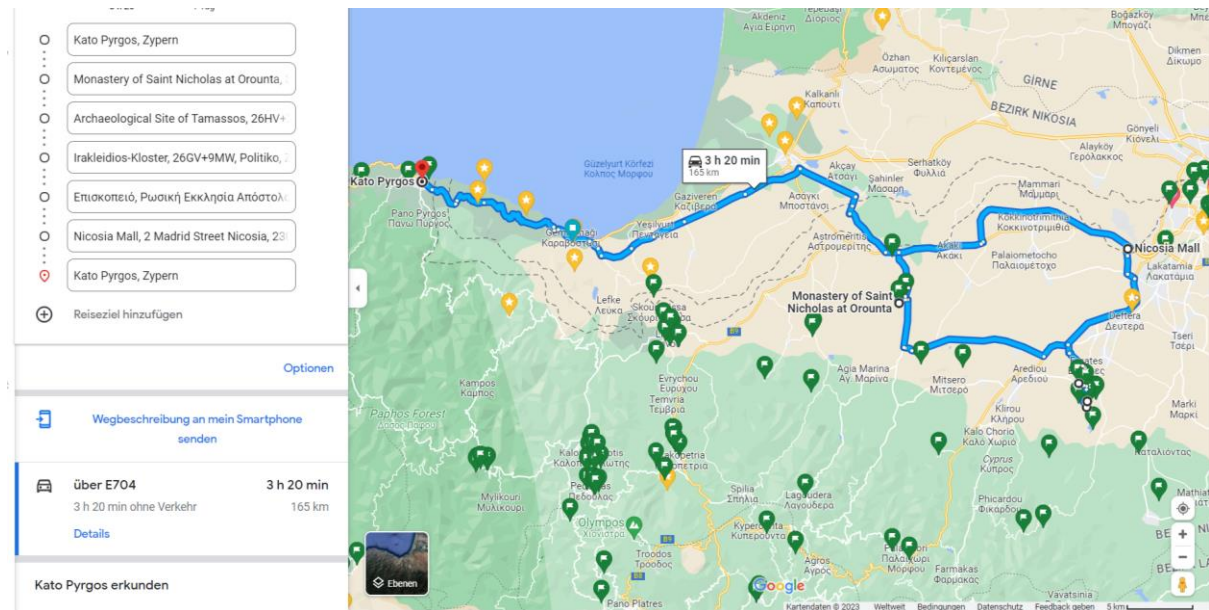

Φωτογραφικό Υλικό

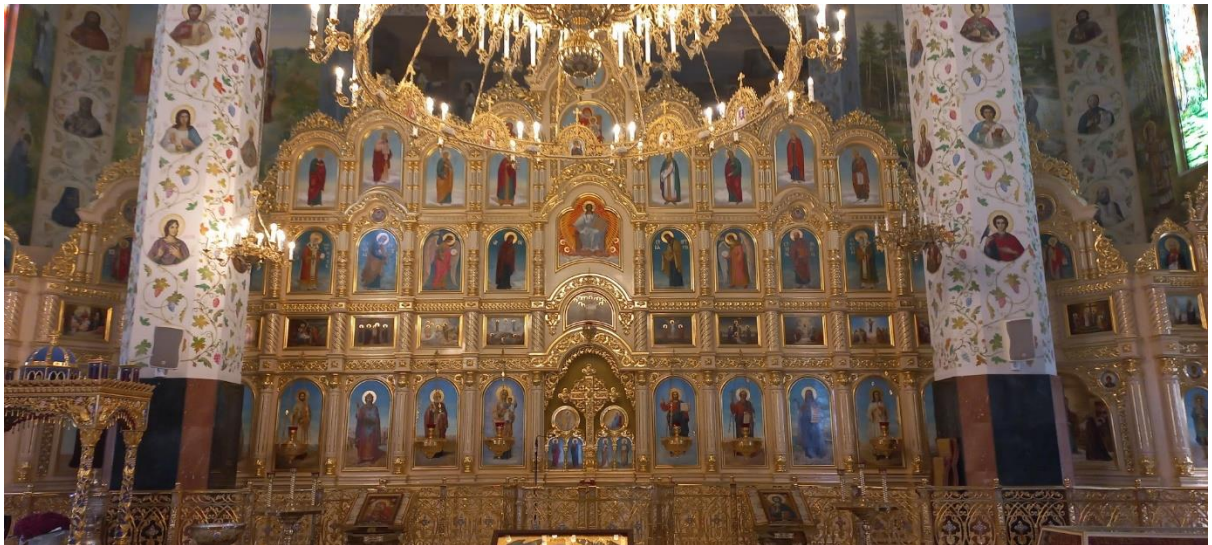
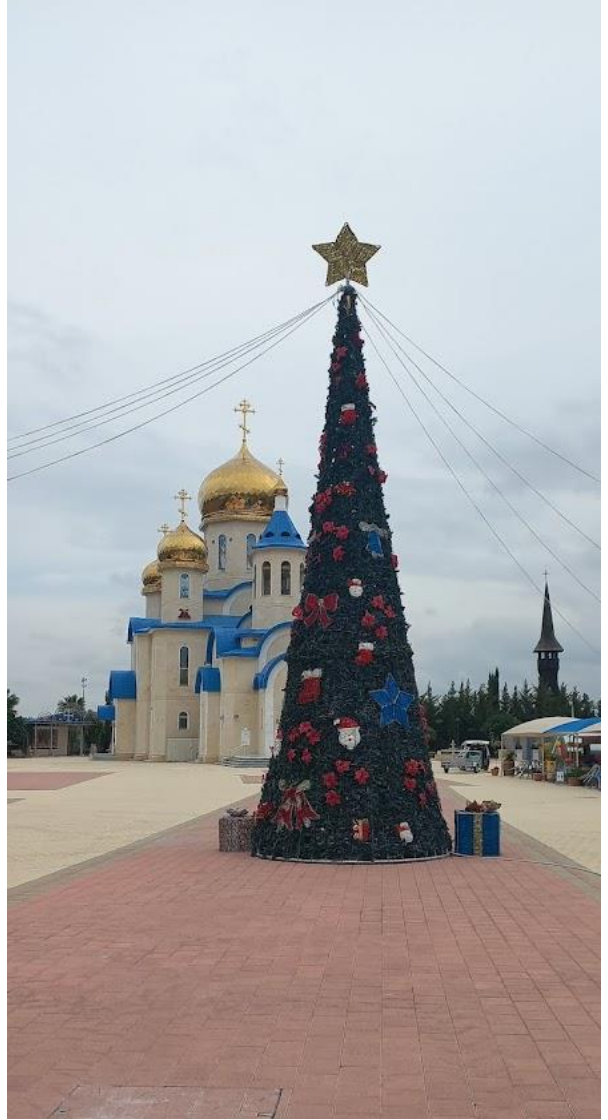
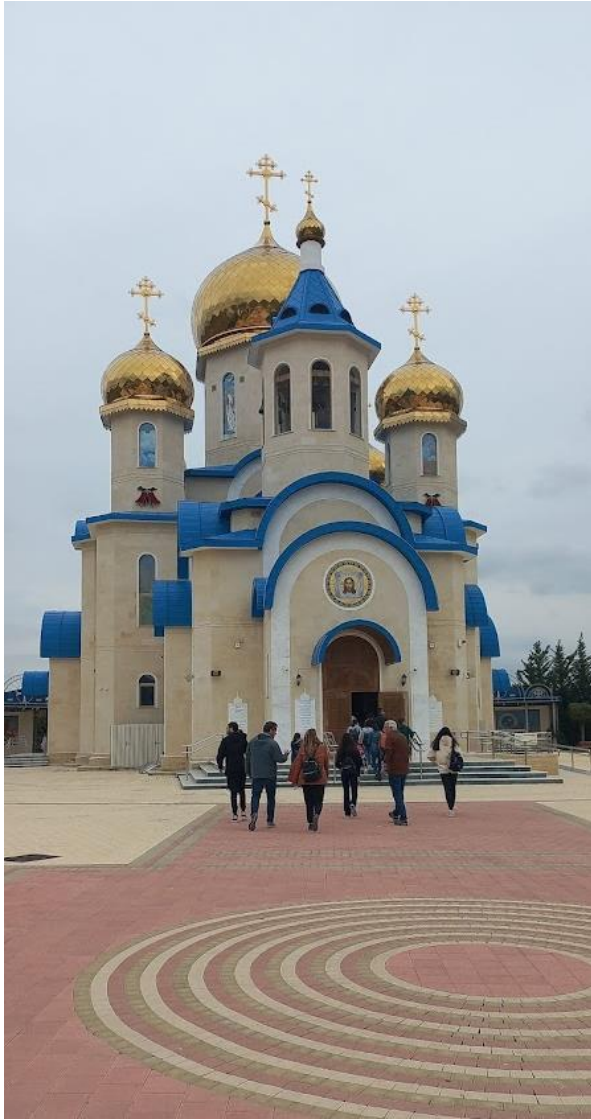

4. Εκδρομή στη Μητρόπολη Ταμασού (28/11/2022)

Φωτογραφικό Υλικό

5. Παρουσίαση για τη ρύπανση των θαλασσών με έμφαση στα μικροπλαστικά (29/11/2022)

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Κάτια Παναγιώτη, Βιολόγος

Προσκεκλημένες: Ξένια Λοϊζίδου, πρόεδρος του Δ.Σ στο Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ
Άννα Τσελέπου, συντονίστρια προγραμμάτων της ΑΚΤΗΣ

Η ΑΚΤΗ

Η ΑΚΤΗ προωθεί και υποστηρίζει την οικοδόμηση μιας κοινωνίας βασισμένης στη γνώση με ενεργούς κινητοποιημένους πολίτες. Συνεργάζεται με σχολεία, πανεπιστήμια και τοπικές αρχές σε διάφορες πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και δράσεων ευαισθητοποίησης, εστιάζοντας σε συγκεκριμένα θέματα που έχουν ιδιαίτερη σημασία και ενδιαφέρον για την κυπριακή κοινωνία όπως εξοικονόμηση νερού, ανακύκλωση, βιοποικιλότητα κ.λπ.

Η ΑΚΤΗ προσκαλείται συχνά από Σχολεία να κάνουν παρουσιάσεις και επιτόπια εκπαίδευση σε θέματα όπως η διαχείριση των ακτών και των απορριμμάτων. Δραστηριοποιείται επίσης στο σχεδιασμό προγραμμάτων επαγγελματικής και επαγγελματικής κατάρτισης καθώς και περιβαλλοντικής επαγγελματικής κατάρτισης στην εργασία. Προωθεί τις πράσινες θέσεις εργασίας μέσω ειδικών προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης (π.χ. βιολογική γεωργία, κομποστοποίηση) και παρέχει υποστήριξη σε εκπαιδευόμενους και εκπαίδευση εκπαιδευτών.

Μικροπλαστικά: Ανίχνευση δειγματοληψίας και ανάλυσης στις παραλίες της Κύπρου

Τα μικροπλαστικά βρίσκονται παντού, στα τρόφιμα που τρώμε, στο νερό που πίνουμε και σύμφωνα με τις τελευταίες επιστημονικές έρευνες υπάρχουν ακόμη και στους ανθρώπινους πνεύμονες. Ως αποτέλεσμα, εντείνονται οι προσπάθειες για την ελαχιστοποίηση της αρνητικής τους επίδρασης στο περιβάλλον και την υγεία μας.

Η ΑΚΤΗ υλοποιεί ένα τριετές ερευνητικό πρόγραμμα, το οποίο είναι το πρώτο του είδους του στην Κύπρο και στοχεύει στην ανάδειξη των βλαβερών επιπτώσεων των μικροπλαστικών στο θαλάσσιο περιβάλλον. Περιλαμβάνει δειγματοληψία σε 10 παραλίες της Κύπρου – πέντε δημοφιλείς και πέντε απομακρυσμένες τόσο τους καλοκαιρινούς όσο και τους χειμερινούς μήνες και θα γίνει εργαστηριακή ανάλυση στο εργαστήριο του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

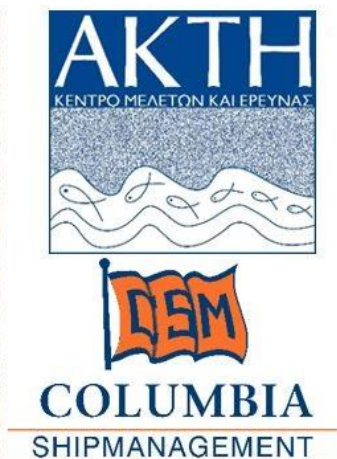
Με το 2022 ως έτος βάσης, αυτά τα πρώτα αποτελέσματα θα προσδιορίσουν τις τέσσερις πιο μολυσμένες από μικροπλαστικά παραλίες. Αυτές οι τοποθεσίες

θα λάβουν στη συνέχεια πιο λεπτομερή παρακολούθηση, δειγματοληψία και ανάλυση, τα επόμενα δύο χρόνια σχετικά με την αφθονία και τον τύπο μικροπλαστικών. Το ερευνητικό έργο θα δημιουργήσει την πρώτη σειρά δεδομένων συστηματικής παρακολούθησης μικροπλαστικών στην Κύπρο.

Αυτή η επιτόπια εργασία θα παράσχει πολύτιμα δεδομένα για την καθοδήγηση των πολιτικών κατά της πλαστικής ρύπανσης, καθώς θα δώσει την πρώτη ένδειξη συγκέντρωσης μικροπλαστικών στις παραλίες στην ανατολική Μεσόγειο. Η ΑΚΤΗ σχεδιάζει να προσελκύσει ασκούμενους, φοιτητές πανεπιστημιακών επιστημών, πολίτες και εθελοντές για να βοηθήσουν στο έργο.

Αυτό το έργο υποστηρίζεται από την Columbia Shipmanagement.

Πηγή: <http://www.akti.org.cy/>, 5.6.2023

Φωτογραφικό Υλικό

6. «Μαθαίνω, Σέβομαι, Προστατεύω, Αγαπώ»: Ημερίδα ενημέρωσης για τη βιοποικιλότητα της Κύπρου (2/12/2022)

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Κάτια Παναγιώτη, Βιολόγος

Προσκεκλημένος: Γιώργος Παπαπέτρου, Φωτογράφος

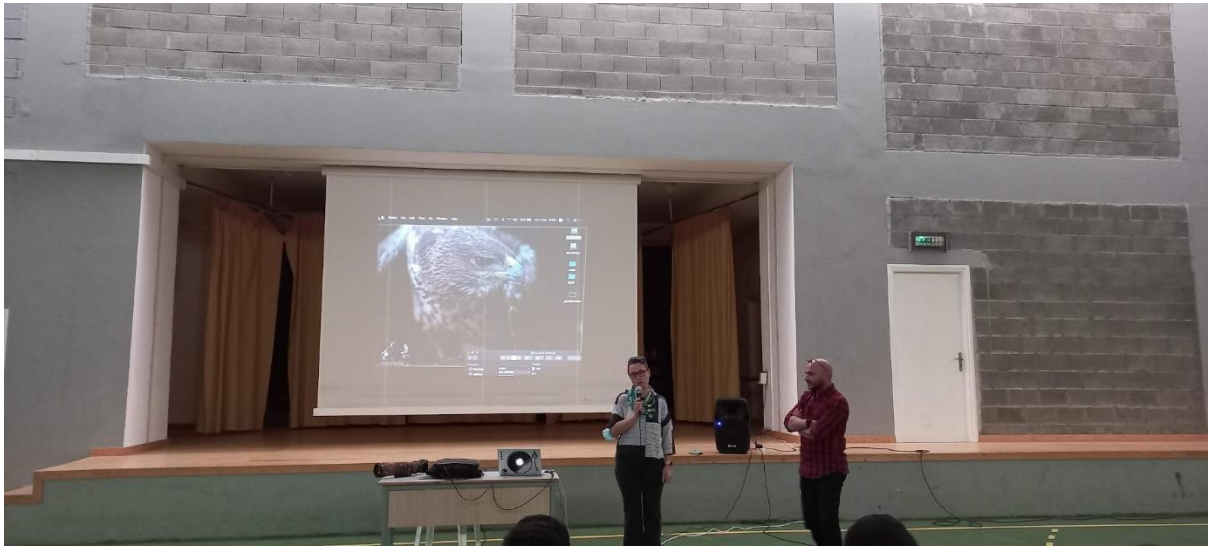
Οι Φίλοι της Γης «FOE CYPRUS» παρουσίασαν στο σχολείο μας οπτικοακουστικό υλικό που αφορά σημαντικά είδη της πανίδας της Κύπρου. Δημιουργός και παρουσιαστής του υλικού: Γιώργος Παπαπέτρου.

Οι Φίλοι της Γης Κύπρου είναι μέλος των δικτύων Friends of the Earth International, Friends of the Earth Europe, European Environmental Bureau, Zero Waste Europe και Break Free From Plastic.

Είναι μια μη κυβερνητική, μη κερδοσκοπική οργάνωση που ασχολείται με θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Φωτογραφικό Υλικό

7. Ημέρα του Δέντρου 20 Ιανουαρίου 2023 (3/2/2023)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαρία Χριστοδούλου, Φιλολόγος

Συντελεστές: Στυλιανού Τάσος, Μουσικός,
Ησαΐας Ησαΐα, Φυσική Αγωγή

Γενική Επιμέλεια: Ποιητάρης Άριστος, Β.Δ., Φυσικός

Πρόγραμμα – Συντελεστές

Μέρος Α':

1. Αγιασμός από τον Πανοσολογιώτατο Αρχιμανδρίτη κ.κ. Αγαθόνικο Κυκκώτη
2. Χαιρετισμός από τον διευθυντή του Γυμνασίου – Λυκείου Κάτω Πύργου κ. Ιωάννη Ορφανίδη
3. Χαιρετισμός από τον πρόεδρο της κοινότητας Κάτω Πύργου Τηλλυρίας κ. Νίκο Κλεάνθους
4. Ομιλία από τον Περιφερειακό Δασικό Λειτουργό Πάφου κ. Μιχάλη Μακρή

Μέρος Β':

1. Τραγούδια από τη χορωδία του Γυμνασίου – Λυκείου Κάτω Πύργου:
«Η Άννα και το Δάσος», Παραδοσιακό Μακεδονικό
«Το δέντρο που φυτέψαμε», Σωκράτης Μάλαμας
2. Ποιήματα:
«Γεροπλάτανος» από τους μαθητές της 5^{ης} και 6^{ης} του Δημοτικού
«Τα δέντρα» του Μανόλη Πρατικάκη από τη μαθήτριά Χραλάμπους Χρυσάνθη Β' Λυκείου
«Όλα τα δέντρα είναι παιδιά» του Γεώργιου Βιζυηνού από τον μαθητή Βασίλη Βασίλη, Β' Λυκείου
3. Προβολή Ντοκιμαντέρ στο οποίο παρουσιάζεται το πρόγραμμα LIFE KEDROS. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει σαν στόχο την διατήρηση και επέκταση του οικοτόπου του Κυπριακού κέδρου το οποίο αποτελεί και το μοναδικό ενδημικό δέντρο της Κύπρου.
4. Χαιρετισμός από την κ. Μαρία Χαραλαμπίδου, εκπρόσωπο του Συνδέσμου Αποδήμων και Φίλων Πύργου

Μέρος Γ':

Δενδροφύτευση για την δημιουργία δεντροστοιχίας κατά μήκος του δρόμου και παραχώρηση δωρεάν δενδρυλλίων στο κοινό.

Θεμιστοκλής Σολόπουλος, Ο Γεροπλάτανος

Ο Γεροπλάτανος τη ρίζα του ακουμπισμένη σε όχτο έχει.
Νερά είδε πολλά στο διάβα της ζωής του.
Αλλά πολλά και βροντερά και άλλα γαληνεμένα.
Κι ήταν μια μέρα καυτερή του καλοκαιρινού του ήλιου μόχθος
και σε αυτόν τον πλάτανο
δροσιά κι ανάσα βρήκα.

Για μια στιγμή το θρόισμα των φύλλων του
μιλιά ανθρώπου επήρε
και απαλά μου μίλησε για της ζωής τα μυστικά
καθόλου δεν σταμάταγε τις ερωτήσεις να του κάνω
λες και τις ήξερε.

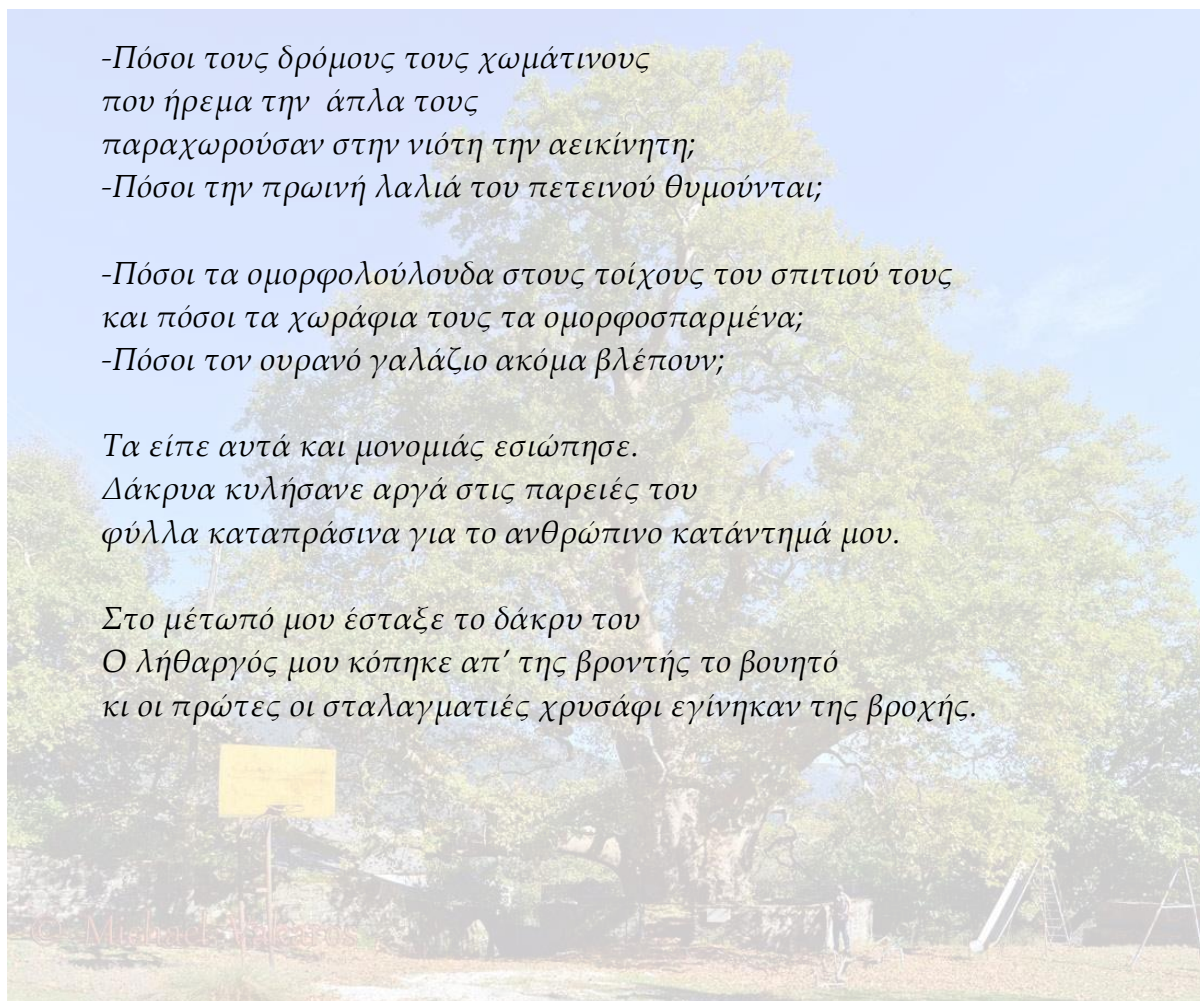
-Πόσοι του δάσους την θωριά θυμούνται;
Το καθαρό το βλέμμα του γειτόνου
και πόσοι τα γάργαρα νερά των ποταμών
που στα μικράτα τους πλατσούριζαν;

-Πόσοι τους δρόμους τους χωμάτινους
που ήρεμα την άπλα τους
παραχωρούσαν στην νιότη την αεικίνητη;
-Πόσοι την πρωινή λαλιά του πετεινού θυμούνται;

-Πόσοι τα ομορφολούλουνδα στους τοίχους του σπιτιού τους
και πόσοι τα χωράφια τους τα ομορφοσπαρμένα;
-Πόσοι τον ουρανό γαλάζιο ακόμα βλέπουν;

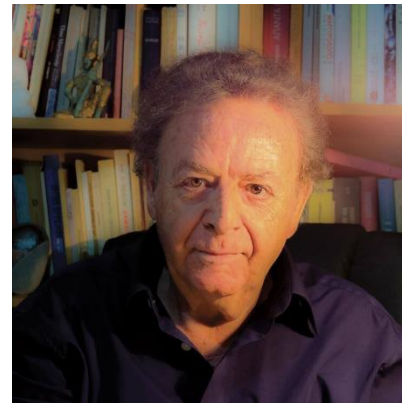
Τα είπε αυτά και μονομιás εσιώπησε.
Δάκρυα κυλήσανε αργά στις παρειές του
φύλλα καταπράσινα για το ανθρώπινο κατάντημά μου.

Στο μέτωπό μου έσταξε το δάκρυ του
Ο λήθαργός μου κόπηκε απ' της βροντής το βουητό
κι οι πρώτες οι σταλαγματιές χρυσάφι εγίνηκαν της βροχής.

Μανόλης Πρατικάκης (1943-), Τα δέντρα

Τι δίκαια και πόσο σιωπηλά είναι τα δέντρα.
Δε ζητάνε στάλα παραπάνω απ' αυτό που
 τους αναλογεί.
Είτε σε έρημο είτε σε πολυσύχναστη πλατεία,
η λεύκα λεύκινα, η λεμονιά λεμονένια θα
 ντυθεί.
Ή πάλι μετατρέπονται σε οικοτροφεία και
 ξενώνες
για της πλάσης τα στρουθιά - αληθινό περίττωμα η λέξη έξωση.
Στο παραμικρό αεράκι πιάνουν το τραγούδι.
Όταν τα πληγώσεις, δε βογκάνε· δεν τραβάνε τα πλούσια
μαλλιά τους. Δακρύζουνε κρυφά κι ακούν
οι ρίζες. Όμως καμιά φορά πεισμώνουν όταν ο άνθρωπος
τα βασανίζει. Αγριεύουν τότε, συστρέφονται, φτύνουν
τον καρπό. Εκδικούνται το χέρι που τα καίει.
Ρίχνουν χώρια μες στις πλημμύρες.
Με δένδρινα μυαλά νουθετούνε. Με θεσπίσματα
θεία αφανίζουνε φυλές.

Γεώργιος Βιζυηνός (1849-1896), Όλα τα δέντρα είναι παιδιά

Όλα τα δένδρα 'ναι παιδιά,
πῶχουν τὴν Γῆ μητέρα,
κ' ἔχουν γιὰ χέρια τὰ κλαδιά,
ποῦ σειοῦνται στὸν ἀγέρα.

Σειοῦνται καὶ λέν μιὰ προσευχή,
λυγοῦν καὶ προσκυνοῦνε
τὸν Οὐρανὸ πῶχει βροχή,
καὶ βλέπει πῶς διψοῦνε.

Κι' ὁ Οὐρανὸς ποῦ τὰ τηρᾷ,
θυμᾶται τὰ παληὰ του:
πῶς ἦταν χάμου μιὰ φορὰ
κ' εἶχε τὴν Γῆ γρηά του.

Κι' ἀπ' τὰ φιλιὰ τ' ἀδερφωτά,
κι' ἀπ' τ' ἀγκαλιάσματά τους,
βγῆκαν τὰ δένδρα ὅλ' αὐτά,
τὰ γνήσια παιδιά τους.

Γι' αὐτὸ τοῦ θλίβετ' ἡ καρδιά
τὴν δίψα τους σὰν βλέπει:
εἶναι δικά του τὰ παιδιά,
νὰ τὰ ποτίση πρέπει!

Ἀπὸ τὸν θρόνο του γυρνᾷ
καὶ κράζει μιὰ νεφέλη
καὶ τήνε στέλλει στὰ βουνά,
στὰ δάση τήνε στέλλει.

— Πᾶνε στ' ἀπότιστα δενδρά,
στὰ δάση ποῦ διψοῦνε,
καὶ πότισέ μου τα φαιδρά
καὶ δῶσε τα νὰ πιοῦνε. —

Βγαίν' ἡ νεφέλη καὶ περνᾷ
ἐπαν' ἀπὸ τὴν Πλάση·
καὶ βρέχει μέσα στὰ βουνά,
καὶ βρέχει μέσ' στὰ δάση.

Καὶ νοιώθ' ἡ Γῆ χαρὰ κρυφή:
ὁ Γέρος τὴν ἠθυμήθη!
καὶ βγάλλ' ὅλ' ἄνθη στὴν μορφή,
κι' ὅλο καρποὺς στὰ στήθη.

Κι' ἀπ' τὴν χαρὰ τὴν τρυφερή,
κι' ἀπὸ τὴν εὐθυμία,

στὴν χώρα δίδ' ὅσο ἔμπορεῖ
εὐθήγεια κ' εὐφορία.

Γι' αὐτὸ φυτεύετε δενδρά
καθεὶς ὅπου προφθάση,
κι' ἀφῆτε νὰ γενοῦν χονδρά,
νὰ σχηματίσουν δάση.

Γιὰ νὰ χουμε κ' ἐμεῖς βροχή
κι' ὠραία πρασινάδα.
Διὰ νὰ κάμουμ' εὐτυχῇ
τὴν ἄκαρπην Ελλάδα.

8. «Νόμισμα & Συναλλαγές. Από το χθες στο σήμερα»: Μουσείοβαλίτσα ΑΡΗΑ Τράπεζας Κύπρου (16-29 Ιανουαρίου 2023)

Υπεύθυνοι Καθηγητές: Ιωάννης Ορφανίδης, Διευθυντής
Κοσμίδου Εύη, Φιλόλογος

«Νόμισμα & Συναλλαγές. Από το χθες στο σήμερα»

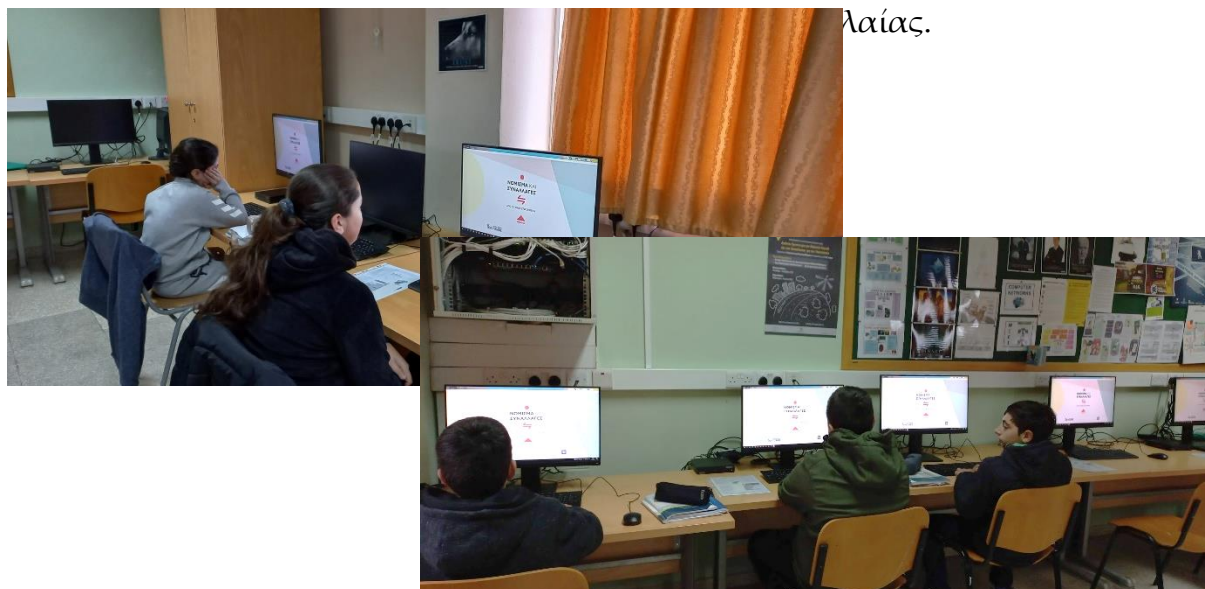
Μετά από μία επιτυχημένη πορεία στα σχολεία ολόκληρης της Ελλάδας, η Alpha Bank Cyprus Ltd **ALPHA BANK** πραγματοποιεί σε σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης στην Κύπρο, το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα “Νόμισμα & Συναλλαγές. Από το χθες στο σήμερα.”.

Το Πρόγραμμα δημιουργήθηκε από τη Νομισματική Συλλογή της Alpha Bank, μία από τις σημαντικότερες συλλογές διεθνώς, που αριθμεί περίπου 11.000 νομίσματα.

Μέσα από μία ειδικά σχεδιασμένη “Μουσείοβαλίτσα”, δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να αντιληφθούν την αξία του νομίσματος, να κατανοήσουν την ιστορική εξέλιξη των συναλλαγών, αλλά και να καλλιεργήσουν την κοινωνικότητα και το πνεύμα συνεργασίας τους μέσα από ομαδικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να κρατήσουν στα χέρια τους πιστά αντίγραφα νομισμάτων από όλες τις εποχές. Τετράδραχμο αρχαίας Αθήνας (ένα νόμισμα με ιστορία 400 ετών στην αρχαιότητα), δηνάριο Αυγούστου (Ρωμαϊκή εποχή), σόλιδος Μεγάλου Κωνσταντίνου (Βυζάντιο), γρόσια (Οθωμανική περίοδος), δραχμή (Νεότερο Ελληνικό Κράτος) και, φυσικά, Ευρώ (σήμερα).

Το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην εξοικείωση των μαθητών με το νόμισμα μέσα από τη βιωματική μάθηση και το παιχνίδι και φέρει την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας.

Φωτογραφικό Υλικό

9. Παγκόσμια Ημέρα Γενετικών Παθήσεων (28/2/2023) – Δράση „Wear That You Care“ (15/3/2023)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Κάτια Παναγιώτη, Βιολόγος

28 Φεβρουαρίου

Παγκόσμια **Ημέρα** Σπάνιων **ΓΕΝΕΤΙΚΩΝ** Παθήσεων

**ΑΚΟΥΣΕ ΜΕ! ΝΙΩΣΕ ΜΕ!
ΚΑΤΑΝΟΗΣΕ ΜΕ!**

Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 22 318 404 | Φαξ: 22 318 405
www.monadikaxamogela.org

ΥΠΟΣΤΗΡΚΤΗΣ: **TARGET**
Adventures in Target Marketing

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΠΑΝΙΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Φωτογραφικό Υλικό

10. Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον (29/3/2022)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Κάτια Παναγιώτη, Βιολόγος

Συμμετέχοντες μαθητές: Βασίλης Βασίλη (Β΄ Λυκείου)

Μαρία Σάββα (Β΄ Λυκείου)

Χρυσάνθη Χαραλάμπους (Β΄ Λυκείου)

Μαθητές του Γυμνασίου Λυκείου Κάτω Πύργου Τηλλυρίας, στα πλαίσια του προγράμματος «Νέοι δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον» δημιούργησαν ένα βίντεο – καμπάνια για την ευαισθητοποίηση της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας από μια δράση καθαρισμού παραλίας δίπλα από το σχολείο τους με τίτλο «Πανέμορφος τόπος όχι απέραντος σκουπιδότοπος...»

Οι μαθητές του συγκεκριμένου σχολείου μαζί με τους καθηγητές τους δεν είναι η πρώτη φορά που συμμετέχουν σε αντίστοιχους διαγωνισμούς που σκοπό έχουν να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη για διάφορα κοινωνικά θέματα.

Έχουμε την τύχη να ζούμε σε έναν τόπο πραγματικά ονειρικό, σημειώνουν οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί του σχολείου, αν βεβαίως τον διατηρούμε καθαρό. «Μόλις 30 λεπτά ήταν αρκετά για 3 μαθητές να καθαρίσουν 30 μέτρα παραλίας, μαζεύοντας 3 σακούλες σκουπιδιών, από τα οποία μόνο το 30% ήταν ανακυκλώσιμα υλικά. Αν ο καθένας από εμάς προστατεύει το περιβάλλον όπου ζει τότε ΝΑΙ, όλοι μαζί μπορούμε να σώσουμε τον πλανήτη.»

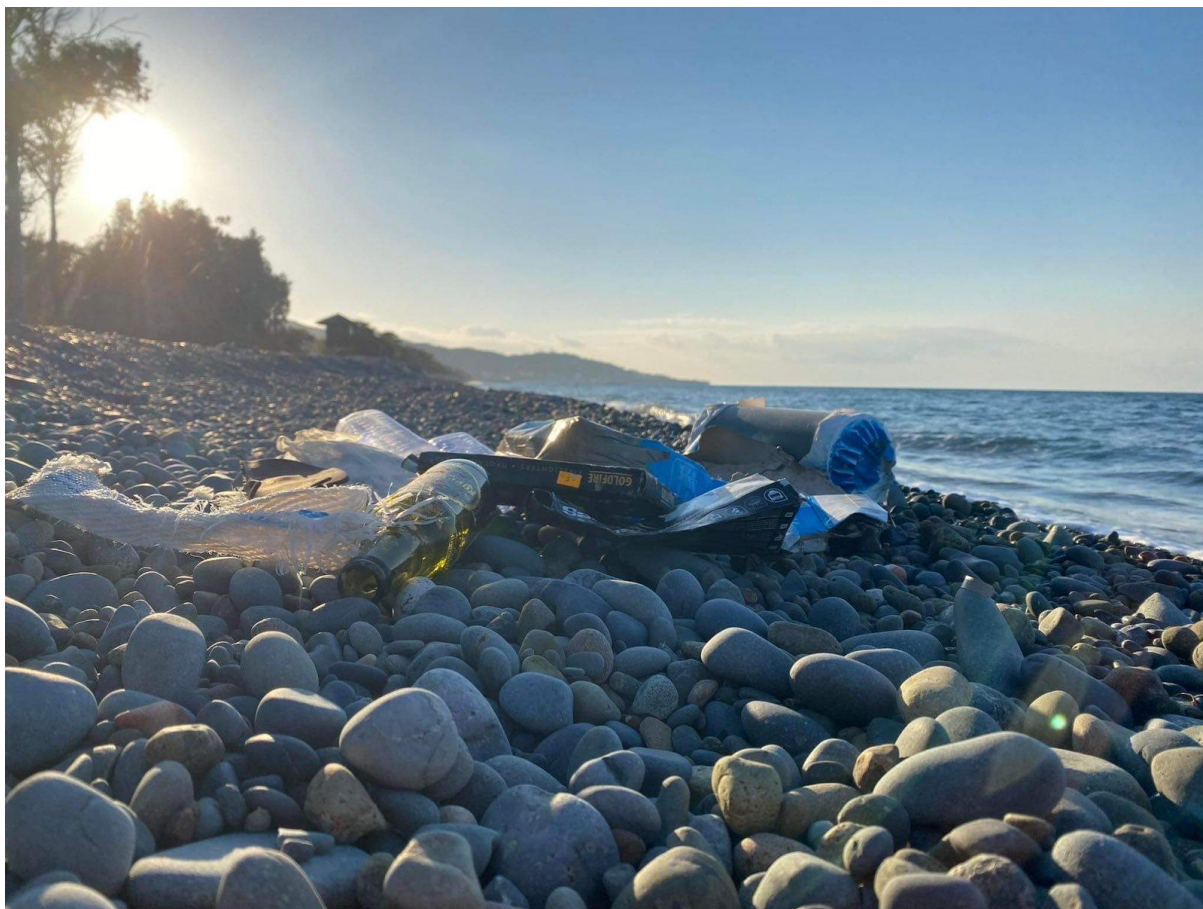
Πηγή: <https://pafospress.com/oi-mathites-toy-gymnasioy-lykeioy/?fbclid=IwAR050dzJlk3IkjhDC9oWIQNPizD7XUIInk9QFxonAPAmToc5SA4a zi6pnqtQ>, 4.6.2023

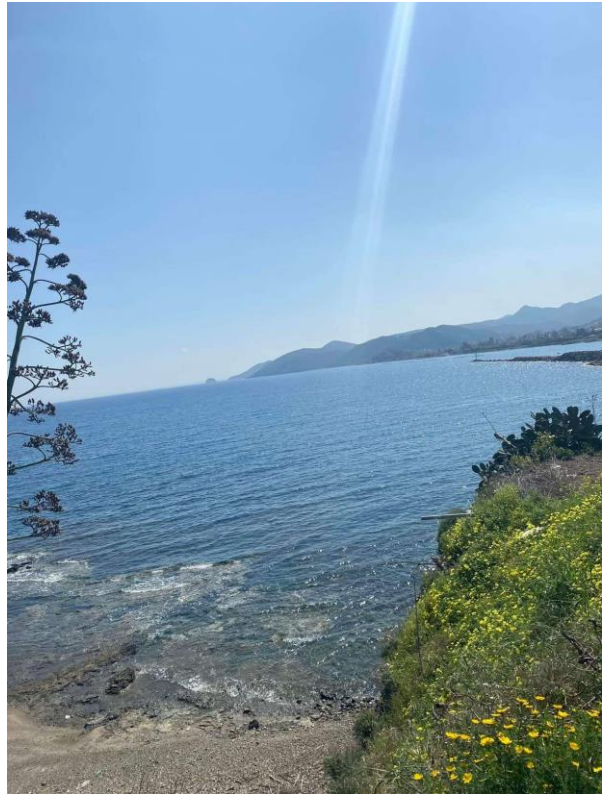
Βίντεο: 1. <https://www.youtube.com/watch?v=6N6524S9KrI&t=1s>

2. <https://www.youtube.com/watch?v=lbweuiNXGJE&t=2s>

Φωτογραφικό Υλικό

Βράβευση μαθητών του προγράμματος «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον»

Πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 2 Μαΐου στο Αμφιθέατρο των Κεντρικών της Γραφείων Cyta στη Λευκωσία η βράβευση των νικητών του Μαθητικού Διαγωνισμού άρθρων, βίντεο και φωτογραφιών με θέμα την αειφορία και το περιβάλλον.

Σύμφωνα με δελτίο Τύπου, ο διαγωνισμός διεξάγεται κάθε χρόνο ανάμεσα σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, από την οργάνωση **CYMEPA**, στο πλαίσιο του Διεθνούς Προγράμματος «Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον».

Σημειώνεται ότι το Πρόγραμμα και ο διαγωνισμός στηρίζεται διαχρονικά από τη Cyta και από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας.

[...]

Παράλληλα, αναφέρεται ότι **στην κατηγορία Βίντεο** το πρώτο βραβείο έλαβε το Γυμνάσιο Αγίας Βαρβάρας Κάτω Πολεμιδιών με τίτλο «Το περιβάλλον είναι το σπίτι μας. Ας το προστατέψουμε» με μαθήτρια την Αντριάνα Αθανάση και καθηγήτρια την Ξένια Αλευρά. **Έπαινο στην ίδια κατηγορία έλαβαν το Γυμνάσιο Κάτω Πύργου και το Λύκειο Αγίου Αντωνίου Λεμεσού.**

[...]

Πηγή: <https://www.sigmalive.com/news/local/1097057/vravefsi-mathiton-tou-programmatos-neoi-dimosiografoi-gia-to-perivallon>, 4.6.2023

Φωτογραφικό Υλικό

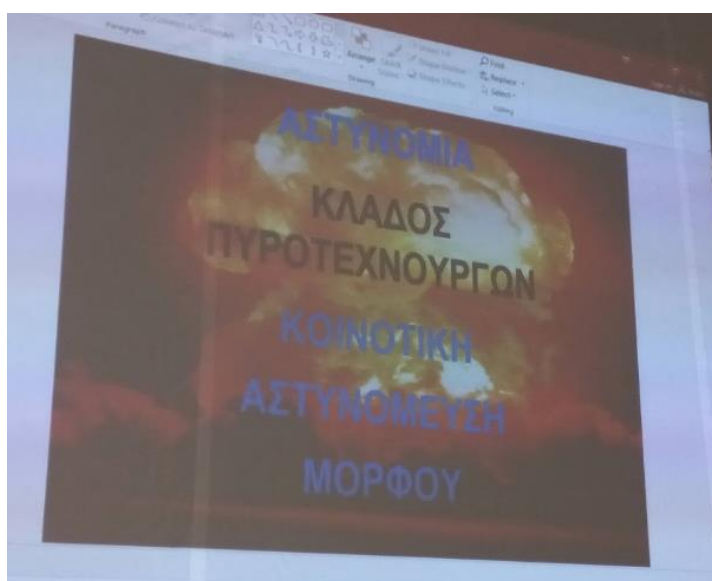

11. Ενημέρωση από την Αστυνομία εν όψει των εορτών του Πάσχα (30/3/2023)

Προσκεκλημένος: Διογένης Σπύρου, Αστυνομικός

Εν όψει των επερχόμενων εορτών του Πάσχα έγινε ενημέρωση προς τους μαθητές από τον αστυνόμο Σπύρου για τους κινδύνους που υπάρχουν από τη χρήση εκρηκτικών υλών (βεγγαλικών κλπ) τόσο των νόμιμων όσο – πολύ περισσότερο – των παράνομων ή αυτοσχέδιων. Επίσης έγινε ενημέρωση και για τους κινδύνους που εγκυμονεί η οδήγηση ανηλίκων ή υπό την επήρεια αλκοόλ ή άλλων ουσιών.

Φωτογραφικό Υλικό

12. Παγκόσμια Ημέρα Αυτισμού, 2 Απριλίου (31/3/2023)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Κάτια Παναγιώτη, Βιολόγος

Η Παγκόσμια Ημέρα Αυτισμού καθιερώθηκε στις 2 Απριλίου μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών το 2007.

Στην ΕΕ το 0,6% του πληθυσμού ενδέχεται να επηρεάζεται από διαταραχές του αυτιστικού φάσματος. Τα άτομα με αυτισμό αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία τους με άλλους, οι οποίες μπορεί να είναι ελαφριάς μορφής (όπως το σύνδρομο Asperger) αλλά και να επιφέρουν μορφή αναπηρίας. Συνήθως ο αυτισμός εμφανίζεται κατά την πρώιμη παιδική ηλικία και μπορεί να προκαλέσει προβλήματα στον κοινωνικό, επαγγελματικό ή άλλο σημαντικό τομέα της καθημερινής ζωής.

Η ΕΕ συμπληρώνει τις εθνικές πολιτικές, ούτως ώστε να συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων που πάσχουν από αυτισμό. Προκειμένου να βελτιωθεί τόσο η διάγνωση όσο και η θεραπεία της πάθησης αυτής, η ΕΕ έχει χρηματοδοτήσει έρευνα σχετικά με νέες θεραπευτικές αγωγές, παρέχοντας τη μεγαλύτερη ενιαία επιχορήγηση για τον αυτισμό στον κόσμο, μεταξύ άλλων με πάνω από 20 εκατομμύρια ευρώ από την Πρωτοβουλία για Καινοτόμα Φάρμακα της ΕΕ. Επίσης, η ΕΕ στηρίζει ένα έργο στο πλαίσιο του οποίου μελετώνται η διάγνωση, οι παρεμβάσεις και οι τρόποι βελτίωσης της φροντίδας και στήριξης των ασθενών, με χρηματοδότηση άνω των 2 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ παράλληλα χρηματοδότησε ένα ευρύ δίκτυο για τη διερεύνηση των διαταραχών της ανάπτυξης του εγκεφάλου κατά τα πρώτα στάδια της ζωής που οδηγούν στην εμφάνιση αυτισμού και για την κατάρτιση νέων ερευνητών. Επίσης, η ΕΕ βοηθά παιδιά με αυτισμό συμβάλλοντας στην ανάπτυξη ενός ρομπότ προγραμματισμένου να διδάσκει στα παιδιά αυτά πώς να αναγνωρίζουν και να εκφράζουν συναισθήματα. Η ΕΕ βοηθά επιπλέον με την κατάρτιση επαγγελματιών και φροντιστών, με ένα έργο για την ανάπτυξη κατάρτισης βασικού επιπέδου για όλους τους επαγγελματίες, ούτως ώστε να στηρίξει τα άτομα με αυτισμό και την ενσωμάτωσή τους, με την κατάρτιση νηπιαγωγών όσον αφορά τον αυτισμό, ούτως ώστε να μειωθούν οι ανισότητες και να προωθηθεί η ενσωμάτωση, και με ένα έργο για την παροχή κατάρτισης στους γονείς, με έμφαση στις θετικές προσεγγίσεις για τον αυτισμό.

Πηγή: <https://www.europarl.europa.eu/cyprus/el/τελευταία-νέα-και-μμε/παγκόσμια-ημέρα-αυτισμού>, 4.6.2023

Φωτογραφικό Υλικό

Παγκόσμια Ημέρας Ενημέρωσης
για τον Αυτισμό

13. Υγιεινό πρόγευμα (10/5/2023)

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Βίκη Πελοπίδα, Οικιακή Οικονομία

Προσκεκλημένος: Ανδρέας Θεοχάρους, Διαιτολόγος-Διατροφολόγος BSc

Υγιεινό πρόγευμα στο Γυμνάσιο Κάτω Πύργου και Τηλλυρίας! Ευχαριστούμε την Κυρία Vicky Pelorida και το Γυμνάσιο Κάτω Πύργου Τηλλυρίας για την πρόσκληση!

Φωτογραφικό Υλικό

14. Εορτή του Λαζάρου – Δεσώμενο (7/4/2023)

Διοργάνωση: Οι μαθητές του σχολείου

Λάζαρος

Αρχοντες καλησπέρα σας, καλή γιορτή απάνω σας.
Ήλθαν τα Βάγια ήρθασιν και του Λαζάρου έγερσις.
Τα Άγια Πάθη του Χριστού αξίως προσκυνήσομεν
Και την λαμπράν Ανάστασιν να την πανηγυρίσομεν.
Αρχήν αρχεύω το λοιπόν, αρχή του γεύρειν γεύριται.
Εκήρυξεν εις μαθητάς εις τα Ιεροσόλυμα
και στα λοιπά περίχωρα.
Εκεί ηύρεν και τον Λάζαρον και ο Λάζαρος με τον Χριστόν
εις τον Ιορδάνην ποταμόν πολλήν φιλίαν έπιασαν.
Ο Λάζαρος κατήγοτο από τη Βηθανίαν,
είχεν και δύο αδελφάς την Μάρθαν και Μαρίαν.
Ο Λάζαρος ησθένησεν ασθένειαν μεγάλην
και πυρετός τον έπιασεν κι είχεν μεγάλη ζάλην.
Κι έγειρεν κι απέθανεν.
Η Μάρθα κι η Μαγδαληνή κι του Λαζάρου εδελφές
αρώματα γαρ είδασιν και πιάσαν και τα πήρασιν,
εμπρός του γονατίσασιν, εκλάψαν και θρηνήσασιν,
τους πόδας Του φιλήσασιν και λέγουν Του:
- Κύριε και διδάσκαλε και Δέσποτα Πανάγαθε,
ο φίλος σου ο Λάζαρος σήμεραν τετραήμερον
έγειρε γαρ κι απέθανε.
- Τρέξετε όλοι εμπροστά, δείξετέ μου το μνήμα του,
εκεί που τον εβάλατε κι εκεί που τον εθάψατε.
Έτρεξαν όλοι εμπροστά, εδείξαν Του το μνήμα του
εκεί που τον εβάλασιν κι εκεί που τον εθάψασιν.
Πουπανωθκιόν του μνήματος εστάθηκεν ο Κύριος
σαν άνθρωπος εδάκρυσεν και σαν Θεός εφώνησε:
- Λάζαρε δέυρο έξελθε ταχέως εκ του μνήματος.
Και η φωνή Του ηκούστηκε κάτω στα κάτω Θρόνια.
Ο Άδης εφοβήθηκε.
Λάζαρος ανεστήθηκε κι επήγεν εις τον οίκον του.
Μεσ του Λαζάρου την αυλήν πολύ ζλαός εβρέθηκε,
πολλός λαός επίστεψεν πως εν Θεός, πως εν Χριστός,
πως είναι τέλειος Θεός.
Οι Ιουδαίοι είδασιν τον Κύριον γνωρίσασιν,
ετρέξαν να τον πιάσουν κι Εκείνον και τον Λάζαρον
για να τους εστραυρώσουν.
Ο Λάζαρος φοβήθηκεν είς βουνό εκρύφτηκεν,

σταφύλιν γαρ εγύρευεν να βρέξει το στομάχιν του,
τας φλέβας της καρδούλας του.
Κι εκείνοι οι κακάνθρωποι του είπαν πως εξέρανε
κι εκείνος το ευλόγησε και αλυκή εγίνηκε.
Σαράντα χρόνους έζησε, μιαν εκκλησίαν έκτισε,
ποτέ του δεν εγέλασε, αφού είδεν και την κόλαση,
την πικραμένη κόλαση.
Και εγώ που σας τον έφερα και λέω σας τα πάθη του.
Χρόνια πολλά να ζήσετε κι εσείς και τα παιδιά σας,
κι η Παναγιά κι ο Χριστός κι ο Άγιος ο Λάζαρος
να είναι βοήθειά σας.
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Φωτογραφικό Υλικό

15. Καθαρισμός παραλίας Ωμέγα (10/5/2023)

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Κάτια Παναγιώτη

Φωτογραφικό Υλικό

Φωτογραφίες Τμημάτων

Α' Γυμνασίου

Β' Γυμνασίου

Γ' Γυμνασίου

Α' Λυκείου

Β' Λυκείου

Γ' Λυκείου

Πληροφορίες

Γυμνάσιο – Λύκειο Κάτω Πύργου

Σχολική Χρονιά: 2021-2022

Διεύθυνση: Νικολάου Παπαγεωργίου 6, 2940 Κάτω Πύργος

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: gym-kato-pyrgos-paf@schools.ac.cy

Τηλεομοιότυπο: (+357) 26522352

Τηλέφωνο Διευθυντή: (+357) 26522110

Τηλέφωνο Γραμματείας: (+357) 26522354

Ιστοσελίδα: <https://gym-kato-pyrgos-paf.schools.ac.cy/>

Επιμέλεια: Κοσμίδου Εύη

